VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI ŚLEDCZEJ DO ZBADANIA PRAWIDŁOWOŚCI I LEGALNOŚCI DZIAŁAŃ ORAZ WYSTĘPOWANIA ZANIEDBAŃ I ZANIECHAŃ ORGANÓW I INSTYTUCJI PUBLICZNYCH W ZAKRESIE ZAPEWNIENIA DOCHODÓW SKARBU PAŃSTWA Z TYTUŁU PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG I PODATKU AKCYZOWEGO W OKRESIE OD GRUDNIA 2007 R. DO LISTOPADA 2015 R. (NR 34)

z dnia 28 lutego 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Śledczej do zbadania prawidłowości i legalności działań oraz występowania zaniedbań i zaniechań organów i instytucji publicznych w zakresie zapewnienia dochodów Skarbu Państwa z tytułu podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego w okresie od grudnia 2007 r. do listopada 2015 r. (nr 34)

28 lutego 2019 r.

Komisja Śledcza do zbadania prawidłowości i legalności działań oraz występowania zaniedbań i zaniechań organów i instytucji publicznych w zakresie zapewnienia dochodów Skarbu Państwa z tytułu podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego w okresie od grudnia 2007 r. do listopada 2015 r., obradująca pod przewodnictwem posła **Marcina Horały (PiS)**, przewodniczącego Komisji, oraz posła **Kazimierza Smolińskiego (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– przesłuchanie Agnieszki Królikowskiej, byłej podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, wezwanej w celu złożenia zeznań w toczącym się postępowaniu zmierzającym do zbadania prawidłowości i legalności działań oraz występowania zaniedbań i zaniechań organów i instytucji publicznych w zakresie zapewnienia dochodów Skarbu Państwa z tytułu podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego w okresie od grudnia 2007 r. do listopada 2015 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Agnieszka Królikowska –** świadek wezwany przez Komisję oraz **Artur Bartoszewicz**, **Andrzej Bratkowski**, **Jan Czekaj**, **Mariusz Jerzy Golecki**, **Jacek Góra**, **Mariola Lemonnier**, **Sławomir Maciejewski**, **Arkadiusz Madura**, **Michał Prądzyński** – stali doradcy Komisji oraz **Paweł Adamiak, Krzysztof Traczyk** – asystenci członków Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu, Biura Komisji Sejmowych: **Sylwia Łaska, Mariusz Pawełczyk** i **Kamil Strzępek** – z sekretariatu Komisji oraz **Ewa Molska** i **Ewa Zołotucho** – z Wydziału Edycji Tekstów z Posiedzeń Komisji.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie sejmowej komisji śledczej do zbadania prawidłowości i legalności działań oraz występowania zaniedbań i zaniechań organów i instytucji publicznych w zakresie zapewnienia dochodów Skarbu Państwa z tytułu podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego w okresie od grudnia 2007 r. do listopada 2015 r.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje przesłuchanie pani Agnieszki Królikowskiej, wezwanej w celu złożenia zeznań w toczącym się przed Komisją postępowaniu.

Czy są jakieś uwagi do porządku obrad? Nie widzę. Stwierdzam przyjęcie porządku obrad. Przystępujemy do realizacji.

Na wezwanie Komisji stawiła się pani Agnieszka Królikowska.

Zgodnie z treścią art. 11d ust. 1 ustawy o sejmowej komisji śledczej w związku z art. 233 § 2 Kodeksu karnego pouczam panią, iż zeznając przed sejmową komisją śledczą, jest pani zobowiązana mówić prawdę i tylko prawdę. Zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy powoduje odpowiedzialność karną na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego, który przewiduje sankcję w postaci kary pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Wymogi proceduralne obligują mnie do zadania pytania, czy zrozumiała pani treść pouczenia?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Dziękuję.

Zgodnie z treścią art. 11c ust. 1 i 2 oraz art. 17 ust. 1 ustawy o sejmowej komisji śledczej pouczam panią o następujących prawach, które pani przysługują.

Prawo uchylenia się od odpowiedzi na pytanie, jeżeli jej udzielenie mogłoby narazić panią lub osobę dla pani najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

Prawo odmowy zeznań, gdy jest pani osobą podejrzaną o popełnienie przestępstwa pozostającego w ścisłym związku z czynem stanowiącym przedmiot postępowania albo gdy za to przestępstwo została pani skazana.

Prawo żądania, aby przesłuchano panią na posiedzeniu zamkniętym, jeżeli treść zeznań mogłaby narazić na hańbę panią lub osobę dla pani najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego.

Odmowy zeznań co do okoliczności, na które rozciąga się ciążący na pani obowiązek zachowania tajemnicy ustawowo chronionej w przypadkach określonych w przepisach ustawy o sejmowej komisji śledczej.

Zgłoszenia wniosku o zarządzenie przerwy w posiedzeniu komisji.

Zwrócenia się z wnioskiem o umożliwienie swobodnego wypowiedzenia się w objętej przesłuchaniem sprawie.

Zwrócenia się z wnioskiem o uchylenie pytania, które w pani ocenie sugeruje treść odpowiedzi, jest nieistotne bądź niestosowne.

Złożenia wniosku o dokonanie czynności, które komisja może albo ma obowiązek podejmować z urzędu.

Złożenia wniosku o wyłączenie członka komisji w trybie art. 5 albo art. 6 ustawy o sejmowej komisji śledczej.

Przypominam, że przebieg przesłuchania jest utrwalany za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk i obraz, o czym została pani uprzedzona w wezwaniu.

W dalszej kolejności na podstawie art. 11b ustawy o sejmowej komisji śledczej zwracam się do pani z zapytaniem, czy ustanowiła pani pełnomocnika?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Dziękuję. Proszę o podanie imion, nazwiska, wieku i zajęcia.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Agnieszka Królikowska, lat 40, jestem audytorem.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Bardzo dziękuję. Oświadczam, że dane dotyczące miejsca zamieszkania znane są Komisji i znajdują się w aktach sprawy. Czy była pani prawomocnie skazana za składanie fałszywych zeznań lub oskarżenie?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Dziękuję.

Proszę wszystkich o powstanie. Zgodnie z treścią art. 11d ustawy o sejmowej komisji śledczej nastąpi teraz odebranie od pani przyrzeczenia. Proszę za mną powtarzać.

„Świadoma znaczenia moich słów…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Świadoma znaczenia moich słów…

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

… i odpowiedzialności przed prawem…

Świadek Agnieszka Królikowska:

… i odpowiedzialności przed prawem…

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

… przyrzekam uroczyście…

Świadek Agnieszka Królikowska:

… przyrzekam uroczyście…

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

…że będę mówiła szczerą prawdę…

Świadek Agnieszka Królikowska:

…że będę mówiła szczerą prawdę…

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

… niczego nie ukrywając z tego, co jest mi wiadome.

Świadek Agnieszka Królikowska:

… niczego nie ukrywając z tego, co jest mi wiadome”.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Dziękuję.

Zgodnie z art. 11i ustawy o sejmowej komisji śledczej w związku z art. 171 § 1 Kodeksu postępowania karnego może pani swobodnie wypowiedzieć się w sprawie będącej przedmiotem badań Komisji. Czy chce pani teraz skorzystać z tego prawa?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, dziękuję.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Bardzo dziękuję.

W takim razie przechodzimy do zadawania pytań. Najpierw tradycyjne już w pracach naszej Komisji chyba pytanie z prośbą o przedstawienie pani funkcji, kompetencji, podległych również departamentów w trakcie, kiedy pracowała pani w resorcie finansów w tych latach badanych przez Komisję, czyli od końca 2007 r. do 2015.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Pod koniec 2007 r. nie pracowałam w Ministerstwie Finansów, tylko byłam zatrudniona w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Pracę w Ministerstwie Finansów wznowiłam 1 marca 2008 r. na stanowisko dyrektora Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej. Na tym stanowisku pracowałam do końca grudnia 2013 r. I od 1 stycznia 2014 r. objęłam funkcję podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, generalnego inspektora kontroli skarbowej, generalnego inspektora informacji finansowej. I funkcję tę pełniłam do początku grudnia 2015 r.

Następnie wróciłam do służby cywilnej, ponieważ byłam urzędnikiem służby cywilnej. Wróciłam na stanowisko merytoryczne w Ministerstwie Finansów po odwołaniu z funkcji i byłam zatrudniona na stanowisku radcy generalnego w Departamencie Rachunkowości. A następnie na stanowisku, ale to już w późniejszym okresie, w 2016 r., na stanowisku radcy ministra w departamencie reformy skarbowości. To był departament, który

przygotowywał reformę KAS-owską. Pracowałam w Ministerstwie Finansów do połowy marca 2017 r.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Jakie departamenty podlegały pani w czasie, kiedy była pani podsekretarzem stanu?

Świadek Agnieszka Królikowska:

W czasie, kiedy byłam podsekretarzem stanu podlegał mi Departament Kontroli Skarbowej, Departament Wywiadu Skarbowego, Departament Informacji Finansowej, jak również Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej, jak również 16 urzędów kontroli skarbowej w kraju.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

W pierwszym bloku pytań chciałbym się odnieść do tego okresu.

Mam pytanie. Czy wówczas docierały do pani sygnały, przede wszystkim pewnie z Departamentu Kontroli Skarbowej, dotyczące mechanizmów przestępczych wykorzystujących lukę w imporcie towarów, która powstała po zniesieniu zabezpieczenia i w związku z brakiem *de facto* odpowiedzialności solidarnej? Która miała jakby wejść w to miejsce, kiedy znoszono zabezpieczenie, wprowadzono odpowiedzialność solidarną, przedstawiciela.

Idea była taka, że zazwyczaj agencja celna będąca takim zaufanym, można powiedzieć, podatnikiem, musząca spełnić określone warunki, żeby uzyskać zgody na procedury uproszczone itd. itd. miała w swoim zakresie kontrolować, czy jakby dbać o rzetelność kontrahentów i importerów. Zachęcona, powiedzmy, do tego odpowiedzialnością solidarną w razie, gdyby okazało się, że ci popełnili jakieś oszustwo, czy po prostu nie zapłacili podatku.

Natomiast zawężone to zostało do roli przedstawiciela bezpośredniego, natomiast… Znaczy, zawężone do pośredniego, a w przypadku przedstawicielstwa bezpośredniego takiej odpowiedzialności solidarnej już nie było. Czy takie sygnały do pani docierały, że jest z tym problem, mówiąc krótko?

Świadek Agnieszka Królikowska:

A o jaką grupę towarową pyta pan przewodniczący?

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

O wszystkie. Tu w tym przypadku o każdą grupę towarową, bo to nie było do żadnej grupy towarowej zawężone.

No i ta idea powodowała, że w kontakcie z organami celno-podatkowymi, tą jakby fasadą, tym, co one widziały w tym kontakcie, to była agencja celna, która była zaufana, niezalegająca, mająca wszelkie pozytywne wskaźniki.

Natomiast tak naprawdę za tą agencją czaił się importer, który mógł się okazać na przykład znikającym podatnikiem. Ale jak to się stało, to jeżeli agencja była przedstawicielem bezpośrednim, to ta odpowiedzialność solidarna jej nie dotyczyła. Ona mogła sobie dalej spokojnie działać, nie tracić swojego statusu, za chwilę kolejnego takiego importera reprezentować.

W jednym z pism, jakie cytowaliśmy podczas jednego z przesłuchań, dyrektor jednej z izb celnych pisze, że zdarzało się, że taka jedna agencja miała jednorazowo 1500… reprezentowała 1500 podmiotów. Więc można domniemać, że nie było mowy o jakimś rzetelnym sprawdzaniu tych podmiotów ze strony agencji, mimo że one były dopisywane do ich pozwoleń na procedurę uproszczoną.

Więc mam pytanie, czy do pani pion kontroli skarbowej takie sygnały kierował o tym problemie?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja przypominam sobie rozmowy na ten temat. Nie jestem w stanie teraz do końca sprecyzować, czy to było jeszcze wcześniej, kiedy mogłam być świadkiem takich rozmów – kiedy pełniłam funkcję dyrektora i brałam udział w naradach kadry kierowniczej pionu kontroli skarbowej czy później.

Na pewno pamiętam problem związany z pobieraniem akcyzy i niepobieraniem VAT-u w przypadku wwozu towarów. I to pamiętam, że już dyskutowaliśmy za mojej kadencji w Ministerstwie Finansów.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Jakie były konkluzje z tych dyskusji, czy jakieś działania podjęte w ich wyniku?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Były zgłaszane przez kontrolę skarbową propozycje tego, aby VAT pobierać już na granicy razem z akcyzą. I w tej sprawie też były rozmowy i z panem ministrem Kapicą, jeżeli dobrze pamiętam, i też z panem ministrem Cichoniem, który w tym czasie był pierwszym zastępcą ministra finansów.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Jak oni się ustosunkowywali do tych propozycji? Jaka była ich reakcja na to?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie przypominam sobie jakiejś szczególnej reakcji w tym temacie. My zajmowaliśmy się kontrolą skarbową i te propozycje były zgłaszane na różnym etapie i w różnych rozmowach. I to mogę powiedzieć na pewno. A tutaj nie, nie...

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

W odpowiedzi nie padało, że na przykład oni są temu przeciwni, że uważają, że to są złe propozycje? Ani też, jak rozumiem – przynajmniej nie pamięta pani, to proszę potwierdzić lub zaprzeczyć – żeby też padało, że tak zrobimy tutaj, inicjujemy projekt. Tylko tak jakby głównie takie przyjęcie do wiadomości jakby pewnego problemu, tak? Czy dobrze zrozumiałem?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak. Nie pamiętam sprzeciwu i też jakby ta sytuacja ciągle się pojawiała w naszych propozycjach. Takie rozwiązanie.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Czy też w tych sygnałach pojawiała się kwestia procedury uproszczonej 4200, to znaczy zwolnienia z importu… podatku należnego VAT od importu, gdy po imporcie dokonywana jest potem wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tego nie pamiętam.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Bo to jeden z takich mechanizmów, że tu było zwolnienie z VAT-u przy imporcie, dlatego że potem ma być dostawa wewnątrzwspólnotowa, która albo w ogóle się nie odbywała, albo się odbywała fikcyjnie. Towar upłynniany na polskim rynku, a VAT nieodprowadzany.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, panie przewodniczący, bardzo dobrze pamiętam nasze postulaty związane z pobieraniem VAT-u na granicy razem z akcyzą. I to bardzo mocno podkreślaliśmy, że może nie rozwiązałoby to problemu, ale na pewno by ukróciło proceder.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Rozumiem.

Czyli tu zarówno te postulaty dotyczyły uproszczonej procedury rozliczenia należnego VAT-u od importu w deklaracji podatkowej, czyli na podstawie art. 33a ustawy o podatku od towarów i usług, jak i tej procedury 420. Czyli na podstawie rozporządzenia ministra finansów. To i do tego, i do tego się państwo odnosili.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja nie pamiętam podstaw prawnych dokładnie, o których artykułach pan mówi.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Jasne.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja nigdy w cłach nie pracowałam. Tak że tutaj nie...

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Nie, tu akurat VAT, chodzi o VAT przy okazji. 33a to jest ta sytuacja, w której importer importuje do Polski.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, tak.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

A procedura 4200 to jest taka, że importuje w celu dalszej dostawy unijnej.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak. Te tematy były poruszane.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Dobrze.

Mam pytanie, czy uczestniczyła pani, czy była pani konsultowana na przykład, czy jakieś kierowano do pani pisma w związku z przygotowywaną w styczniu 2015 r. nowelizacją ustawy o podatku od towarów i usług?

Wtedy pan dyrektor Tratkiewicz, dyrektor departamentu VAT, do różnych podmiotów, w tym również podmiotów kontroli skarbowej, wystąpił z taką kwerendą, prośbą o nadsyłanie propozycji zmian w ustawie VAT-owskiej, która by uszczelniła system. Czy pamięta pani jakieś rozmowy z tym związane?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak. My byliśmy konsultowani na każdym etapie. I bardzo wiele było takich rozmów pomiędzy mną a ministrem nadzorującym pion, departament VAT-owski.

Jak również pamiętam rozmowy z dyrektorami urzędów kontroli skarbowej, do których zwrócił się – z tego co pamiętam – departament VAT-owski z prośbą o propozycje. I wtedy rozmawialiśmy, żeby zebrać wszystkie nasze postulaty, które były do tej pory zgłaszane, i żeby je zgłosić.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

I jaka była państwa reakcja, gdy później dowiedzieliście się, że – mówiąc krótko – nic z tego nie będzie?

Bo, tak jak pisał potem w mailu pan dyrektor Tratkiewicz: „Pan minister Neneman poinformował mnie, że po rozmowie z ministrem Szczurkiem zdecydowano, aby nie wychodzić z tymi zmianami, bo nie ma dla nich klimatu".

Czyli, że tego uszczelnienia, które też pion właśnie kontroli skarbowej proponował, że po prostu go nie będzie.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Pion kontroli skarbowej i ja, która pełniłam tę funkcję, my uszczelnianie systemu VAT-owskiego robiliśmy w zakresie naszych kompetencji. I tutaj ja działałam dwutorowo.

Z jednej strony zmiany szybkie, organizacyjne, usprawniające działanie, analityka. To były zmiany pozalegislacyjne, które nie wymagały czasu i mogły być reakcją natychmiastową.

Ale jednocześnie proszę pamiętać, że od marca 2014 r. działał zespół, którego jednym z zadań było przygotowanie propozycji zmian systemowych i legislacyjnych, które później chcieliśmy całym pakietem wprowadzić, aby uszczelnić ten system. Decyzja, która zapadła na początku 2015 r., nie była w zakresie moich kompetencji. My to zgłaszaliśmy.

I tylko tyle mogę powiedzieć – że nie ustawaliśmy w zgłaszaniu naszych propozycji. I te propozycje znalazły się w sprawozdaniu zespołu eksperckiego, o którym wspomniałam.

Oczywiście one zostały też dostosowane do zmieniających się uwarunkowań świata zewnętrznego, czyli dość dużej elastyczności po stronie przestępców. I one wszystkie zostały zebrane w sprawozdaniu zespołu.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Oczywiście, to wiemy. Niestety sam fakt zaistnienia jakiegoś rozwiązania w sprawozdaniu zespołu jeszcze nie powoduje, że ono wejdzie w życie.

Natomiast chodzi mi o tę konkretną sytuację z zimy 2015 r. Czyli powiem kolokwialnie: najpierw pion podatku VAT wam zawraca głowę, tak? Prosi: „Przygotujcie jakieś propozycje, bo tu chcemy uszczelniać”. Zakładam, że szeroko pojęty pion, już bez rozpisywania na poszczególne organy kontroli skarbowej, się cieszy, że oto będzie miał lepsze instrumenty, lepsze narzędzia, będzie mógł bardziej skutecznie ścigać, ten system będzie bardziej szczelny. No, po czym się dowiaduje, że nic z tego nie będzie.

To czy państwo tak tylko przyjęli to do wiadomości, czy też… kto państwa o tym poinformował, o tej decyzji?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, powtórzę jeszcze raz. To nie leżało w mojej kompetencji, to nie była moja decyzja.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Ja się zgadzam, że to nie była pani decyzja. Ja się tylko pytam jakby o reakcję państwa na tę decyzję. W jaki sposób zostali państwo poinformowani?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie ustaliśmy w staraniach.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Czyli państwo ponawiali swoje prośby o to, żeby te rozwiązania uszczelniające wprowadzić. Dobrze.

Mam kolejne pytanie dotyczące elektroniki. To jeden z towarów takich szczególnie wrażliwych, czy szczególnie często wykorzystywanych do różnego rodzaju oszustw, wyłudzeń.

Było kilka takich inicjatyw dotyczących elektroniki – jedna, co do której nie udało nam się szczególnie dużo tu ustalić. Natomiast pan dyrektor Tratkiewicz zeznał, że w początkach 2013 r. była taka inicjatywa, która decyzją pana ministra Grabowskiego została zatrzymana, prace takie przygotowawcze. Pan minister Grabowski nie za bardzo pamiętał okoliczności tej sprawy. Później raport Związku Producentów Sprzętu Elektronicznego, który inicjuje pod koniec roku 2013 kolejne działania.

Na początek pytanie ogólne. Co pamięta pani? Jak tutaj była pani zaangażowana w te prace nad przygotowaniem zmian, które by zapobiegły, czy bardzo utrudniły wyłudzenia na rynku elektronicznym?

Świadek Agnieszka Królikowska:

W 2013 r. w ogóle nie byłam zaangażowana, bo wtedy jeszcze nie pełniłam funkcji, którą pełniłam od stycznia 2014 r.

Problem elektroniki znałam już z lat wcześniejszych, z mojej współpracy z europejskim biurem OLAF, ponieważ departament, którym kierowałam, był partnerem europejskiego biura OLAF i często problem ten pojawiał się w innych państwach członkowskich.

W tym czasie… to znaczy kilka lat wcześniej jeszcze w kompetencji biura OLAF były kwestie VAT-owskie. Później tam się zmieniło rozporządzenie i biuro OLAF już się nie zajmowało sprawami podatku VAT. Ale na spotkaniach był poruszany ten problem, zgłaszany przez inne kraje unijne, zarówno Wielka Brytania… chyba przede wszystkim Wielka Brytania zabierała głos wtedy. Tak że problem był mi znany.

Od stycznia 2014 r., kiedy objęłam stanowisko, kontrole w zakresie elektroniki cały czas trwały i my widzieliśmy, że ten problem coraz bardziej narasta w naszym kraju.

Jeżeli chodzi o moje jakby zaangażowanie, czy moje włączenie się w to zagadnienie, to my po pierwsze, to co sobie przypominam, w momencie… Raport czytałam i raport pamiętam, który był złożony przez ZIPSEE. Jeszcze raz podkreślę, że kontrole cały czas trwały i my zbieraliśmy te wyniki i analizowaliśmy. I też obserwowaliśmy, co się dzieje, jak wygląda *modus operandi*, jak wygląda sytuacja na tym rynku.

Analizowaliśmy te wyniki. I też przypominam sobie, że w momencie, kiedy pojawiła się propozycja reverse charge, czyli odwróconego VAT-u w zakresie elektroniki, to byliśmy

proszeni o opinię. Jak również zostaliśmy poproszeni o oszacowanie, czy taką wstępną analizę efektów odwróconego VAT-u na stal, którego… To było jeszcze trochę wcześniej, jeżeli chodzi o oszacowanie takie kompletne rezultatów wprowadzenia tego rozwiązania. Aczkolwiek przeanalizowaliśmy rynek i tutaj też były kierowane wnioski do pionu VAT-owskiego, znaczy do ministra nadzorującego departament VAT. Tak, to…

Ale też i uczestniczyliśmy… Ja pamiętam, że… To jeszcze może tak dodam, dlatego że odwrócony VAT – i państwo doskonale wiecie już pewnie z dotychczasowej pracy, ale też i z mediów, i z prasy – on nie ma tylko zwolenników, ma też bardzo dużo przeciwników. I to nie jest rozwiązanie horyzontalne. Jest to narzędzie, które daje troszeczkę oddechu, ale nie jest ono żadnym rozwiązaniem.

I też analizowaliśmy pod kątem ewentualnych skutków dla branży, ale też i dla innych branż, jakie mogą wyniknąć z wprowadzenia takiego rozwiązania. Tak że kontrola skarbowa była… pion ten był aktywny w zakresie konsultacji tych rozwiązań.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Pełna zgoda, choć pewnie różni członkowie Komisji mogą mieć różne opinie na temat skuteczności mechanizmu odwróconego VAT-u.

Natomiast na pewno… czy może też nie na pewno, ale bardzo uzasadnione jest stwierdzenie, że jeżeli odwrócony VAT coś pomaga, to tak punktowo, wycinkowo. Z czasem te zjawiska przenoszą się na inne branże czy do innych krajów na przykład. Stąd mam takie pytanie, czy może ma pani wiedzę, czemu Polska nigdy nie skorzystała z mechanizmu szybkiego reagowania w zakresie odwróconego VAT-u?

To w roku 2013 została wprowadzona taka opcja, ponieważ wcześniej na te towary, które nie znajdowały się w dyrektywie, trzeba było wystąpić z wnioskiem derogacyjnym do Komisji i dopiero można było wprowadzić. Natomiast słusznie instytucje europejskie uznały, że takie opóźnienie wprowadzenia odwróconego VAT-u często powoduje, że jest to bezzasadne, że to jest takie gonienie króliczka, którego nie można złapać. I wprowadzono mechanizm szybkiego reagowania, czyli że można od razu wprowadzić i wystąpić z wnioskiem derogacyjnym, ale już w tym czasie ten VAT obowiązuje.

Czy może ma pani wiedzę, czemu Polska z tego mechanizmu nigdy nie skorzystała? Czy to na przykład na kierownictwie resortu ta kwestia była omawiana, była kiedyś jakaś propozycja, żeby w jakimś zakresie to wykorzystać?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie mam takiej wiedzy.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Rozumiem.

Wracając jeszcze do elektroniki. No właśnie, biorąc pod uwagę te wątpliwości dotyczące mechanizmu, czy pani, czy podległe pani departamenty, to jakie stanowisko prezentowały w tej dyskusji? Jakie było wasze stanowisko, że jednak mimo wszystko, biorąc pod uwagę całokształt, wprowadzić, czy nie wprowadzić ten odwrócony VAT?

Świadek Agnieszka Królikowska:

My przekazaliśmy nasze analizy. Ja też uczestniczyłam jakby w wypracowywaniu tej decyzji.

To, co na pewno sobie przypominam, jakby to też nie było tajemnicą – ja nie jestem ogromnym zwolennikiem tego rozwiązania. Dlatego też, że widziałam jego skutki w innych branżach i może z tego też powodu.

Ja osobiście spotkałam się w tej sprawie z panem profesorem Modzelewskim kilkakrotnie, chyba dwukrotnie, dlatego że on prezentował najbardziej krytyczne stanowisko, jeżeli chodzi o odwrócony VAT. I chciałam też z nim przedyskutować jego jakby spojrzenie, jego argumenty.

Też my w naszych analizach… Dlatego, że jakby wprowadzenie odwróconego VAT-u ono nie jest, moim zdaniem, ono nie jest ani zawsze dobre, czyli przynosi pozytywne skutki, ani zawsze negatywne. Tu jest bardzo dużo uwarunkowań i analizowaliśmy też strukturę rynku, to znaczy rozdrobnienie na poszczególnych elementach… na poszczególnych poziomach dystrybucji.

I też analizowaliśmy, jakie są wpływy z tego podatku i zwroty w danym okresie. Też, znaczy od razu powiem, że my poparliśmy jako kontrola skarbowa wprowadzenie odwróconego VAT-u na elektronikę. I też braliśmy pod uwagę to, co wynikało z naszych kontroli i też z naszej wiedzy takiej analitycznej, też z moich kontaktów i z moich doświadczeń międzynarodowych – że organizatorzy tego procederu są międzynarodowi. Powiedzmy – poza Polską dużo jest. To jest taki ten element międzynarodowy bardzo mocny w tej branży, czy był.

I biorąc pod uwagę doświadczenia niemieckie… Może to nie jest zbytnio dyplomatyczne, co powiem, ale w tym przypadku wypchnięcie za granicę, a nie wypchnięcie do innych branż wchodziło bardziej w rachubę. Chociaż oczywiście inne branże też nie… znaczy, też na pewno odczuły skutki wprowadzenia odwróconego VAT-u w elektronice.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Jasne. To przy okazji mam pytanie, jakby pani była w stanie czasowo, kiedy państwo te analizy prowadzili, w których miesiącach, w którym roku? Kiedy to się działo?

Świadek Agnieszka Królikowska:

To jest pierwsze półrocze 2014 r. To był sam początek objęcia przeze mnie funkcji. Ja pamiętam, że takie dwa główne tematy branżowe, które były, to była elektronika i paliwa. To tak naprawdę to był sam początek, pierwsze miesiące. Znaczy – nie tylko.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Czy wcześniej w ogóle… To nie był taki bezpośrednio pani obszar, ale czy wcześniej, pracując w resorcie finansów, nawet czasem w nieformalnych rozmowach z kolegami pracującymi w innych departamentach, czy zetknęła się pani z takim tematem, żeby gdzieś tego rodzaju… albo na przykład przychodząc do… już do tego, na stanowisko podsekretarza stanu, w podległych departamentach, znalazła pani jakieś ślady, na przykład jakieś dokumenty, analizy, że wcześniej tego rodzaju analizy prowadzono?

Najbardziej chodzi mi o taki okres po 2010 r. Bo od 2010 r. była przygotowywana, w 2009 r. właściwie jeszcze, nowelizacja dyrektywy, która miała tam dopisać szereg towarów, zezwolenie na odwrócony VAT. I w pierwotnym projekcie komisji była elektronika, w ostatecznie przyjętym się nie znalazła.

Stanowisko polskie było, żeby być raczej przeciw tej elektronice. Tam minister Dominik właśnie argumentował na posiedzeniu komisji sejmowej, że jest ten efekt balonika, że wprowadzenie w niektórych krajach, a w innych nie spowoduje wypychanie problemu do tych owych innych krajów, czyli jakby świadomość tego była. Potem Polska się zgodziła, żeby elektroniki nie było, a później się zgodziliśmy na wnioski derogacyjne kilku krajów, w tym Niemiec, które wprowadziły w roku 2011.

Bardzo mnie jakby ciekawi, czy była pani świadkiem, czy natrafiła może właśnie na jakieś dokumenty tego, na przykład w roku 2011, 2012, 2013, takie analizy były prowadzone. Skoro wiemy, że może wystąpić takie wypchnięcie, jak niektóre kraje wprowadzą, na przykład Niemcy wprowadzają, to my tu chociażby badamy, trzymamy rękę na pulsie, czy to zjawisko przenosi się do Polski.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, w tym czasie, o którym pan mówi, ja byłam zaangażowana w audyt i kontrolę środków unijnych. I nie przypominam sobie… Znaczy, tam nie występował ten problem wyłudzeń VAT-u. I nie uczestniczyłam w takich rozmowach.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Jasne. Nie zetknęła się pani z tym.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie zetknęłam się z tym.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Rozumiem.

A czy w departamentach, które pani podlegały jako podsekretarzowi stanu, czy jakby przedstawiono… Na przykład jest ta praca nad… w 2014 r. To dosyć naturalne by było, żeby jakiś urzędnik, który na przykład już nad tym pracował wcześniej, przyszedł

i powiedział: „O, tu pracowaliśmy rok temu, dwa lata temu, mamy taką analizę". Czy coś takiego miało miejsce?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Proszę… Chciałabym zwrócić uwagę szanownej Komisji, że *modus operandi* w zakresie wyłudzeń VAT-owskich, przestępstw VAT-owskich, przestępstw podatkowych bardzo szybko, dynamicznie i bardzo elastycznie się zmieniał.

I stąd… Przepraszam, tak, tak. Nie, nie.

I analizy, które były prowadzone w latach wcześniejszych, w 2010 r., 2009 r., one niekoniecznie musiały mieć, znaleźć odzwierciedlenie w sytuacji rynkowej, która była już w 2014 r. Ja skupiłam się na danych i analizach bieżących i przyznam, że z tego korzystałam. A też nie przypominam sobie jakichś rozmów czy dokumentów z wcześniejszego okresu.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Rozumiem. To oczywiste, że się zmieniały. Oczywistą rzeczą jest, że trzeba te analizy przeprowadzać zawsze i aktualizować.

Natomiast tylko byłem ciekaw, czy może akurat natrafiła pani na ślady po tym, że takie analizy wcześniej były prowadzone. Bo też w kilku już zeznaniach kilku świadków się powtórzyło, że nie było, to jakby tę tezę chciałem zweryfikować.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja takich analiz nie prowadziłam i też nie mam wiedzy.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Jasne.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale też i nie wykluczam, że… no, nie mam wiedzy.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Oczywiście, ale w każdym razie w departamentach, które pani objęła, nie było tak, że ktoś do pani przyszedł z informacją, że wcześniej coś takiego robiono, że jest jakiś taki efekt. Takie zdarzenie, jak rozumiem, nie miało miejsca.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie przypominam sobie takiej rozmowy.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Dobrze – paliwa.

Bo, jak słusznie pani wspomniała, jednym z tych towarów były paliwa. To najpierw pytanie, co definiowano, z czym do pani przychodzili pani pracownicy, co jest tym problemem w obszarze paliw? Jak to wtedy, kiedy pani objęła stanowisko podsekretarza stanu, w tych dyskusjach, co w obszarze handlu paliwami, jakie zjawisko było wskazywane na takie szczególnie niebezpieczne, powiedzmy, czy istotne, jakie propozycje, co ewentualnie należałoby zrobić, się pojawiały?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Przede wszystkim w paliwach. Paliwa jako branża coraz częściej zaczęła nam się pojawiać, ale ta dynamika była naprawdę rosnąca, w naszych kontrolach skarbowych, i coraz częściej.

Drugi element był taki, jakby ten element przestępczości zorganizowanej, czyli konieczność współpracy z Policją, z CBŚ głównie. Ja mogę mylić, w których to momentach się pojawiało i gdzie się te tematy pojawiały, bo to też było w ramach tego dużego zespołu współpracy z prokuraturą i z ministrem spraw wewnętrznych. I tam też jakby współpracowaliśmy z Policją w tym zakresie.

Problem był wyłudzeń VAT-u coraz większy. Problem był na pewno. To, co pamiętam, to Budzisko i tam wjeżdżające cysterny w ogromnych ilościach, które obserwowaliśmy. I to też jakby z naszej analityki i z naszych obserwacji, z naszej wiedzy wynikała konieczność podjęcia niestandardowych działań.

I w 2014 r., zdaje mi się, że w czerwcu, w połowie roku, pierwszą taką akcję zrobiliśmy. Naszymi siłami grup realizacyjnych w ramach wywiadu skarbowego, w ramach pionu kontroli skarbowej nasi inspektorzy przez 24 godziny na dobę kilka dni… czyli była to permanentna kontrola 100% cystern wjeżdżających do Polski. Były skanowane wszystkie dokumenty przewozowe, które były w tej cysternie i to było coś zupełnie nowego.

My to robiliśmy trochę, żeby zebrać informacje, żeby rozpoznać, jak ten problem wygląda, też może trochę prewencyjnie. Ale też jakby, żeby zebrać informacje do naszych kontroli skarbowych, bo one później miały konsekwencje w postępowaniach. My skanowaliśmy całość dokumentacji, która była, dokumentacji przewozowej. Te skany były wysyłane do centrum analitycznego, od razu on-line – i tam analizowane.

W systemie wideokonferencji była łączność pomiędzy centrami analitycznymi, pomiędzy analitykami w poszczególnych urzędach kontroli skarbowej. I w trybie pilnym trafiały podmioty do kontroli.

Pamiętam, że z tego pierwszego, z tej pierwszej akcji chyba na 100 podmiotów, które nam się pojawiły, 95 było pilnych kontroli wszczętych. I to też jakby ta szybkość była bardzo istotna, ponieważ były też takie przypadki, że jeszcze nie dojechała cysterna, a już kontrola została wszczęta.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

A jak pani wówczas oceniała, czy jak pani prezentowali praktycy kontroli skarbowej ocenę wprowadzonej w 2013 r. odpowiedzialności solidarnej w handlu paliwami? Czy to jako skuteczne narzędzie, czy to poprawiające sytuację, czy…

Domniemam z wcześniejszej wypowiedzi, że ten problem wtedy właśnie lawinowo narastał, więc domniemałbym, że nieskuteczne. Ale to moja spekulacja. Ja tu nie chcę spekulować, tylko jakby, jaki był pani wówczas, z pani punktu widzenia, ogląd tej sytuacji w paliwach?

Czy ta nowelizacja w 2013 r. i wprowadzenie odpowiedzialności solidarnej z kaucją, to rozwiązało problem legislacyjnie? I teraz tylko tymi kontrolami jakby i problem będzie załatwiony, czy pojawiał się problem, że jednak coś tu też trzeba zmienić systemowo?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, to jest tak naprawdę, ja miałam takie stanowisko od… znaczy, bardzo szybko. Może nie powiem, że od samego początku objęcia przeze mnie funkcji, ale szybko przyjęłam takie stanowisko, że rozwiązania branżowe, rozwiązania takie punktowe nie przynoszą efektu i potrzebne są rozwiązania systemowe.

I ja byłam zwolennikiem praktycznie od samego początku split paymentu i akurat w tych paliwach się ten… Bo ja z POPIHN-em nawet rozmawiałam na temat wprowadzenia split paymentu, jako taki pilotażowo w tej branży – żeby się odnieść już tak precyzyjnie do pana przewodniczącego pytania. My skupialiśmy się na naszych działaniach i na kontrolach skarbowych i z naszej wiedzy wynikało, że ten problem cały czas jest, to znaczy nie był on zlikwidowany.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Chciałbym tu zacytować, ale nie po to, żeby pani się odnosiła do tego konkretnego pisma, tylko, żeby po prostu bardzo precyzyjnie opisać problem.

To akurat Rada Konsultacyjna Prawa Podatkowego w sierpniu 2015 r., podsumowując jakby efekty wprowadzenia solidarnej odpowiedzialności w paliwach, pisze tak: „Rozwiązanie to jest w praktyce wykorzystywane przez oszustów podatkowych, którzy składają kaucję i uzyskują w ten sposób status podmiotu zaufanego. Zyski z oszukańczego procederu często istotnie przekraczają wartość wpłaconej kaucji. W niektórych przypadkach możliwe jest nawet odzyskanie przez oszustów kaucji po dokonaniu oszustwa VAT, gdy organy podatkowe nie wszczęły jeszcze postępowań kontrolnych lub podatkowych związanych z dostawami zabezpieczonymi kaucją gwarancyjną. Rozwiązanie to powoduje, że efektywność mechanizmu solidarnej odpowiedzialności w zwalczaniu oszustw VAT jest bardzo ograniczona”.

Czy ten problem właśnie wykorzystywania kaucji gwarancyjnych jako – to w jednym z pism się pojawiło – swoistego abonamentu na wyłudzenia, czy on był do pani zgłaszany? Była go pani wtedy świadoma?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Na pewno nie mogę się zgodzić ze stwierdzeniem, że wpłacenie kaucji dawało status podmiotu zaufanego.

Po drugie, podmioty kaucyjne były przez nas monitorowane.

I po trzecie, jeszcze raz podkreślę, moim zdaniem rozwiązania punktowe nie rozwiążą tego problemu i nie rozwiązywały tego problemu.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Czyli w tym zakresie jakby polemizuje pani z opinią, którą odczytałem, Rady Konsultacyjnej Prawa Podatkowego?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, polemizuję.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Ma pani inną opinię.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Mam inną opinię.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Rozumiem, ale niemniej też widziała pani, że jest problem w obrocie paliwami, bo to już wcześniej uzgodniliśmy.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Mam pytanie. Czy też zgłaszano pani, czy wtedy była świadomość w pionie kontroli problemu z obchodzeniem instytucji wymaganej koncesji w handlu paliwami ciekłymi z zagranicą?

Ta koncesja, tzw. OPZ, z którą wiązał się obowiązek złożenia zabezpieczenia w wysokości 10 mln zł, to wprowadziła ustawa z 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych, gazu ziemnego itd., tam dłuższy tytuł.

I o cóż chodziło? Że obchodzono to mechanizmem transakcji trójstronnych, że do transakcji, w której podmiot polski nabywał z zagranicy paliwo, włączano trzeci podmiot z innego kraju, który był posiadaczem koncesji OPZ i wpłacał kaucję.

Natomiast potem, kiedy oszustwa, czy innej nieprawidłowości dopuszczał się ten podmiot polski, to się okazywało, że ten zagraniczny nie jest stroną w transakcji i nie ma obowiązku podatkowego po jego stronie, więc ta kaucja *de facto* nic nie zabezpiecza. Czy ten problem był pani znany?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, ten problem pojawiał się w rozmowach.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

I z jaką konkluzją tych rozmów? Czy to państwo na przykład zgłaszali gdzieś potrzebę zmiany w legislacji, czy do pionu VAT-owskiego, czy może do Ministerstwa Gospodarki jako prowadzącego tę ustawę o zapasach ropy naftowej?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja sobie nie przypominam, żeby ten problem… Znaczy, żeby te przypadki były o aż tak dużej skali. Bardziej tutaj skupialiśmy się nad… Tak jeszcze raz podkreślę, bardziej skupialiśmy się nad wypracowaniem rozwiązań systemowych, które by horyzontalnie nam pomogły rozwiązać ten problem i ich zgłoszeniem. I tutaj rozwiązania horyzontalne, a nie rozwiązania punktowe i na tym się skupiliśmy.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Na przykład split payment, jak rozumiem.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Przykładowo split payment, ale też i Centralny Rejestr Rachunków i Faktur. Kilka było propozycji. One wszystkie się znalazły w sprawozdaniu zespołu, ponieważ zostały zebrane te wszystkie nasze prace dotychczasowe.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Jasne.

I mam jeszcze pytanie odnośnie rozliczeń kwartalnych dla podmiotów nowo rejestrowanych. To też się pojawia jako taka jedna z luk, furtek. Że nowy podmiot, jeszcze bez żadnej historii, który potem po czasie okazywał się podmiotem uczestniczącym w procederze przestępczym, mógł zyskać od razu prawo do rozliczenia kwartalnego.

Więc ten moment, w którym składał nawet pierwsze rozliczenie i można było na jego podstawie wychwycić jakieś nieprawidłowości, uruchomić kontrolę, ten moment był oddalony w czasie. Więc mówiąc krótko, dawał więcej czasu na tę działalność, pozwalał osiągnąć większe zyski.

Czy to też do pani było zgłaszane wówczas? Czy to był jeden z takich problemów, który był definiowany w tym pionie, powiedzmy, kontroli skarbowej?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, też to było zgłaszane i też o tym dyskutowaliśmy.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

I znalazło się w raporcie, tak, jak to już mogę…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Braliśmy też pod uwagę… Proszę pamiętać, że rozwiązania, które jakby projektujemy na walkę z oszustwami podatkowymi w momencie, kiedy one są częścią prawa podatkowego ogólnego, one też mają zastosowanie do uczciwych podatników, których jest ogromna większość.

I tu, jeżeli rozmawiamy o podmiotach nowo zarejestrowanych, to proszę pamiętać, że to są też osoby młode, zaczynające dopiero działalność i pewnym ułatwieniem dla nich było jakby rozliczenia kwartalne. Wprowadzenie rozwiązania horyzontalnego pod tytułem tylko i wyłącznie miesięczne rozliczenie jest pewnym utrudnieniem, które uderza nie tylko w oszustów. Uderza we wszystkie podmioty, w małe przedsiębiorstwa, które dopiero zaczynają działalność.

Problem poważniejszy, który my żeśmy identyfikowali, to był taki handel spółkami z dobrą historią podatkową. I to było bardziej dla nas trudne, bo… Znaczy, trudne – to było dla nas większym wyzwaniem, bo ja sama sprawdzałam jakieś portale internetowe, strony internetowe, gdzie spółkę z dobrą historią podatkową można było za 100 tys. kupić czy coś w tych granicach. I to było wyzwanie.

Poza tym z naszych analiz też wynikało, że podmioty, świat przestępczy – to już też o tym wspomniałam i o tym też bardzo pamiętajmy – że on jest bardzo elastyczny. On jest bardzo szybki, on nie ma procesu legislacyjnego, nie ma żadnych procedur, on się momentalnie dostosowuje do zmieniającego się prawa.

Dodatkową rzeczą po stronie administracji – proces legislacyjny jest jawny. To znaczy, w momencie projektowania już pewnych rozwiązań już wychodzimy z tym na… Znaczy, ja jakby z tym… nie chcę tego kontestować, bo to jest jak najbardziej słuszna rzecz. Tylko proszę pamiętać, że jakby już dajemy sygnał, że takie i takie rozwiązanie projektujemy.

I my to widzieliśmy właśnie przy rozliczeniach kwartalnych. To znaczy znikające podmioty znikały nam szybciej. To znaczy wychodziło nam z naszych analiz, że już nie działają chyba 6 miesięcy, tak jak było w okresie poprzednim, tylko znikają po dwóch miesiącach. Czyli tak naprawdę dostosowały się… to, mówię, średnia, która wychodziła z analiz, ale one się dostosowały do zmian prawnych. Tak że tu chciałam…

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Nawet tych, których jeszcze nie było, tylko o nich się mówiło.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Właśnie dlatego chciałam o tym powiedzieć, że kiedy my dajemy sygnał… Znaczy, my – administracja, państwo daje sygnał, że idzie w jakimś kierunku, ten świat zewnętrzny jest bardzo elastyczny. I też dlatego może… Znaczy, dlatego też ja skupiłam się na tych rozwiązaniach, które leżały w zakresie moich kompetencji pozalegislacyjnych, żeby jak najszybciej reagować i jak najszybciej wprowadzać pewne narzędzia. I to było prowadzone. I również na jakby wzmocnieniu i analityki i na większej skuteczności służby, którą nadzorowałam.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

To oczywiste, choć no… I też to państwo czynili – na podstawie tej praktyki trzeba było też proponować czy inicjować pewne zmiany legislacyjne.

Bo też przesłuchujemy czy ministrów, czy dyrektorów z tego pionu legislacyjnego. Oni bardzo często mówili, że pewnych działań, zmian legislacyjnych na przykład nie inicjowali, bo z pionów kontrolnych nie mieli sygnałów, że jest taka potrzeba. A oni jakby, nie będąc praktykami, nie będąc w tej linii, nie mieli oglądu sytuacji, jak to jest.

Więc, jak rozumiem, oczywiście te, które we własnym zakresie w kontroli, szybkie zmiany wprowadzać. Ale nie abstrahowali państwo przecież też od formułowania pewnych wniosków czy doświadczeń co do postulatów zmian w prawie, które dałyby państwu lepsze narzędzia.

Znaczy, ja stawiam pewną tezę z prośbą o potwierdzenie lub zaprzeczenie, czy tak w istocie było.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, tak jak powiedziałam, ja działałam dwutorowo. Akurat wspomniałam o tych pozalegislacyjnych narzędziach, ale to nie znaczy, że my też nie zgłaszaliśmy i to na bieżąco było – i w rozmowach i z ministrami nadzorującymi ten pion. Na początku z panem ministrem Cichoniem, później z panem ministrem Nenemanem.

Z panem ministrem Nenemanem, kiedy objął stanowisko, to już w ogóle zeszliśmy na poziom takiej roboczej współpracy i tak szybkich jakby działań. Bo już dyrektorzy bezpośrednio się też kontaktowali z panem ministrem i pan minister też rozmawiał z dyrektorami, żeby też… Znaczy, ja uczestniczyłam też w tych rozmowach, ale starałam się jak najbardziej zejść na taki poziom osób, które na froncie, na pierwszej linii frontu się zajmują tym problemem i żeby też jakby wytłumaczyć pewne elementy.

Ja pamiętam też, że pana ministra Nenemana zaprosiliśmy na jedną z tych akcji na granicy, żeby też jakby pokazać… I chyba pan dyrektor Tratkiewicz też również uczestniczył, był chyba… Tak, tak, wydaje mi się, że też był na jednej z tych akcji. Żeby pokazać też, jak wygląda mechanizm i z czym my się stykamy i żeby też te propozycje… Ale te propozycje – tak, na bieżąco były zgłaszane cały czas, różne.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Bardzo dziękuję. Chciałbym dwa słowa powiedzieć, uzyskać odpowiedź na temat okoliczności powołania pani na podsekretarza stanu. Kto był tą osobą, która pani zaproponowała to stanowisko?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Pan minister Szczurek.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

A czy pan minister Szczurek… Czy jakby wynikało też z pani wiedzy, że ktoś panu ministrowi Szczurkowi panią polecił jako osobę godną, dobrze nadającą się na to stanowisko? Czy to była własna inicjatywa pana ministra? Czy ma pani taką wiedzę?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie mam takiej wiedzy, nie pytałam pana ministra.

Tylko proszę pamiętać, że ja byłam już wtedy… ja byłam wieloletnim pracownikiem resortu finansów. I blisko sześć lat na stanowisku dyrektora departamentu, wtedy

w pionie kontroli skarbowej. Tak że myślę, że pan minister miał wiedzę na temat mojego funkcjonowania jako dyrektora.

Ale odpowiadając na pana pytanie, panie przewodniczący: nie, nie mam wiedzy na temat jakichś rekomendacji.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Dobrze.

Szanowni państwo, tu zwrócę się do pozostałych członków Komisji. Ja jestem winny informacje co do bloków pytań. Ja wyczerpałem swój, a zajęło mi to 40 minut. Więc myślę, że 45 minut dzisiaj przyjmiemy jako ten czas na zadawanie pytań.

I proszę, pan przewodniczący Smoliński.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję bardzo.

Minister Cichoń zeznał, że w latach naszych rządów luka VAT nie wzrosła. Może się nie zmniejszyła, ale znacząco też nie wzrosła w stosunku lat 2005–2007. Natomiast był taki raport przygotowany przez zespół ekspercki, powołany na mocy porozumienia Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Prokuratury Generalnej –„ Przestępczość związana z podatkiem od towarów i usług. Propozycje rozwiązań systemowych”.

I tu w jednym z rozdziałów: skala zjawiska, jest opisane, że luka VAT w 2013 r. to wynosiła 40,5 mld zł, co jest zgodne z wyliczeniami PwC. A w kolejnych latach, to nawet w 2013 r., jest opisane, że to nawet jest od 36 do 58 mld zł. I luka wzrosła tam... w 2013 r., mówiłem, 46. W 2014 r. tam minimalnie zmalała.

Świadek Agnieszka Królikowska:

A jednak.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

W 2014 r. Czy według pani analitycy kontroli skarbowej, członkowie zespołu w pani ocenie to byli eksperci z podatku VAT czy tych analiz?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, to byli najlepsi eksperci w kraju w tym zakresie. To były osoby, które pracowały na froncie, które miały ogromną wiedzę, ogromne doświadczenie w zakresie zwalczania przestępczości podatkowej.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

A czy miała pani wątpliwości co do rzetelności tego raportu? No, bo to jest jakiś tam raport.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie miałam żadnych wątpliwości.

Ale to może też podkreślę, że uczestniczyłam w tych pracach. Ja je nadzorowałam, ja byłam na bieżąco informowana i konsultowana. I to było w zakresie moich kompetencji. My się pokusiliśmy jako kontrola skarbowa o oszacowanie tej luki. Ponieważ my się tym nie zajmowaliśmy wcześniej – szacowaniem luki podatkowej – opieraliśmy się na danych podmiotów zewnętrznych.

To mogę o sobie powiedzieć, że w momencie, kiedy ja objęłam to stanowisko, to opierałam się na danych z raportów jednej z firm consultingowych w Polsce. To raporty, które też tu państwo wspominacie. Nasze analizy, nasze szacowania bardzo się zbliżyły do tego. To, co pan przewodniczący powiedział – one się mieściły w zakresie tych szacunków. Nie miałam żadnych wątpliwości.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Czy raport trafił do ministra Cichonia? To opracowanie.

Świadek Agnieszka Królikowska:

W tym czasie, jak on został wytworzony, to... Zaraz, proszę mi dać chwilę.

Bo minister Neneman wtedy nadzorował pion podatkowy. Na pewno trafił do ministra Szczurka. Na pewno trafił… jestem przekonana, że trafił do ministra Nenemana. Czy

pan minister Szczurek przekazał do pana ministra Cichonia, tego nie wiem. Pamiętam, że na kierownictwie Ministerstwa Finansów ja też mówiłam o tym raporcie.

Panie przewodniczący, nie przypomnę sobie na 100%, tak szczerze mówiąc. Ale teraz, jak o tym myślę, to on był przekazany członkom kierownictwa Ministerstwa Finansów, którzy mieli cokolwiek wspólnego z tym zakresem działania. I na pewno też został przekazany osobom, które... To było w ramach pakietu, który ja przygotowałam dla moich następców.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

A czy on trafił też do pani premier Kopacz?

Świadek Agnieszka Królikowska:

To był wstępny raport i ja go przekazałam na pewno do pana ministra Szczurka. A...

Przekazałam go na pewno też do Sejmu – do Komisji ds. Służb Specjalnych, zdaje się. Dlatego że pamiętam, że na jednej z tych komisji była rozmowa na temat tego raportu i poproszono mnie, jak on tylko będzie, żeby go przekazać. I przypominam sobie, że takie pismo wystosowałam.

Do pani premier nie przypominam sobie takiego pisma. Ale też nie wiem, czy.... To już myślę, że do pana ministra Szczurka może być pytanie. Ale na pewno… ja też podkreślę, że jakby to wszystko było, dokumentacja jest pełna w Ministerstwie Finansów. I tutaj moja pamięć... Tak, tak.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Chodzi mi o pani wiedzę. Czy pani rozmawiała też osobiście, np. z ministrem Szczurkiem na ten temat?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, z panem ministrem Szczurkiem, oczywiście. Ale z panią premier nigdy nie rozmawiałam. Tak że na pewno też i nie na temat tego raportu.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To był lipiec 2015 r.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Więc to już praktycznie końcówka rządu.

W podsumowaniu zespół wskazał, że nie ulega wątpliwości, że zarówno z perspektywy organów państwa, Komisji Europejskiej, Międzynarodowego Funduszu Walutowego, międzynarodowych firm doradczych jak PwC, a także przedsiębiorstw zrzeszonych w zagrożonych branżach rosnąca luka podatkowa VAT, której główną przyczyną są wyłudzenia podatkowe, przybrała rozmiary i strukturę godzące w bezpieczeństwo ekonomiczne państwa. Tym groźniejsze zdaje się utrwalenie niekorzystnych tendencji w tym względzie, czemu państwo musi się zdecydowanie i kompleksowo przeciwstawić.

Jak skomentować sytuację, w której prawie całe kierownictwo ministerstwa, które nigdy nie miało akt kontroli w rękach, kwestionuje szacunki luki? A z tego raportu jednoznacznie wynika, że ta luka jest i ona jest wynikiem przestępczości. Bo świadkowie, którzy zeznawali, czy osoby wezwane przed panią kwestionują lukę.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, ona nie jest wynikiem tylko przestępczości. Na lukę VAT-owską składa się kilka elementów…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale pani podpisała: „Rosnąca luka podatkowa VAT, której główną przyczyną są wyłudzenia podatkowe”. To nie… główną przyczyną, nie jedyną, ale główną.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, ale to nie jest… i też główną przyczyną rosnącej luki VAT-owskiej – tak moim zdaniem była przestępczość VAT-owska. Aczkolwiek proszę pamiętać, że to są też tylko szacunki.

I proszę pamiętać, że z naszego punktu widzenia, kiedy my zajmowaliśmy się tym tematem głównie, to ten temat bardzo widzieliśmy, ale my nie mieliśmy takiej… Znaczy, ja nie wiem, czy istnieją takie opracowania, które rozróżniają jakby poszczególne elementy składowe tej luki, takie szacunki. I jakby dynamika…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ja to rozumiem, ale ja powołuję się na to, co pani napisała…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

… że rosnąca luka, której główną przyczyną są wyłudzenia, przybrała rozmiary strukturalne, godzące w bezpieczeństwo państwa. Tylko do tego się odnoszę.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak. Z naszego punktu widzenia tak to wyglądało. To była nasza opinia, tak.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No właśnie. Czy wtedy kierownictwo ministerstwa, szczególnie pan minister Szczurek, ale może też i inni albo też pani premier, kwestionowali ten fakt, że taka sytuacja ma miejsce?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie przypominam sobie kwestionowania. Pamiętam, że pan minister Szczurek bardzo był zaangażowany i bardzo się interesował wynikami tych analiz. I też bardzo nas wspierał w zakresie naszych prac. Więc na pewno było zainteresowanie i wiedza.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Bo z zeznań pani przełożonych, ale też kolegów wynika, że zespół opisał, jak dzielnie walczy z problemami, które w zasadzie nie istniały w ocenie ich przełożonych.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, ja się mogę odnieść do mojego zakresu kompetencji, a nie do zeznań innych świadków. Ja przyznam szczerze, że ja nawet nie znam, dlatego że… tych zeznań innych świadków.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To chciałbym pani powiedzieć, że tak z tych zeznań wynika – że luka jest kwestionowana. Jest procykliczność, która jest główną przyczyną luki VAT-owskiej.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Na pewno pewien… Ja nie twierdzę, że procykliczność nie ma wpływu na lukę VAT-owską. Z pewnością ma, mają też inne elementy składowe luki VAT-owskiej i upadłości przedsiębiorstw. I ta cała taka – nazywam to może niezbyt ładnie – drobizna, to znaczy to niewydawanie paragonów, zaniżanie podatku. To nie jest tylko przestępczość. A ja się przestępczością zajmowałam – przestępczością, wyłudzeniami, oszustwami na Vacie – w zakresie naszej kompetencji i to…

Ale też proszę pamiętać, że my wybieraliśmy podmioty do kontroli metodą analizy ryzyka. I próba nigdy nie jest statystyczna wtedy. I nie mogę powiedzieć o całej populacji, odnieść się do całej populacji statystycznie, jak to wygląda.

To jest, metoda doboru podmiotów do kontroli była na bazie analizy ryzyka, wszelkich informacji, jakie są dostępne. Nie była statystyczna. Tak że ekstrapolowanie na całą populację nie było tutaj możliwe. I trudno oszacować w związku z tym, jaki był dokładny udział tego zjawiska w luce VAT-owskiej.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ja rozumiem. Ale zespół ekspercki, którego, jak pani powiedziała, była pani członkiem, napisał, że nie budzi jednak wątpliwości, że głównym źródłem luki podatkowej są zachowania, które dają się zakwalifikować jako przestępstwa i wykroczenia skarbowe, przestępne uchylanie się od opodatkowania czy oszustwo podatkowe bądź przestępstwa powszechne.

Jednak zostało to przez was przyjęte, że głównym źródłem jednak są przestępstwa.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Czy tak dokładnie sformułowaliśmy, że „głównym źródłem", czy…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Tak. „Nie ulega wątpliwości, że głównym źródłem…". Ja pani mogę dać ten raport i może pani sobie tutaj przypomnieć te słowa.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie, ja pamiętam, że… Tak, dla nas przestępczość VAT-owska była głównym elementem, którym się…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Mnie chodzi o tę wiedzę, którą pani wówczas miała. Nie tę, którą pani teraz ma, tylko tę, którą wówczas pani miała. I pani brała udział, tak… Co prawda… Bo był jeszcze inny zespół – za chwilę do niego też wrócimy.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, powiem tak: moja wiedza z tamtego okresu była taka, że jest to poważny problem, nie tylko z punktu widzenia wpływów do budżetu, ale również z punktu widzenia wpływu na uczciwą konkurencję. I to też wielokrotnie się wypowiadałam w tym zakresie.

Tylko proszę pamiętać, że to była główna rzecz, którą ja się zajmowałam. Nie była… I dla mnie to był problem poważny. Ja widziałam to jako problem poważny. I ja o tym mówiłam. Ja i w wywiadach prasowych się wypowiadałam na ten temat, i publicznie, i też na kierownictwie, i w rozmowach z moimi kolegami i koleżankami z Ministerstwa Finansów, moimi współpracownikami. Ten problem był dla nas poważny, dla mnie był poważny. I ja się… znaczy, ta wiedza jest taka sama teraz, jak i była wtedy.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No, to…

Świadek Agnieszka Królikowska:

A nie jestem w stanie powiedzieć, i myślę, że nie ma takich opracowań, dokładnie jakim składnikiem w jakiej wartości lukę tworzyły przestępstwa VAT-owskie. Dla mnie był to poważny problem, z mojego punktu widzenia.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze. Dziękuję.

No, tu akurat może odchodząc od myśli, którą miałem, ale wspomniała pani o uczciwych podatnikach. Teraz kontynuując to, co pan przewodniczący Horała panią zapytał o kwestie właśnie tych deklaracji kwartalnych. To pani mówi, że byli uczciwi podatnicy i pewnie im to też by przeszkadzało.

Ale czy myśli pani, że jakby uczciwy podatnik wiedział o tym, że ma łatwiej, bo składa deklarację co trzy miesiące, ale gdyby musiał co miesiąc, to ma pewne utrudnienie, ale jednocześnie też jego konkurencja nieuczciwa zostaje dzięki temu wyeliminowana, to nie wolałby jednak składać co miesiąc i mieć uczciwą konkurencję, niż co kwartał i mieć nieuczciwą konkurencję?

Gdyby taką rzetelną wiedzę miał, to co by wybrał według pani?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, z pewnością takie analizy były prowadzone, ale proszę mnie nie prosić o ocenę takich… bo ja nie wiem.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale pani też… te analizy musieliście prowadzić. Bo trzeba wyważyć te dwa dobra – właśnie dobro tego uczciwego podatnika, interes państwa i z drugiej strony mamy nieuczciwych podatników.

I wtedy wiadomo – przykręcamy przysłowiową śrubę nieuczciwym, to dotyka to też uczciwych. Ale jeżeli weźmiemy te dwa interesy – interes złodzieja i interes państwa, to któryś jest ważniejszy. Musieliście też taką analizę prowadzić.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, takie analizy były głównie prowadzone przez departamenty właściwe, które legislacyjnie prowadziły dane procesy.

Proszę mnie nie pytać, co by wybrał student, który zakłada działalność gospodarczą, bo to jest moja opinia. To nie jest…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie, nie chodzi mi o opinię, chodzi mi o pani wiedzę. Takie badania musieliście prowadzić.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale jeszcze raz… kontrola skarbowa…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Czy to by było korzystniejsze dla podatnika, czy niekorzystne.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Kontrola skarbowa nie prowadziła takich badań, dlatego że nie prowadziła procesu legislacyjnego.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Tak.

Świadek Agnieszka Królikowska:

My prowadziliśmy różne analizy, ale one się opierały też na bazie naszych prac i kontroli skarbowej. I my nie prowadziliśmy ankiet wśród…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale ta wiedza powinna wynikać z kontroli, właśnie z kontroli. Że z kontroli wynika, że mamy nieuczciwą tę szarą strefę, która zagraża uczciwym podatnikom. Więc powinniście zawiadomić, zasygnalizować departamentowi legislacyjnemu, że trzeba jakieś rozwiązania w tym zakresie przedsięwziąć.

Czy takie sygnały były, z kontroli wynikało to, że ta szara strefa zagraża? Z raportu wynika wyraźnie, że zagraża.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, ja kontrolowałam przestępców, a nie… Proszę pamiętać, że ja nadzorowałam kontrolę skarbową, która wtedy już… My żeśmy musieli optymalizować naszą pracę, dlatego że mieliśmy ograniczone zasoby.

Czas bardzo się liczył, to też ja wspomniałam o tym w jednym z wywiadów. Każdy miesiąc działania oszusta to było… już nie pamiętam dokładnej kwoty, ale wyliczyliśmy dokładnie, ile nas to kosztuje dla budżetu państwa. I było istotne, czy ja wytypuję ten podmiot w danym miesiącu, czy trzy miesiące później do kontroli. I ja też jakby… to była moja filozofia działania, że brzydko mówiąc, nie tracimy czasu na uczciwe podmioty. To nie jest zadanie dla kontroli skarbowej.

Ja kontrolowałam przestępców, dlatego współpracowałam z CBŚ. To były poważne grupy przestępcze, bo się tak wyspecjalizowała cała ta działalność. I trudno mi jest z wyników mojej kontroli wnioskować o tym, co wybrałby młody człowiek, który zakłada działalność gospodarczą. Pamiętam, że były takie rozmowy i że ten złoty środek był znajdowany i też…

Ale to, tak jak mówię, nie była moja kompetencja. Ja miałam swój zakres działania.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To 100% kontroli było, trafiało tylko na przestępców?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Takie było założenie.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale tak przecież w rzeczywistości się nigdy nie dzieje.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Przy wirtualnych biurach, gdzie wprowadziliśmy nowe narzędzie analityczne… To znaczy, nie poszliśmy branżą, tylko poszliśmy horyzontalnie. Przeanalizowaliśmy, to też było coś trochę tak jakby nowe podejście, bo my przeanalizowaliśmy, jaki jest wspólny element, z wyników naszej kontroli, właśnie tych przestępców, oszustów VAT-owskich.

I wyselekcjonowaliśmy podmioty i tam nasza skuteczność to było około 95%. Czyli skuteczność, mówię, to znaczy kontrola skarbowa idzie w celu zabezpieczenia dowodów, a nie stwierdzenia oszustwa czy zbadania ksiąg. To jest zabezpieczenie dowodów już. Czyli to było nasze założenie, żeby jak najszybciej i jak najskuteczniej, ze względu na ograniczenia czasowe i na ograniczone zasoby.

Ale też proszę pamiętać, o czym pan przewodniczący słusznie wspomniał, że 2014 r. był pierwszym rokiem, kiedy zahamowany został wzrost luki VAT-owskiej. To były czasy mojej kadencji. Po tych działaniach, które zostały wprowadzone… I kiedy nie tylko została zahamowana, ale spadła ta luka VAT-owska. Czyli te działania były. My żeśmy się na tym skupili.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Tak, ale chcę pani powiedzieć, że zadania ustawowe, które miały UKS-y, no, w tych zadaniach nie ma, że ma być kontrola tylko i wyłącznie przestępców. Macie kontrolować wszystkich.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, ale kierunki działania i poszczególne obszary leżały… wyznaczanie leżało w zakresie mojej kompetencji. I tak: moją decyzją było to, żeby odchodzić od kontrolowania paragonów, akcja „Weź paragon" również została przekazana do urzędów skarbowych.

Te rzeczy… my chcieliśmy się wyspecjalizować, dlatego że dla nas był to problem i chcieliśmy iść w tym kierunku. Minimalizowaliśmy wszystkie zadania, które mogą być wykonywane z powodzeniem przez urzędy skarbowe.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

O tej skuteczności, co pani powiedziała, tej wysokiej, to czego ona dotyczyła?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Przy wirtualnych biurach. Tam, ja już nie wiem, 95% albo 98%, czy 97%. To było taki…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale co pani rozumie przez skuteczność?

Świadek Agnieszka Królikowska:

To, że podmioty wytypowane do kontroli… Były decyzje wymiarowe wydawane. Nie były to… Że były to kontrole pozytywne – o, tak. Pozytywne w znaczeniu, że z ustaleniami.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

A znała pani skutki, że tak powiem, tych ustaleń na dalszym etapie, czyli skuteczność odzyskiwania środków?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Monitorowaliśmy to, to nie było… Odzyskiwanie środków już nie było w zakresie naszych działań. Monitorowaliśmy to. I też jakby problem ten widzieliśmy i ja też ten problem… To już był początek 2014 r. Tu pewnie pan przewodniczący o słynnych stoósemkach.

Jak najbardziej zdawałam sobie z tego sprawę, tylko że jakby nasza skuteczność… znaczy, to jest kilka elementów. Po pierwsze, stoósemki są potrzebne, ich wydanie, dla rozpracowania całego łańcucha. Bo to nie jest kontrola u pojedynczego podmiotu,

tylko w momencie, kiedy robimy cały łańcuch, to musimy wydać stoósemkę, żeby pójść do kolejnego podmiotu i udowodnić mu wyłudzenie VAT-u.

Problem ten został zasygnalizowany, rosnących zaległości, które są trudne do odzyskiwania, przez Najwyższą Izbę Kontroli.

I pamiętam, w tej sprawie ja nawet się spotkałam z panem… z szefem NIK-u. Tylko teraz nie wiem, czy już z samym szefem NIK-u, czy z zastępcą, ale to był 2014 r. I rozmawiałam z panem ministrem Kapicą, żeby może spróbować…Bo jakby ja nie mogłam nie wydawać stoósemek. To znaczy dla mnie to była miara skuteczności, bo czym, im więcej…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze, ale ja rozumiem, pani wydaje decyzję.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale proszę mi dać, proszę mi dać dokończyć myśl, panie przewodniczący. Proszę mi dać dokończyć myśl.

Jakby pomysłem było na to, żeby je jakoś oznaczać, bo ze stoósemek ja sobie zdaję sprawę, że są to należności, które mogą być trudne do odzyskiwania albo nawet nieodzyskiwalne. I niestety one wpływają, to już jakby zakres był działania pana ministra Kapicy, ale na ocenę też urzędów skarbowych, rosnące te zaległości.

A to nie jest czynnik, który świadczy o skuteczności bądź nieskuteczności urzędu skarbowego, a jest to wskaźnik, który świadczy o skuteczności kontroli skarbowej, ponieważ my więcej kontrolowaliśmy, szliśmy… Kiedy by pan nie miał tych decyzji wydawanych, kiedy byśmy szli do takiego normalnego podatnika uczciwego i by znalazło się… który ma majątek… I to są bardzo przyjemne kontrole. Znaczy, przyjemne – żadna nie jest przyjemna, ale one są stosunkowo przyjemniejsze niż bandyta.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ja rozumiem, ale czy nie wpadliście w swego rodzaju pułapkę, że… Skoro pani mówi: „Ścigamy tych, którzy rzeczywiście tylko i wyłącznie zajmują się wyłudzeniami", to nie wpadliście w pułapkę, że w zasadzie wydajecie decyzje tylko na „słupy"? A na tych, którzy wyłudzają i mają majątek, to już tymi się nie zajmujecie. Taka była konkluzja jednego z raportów.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie, nie. Dlatego ja też się spotkałam… Z raportów NIK-u?

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale, no… Na przykład.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Dlatego się spotkałam z panem prezesem, bo dlatego chciałam to wytłumaczyć wtedy – jak to wyglądało. Dlatego że jakby proces kontradyktoryjny, jeżeli chodzi o te ustalenia, był wcześniej, nie za moich czasów, ja się nie mogłam odnieść. Ale jakby z tego raportu… dla mnie było to krzywdzące. Tak to odbierałam – że to jest pewne niezrozumienie mechanizmu rozpracowywania i kontrolowania łańcuchów VAT-owskich.

To nie było tak, że były kontrolowane tylko „słupy", bo nie tylko „słupy" są w łańcuszku. W łańcuszku są też bufory i są organizatorzy tego procederu. Żeby cały łańcuszek zrobić, musimy zrobić „słupy". Tak jak panu… z panem przewodniczącym już tutaj rozmawialiśmy i dyskutowaliśmy – pierwsza decyzja jest wydawana u „słupa", bo jakby musimy zrobić cały łańcuszek. I z tą decyzją, na podstawie tej decyzji widzimy, że kolejny odzyskał VAT nienależny i… bo tamten nie zapłacił. I dlatego ma stoósemkę ten pierwszy, czyli znikający nasz podatnik.

I teraz nie było tak, że była to pułapka, dlatego że w ocenie dyrektorów, czyli poszczególnych UKS-ów, my żeśmy wagi dawali, czy… Była waga za ustalenia i była waga za wpływy czy zabezpieczenia… Zabezpieczenia. To było w naszym zakresie.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

A wie pani, jakie były wpływy z tych decyzji stoósemek?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Z samych stoósemek – nie wiem. Ale stoósemki to jest tylko część tej pracy, dlatego że potem idziemy do bufora. I to nie jest tak, że on uczestniczy w łańcuszku VAT-owskim, on jest również…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To w ogóle, jakie były wpływy z tytułu wydawanych decyzji, jakie były wpływy faktyczne?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja monitorowałam zabezpieczenia, dlatego że wpływy, to już mówię… Ja nie pamiętam danych w tej chwili. Pan mnie pyta…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale to jest kwestia rzędu 1, 2, 3%. Czy pani sobie zdaje sprawę, że taka była skuteczność?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale pan przewodniczący mówi o samych stoósemkach prawdopodobnie.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ano chociażby.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale ja mówię, że to nie były tylko stoósemki. To są…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale przecież to były główne decyzje, główne…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Największa ilość środków była wydatkowana, znaczy, zabezpieczana na podstawie stoósemek.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Karuzela VAT…

Panie przewodniczący, karuzela, łańcuszek VAT-owski, jak sama nazwa sugeruje, składa się z kilku podmiotów i stoósemka jest wydawana u znikającego podatnika. U bufora… Tam, gdzie są puste faktury. U bufora to nie jest stoósemka i ona jest odzyskiwalna. I były zabezpieczenia. To była współpraca z GIIF-em – no, akurat też w tej samej osobie, ale jakby też to były oddzielne piony jednak. Unia personalna była i…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale to pani nie miała wiedzy, że te zabezpieczenia też są fikcyjne? Że macie…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie są fikcyjne.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

… nieruchomość o wartości 10 mln zł, a faktycznie ona jest sprzedawana za 100 tys. albo za 50 tys.? Była przeszacowana…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący…

Dobrze, przykład z 2015 r., ze stycznia chyba. Jedna ze spraw paliwowych prowadzona, dość głośna, prowadzona z CBŚ – tutaj głównie CBŚ jakby dokonywał zatrzymań – paliwowa: 330 mln uszczupleń, 167 mln odzyskanego majątku.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

A jakich organizatorów żeście złapali, że tak powiem…

Świadek Agnieszka Królikowska:

13 osób zatrzymanych.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No, a ile było decyzji wydawanych? Przecież to są setki tysięcy, miliony.

Świadek Agnieszka Królikowska:

330 mln.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Pani mówi 13… Słucham?

Świadek Agnieszka Królikowska:

330 mln, jeżeli chodzi o uszczuplenie, 167 mln zł odzyskane.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No, ale przecież mówimy o 40 mld, a pani…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale ja mówię o jednej sprawie, żeby panu pokazać, że…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

A wie pani, że przegrywacie, czy potem ministerstwo przegrywało sprawy takie jak np. firma ABC Data…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale wygrywało też, wygrywało w sprawach złomowych. I tam były kary. Znaczy, nie ministerstwo, bo to już było prowadzone na etapie sądowym, tam już ministerstwo nie występowało. Ale sprawy złomowe były, kary bezwzględnego więzienia – Bydgoszcz.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale, wie pani, trudno, żeby w tej całej masie nie było skutecznych działań. Oczywiście, były i więzienia ciężkie, były i milionowe odzyskiwanie. Ale mi chodzi o całą skalę – to było niestety kilka procent. I to było dramatyczne.

Czy pani jest przeświadczona, że pani zrobiła to naprawdę dobrze i skutecznie to było zrobione?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, panie przewodniczący, jestem przeświadczona, że zrobiłam to dobrze, skutecznie i najlepiej, jak można było. Świadczy o tym pierwszy raz od wielu lat spadek luki VAT-owskiej za mojej kadencji, pierwszy raz od wielu lat. I to jest ocena wydana przez zewnętrznych ekspertów. To nie były nasze szacunki, to były szacunki zewnętrznej firmy.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale to jest kilkuprocentowy spadek. Wie pani, to naprawdę przy kilkudziesięciu miliardach to jest minimalny spadek.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Z 2,4… Z 2,9% PKB i wzroście, jaki był zgodnie z raportami tej firmy od lat, pierwszy raz w 2014 r. nastąpił spadek do 2,4% PKB – pierwszy raz. Ja nie mówię tylko o zatrzymaniu dynamiki wzrostu, ja jeszcze mówię o spadku.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Przecież pani sobie zdawała sprawę z tego, że to, że złapano w tej całej karuzeli jednego bufora, jeżeli nie udowodniono mu świadomości działania, to potem były uniewinnienia. One były częstsze niż niestety skazania. To już teraz wiemy.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale panie przewodniczący, ale czemu pan mnie pyta o już jakby dalsze? Proszę zauważyć, gdzie w tym całym jakby łańcuszku działań organów państwa i tym całym procesie jest kontrola skarbowa? Ja mogą się wypowiadać za kontrolę skarbową.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No właśnie, minister Neneman stwierdził, że w zakresie kontroli doszliście do ściany. Już dalej się samymi kontrolami nie dało nic zrobić. Trzeba było… pani sama mówiła o tym – o rozwiązaniach systemowych. I zaraz do tego przejdziemy.

W protokole zespołu do spraw poprawy efektywności zwalczania oszustw podatkowych z 28 marca 2014 r. przewodniczący Janusz Cichoń, sekretarz stanu, pani jako podsekretarz uczestniczyła również, omawialiście strategię działań zmierzających do poprawy ściągalności podatków oraz zwiększenia efektywności administracji podatkowej na lata 2014 – 2017.

I w tych działaniach jest zawartych około… dokładnie 43 różne działania, które powinny być podjęte w zakresie poprawy przestrzegania przepisów i poprawy efektywności systemu administracji podatkowej na lata 2014–2017. I muszę niestety stwierdzić, że nie znalazłem w rozwiązaniach, które byłyby w latach 2014–2015 wprowadzonych, rozwiązań, które tutaj były zaproponowane.

Może poza jednym – że wprowadzono jednolity plik kontrolny. Ale który miał obowiązywać od 2016 r. i tylko na żądanie. A tu zakładaliście, że on ma wejść w 2014 r. Innych rozwiązań z tych czterdziestu iluś tam niestety nie było. One były takimi propozycjami. To są hasła tylko, które mówiły właśnie o tym systematycznym podejściu.

Co z tego według pani wiedzy, z tego raportu działań, zostało wprowadzone?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Jeszcze raz podkreślę, że ja się zajmowałam nie pionem legislacyjnym, tylko pionem kontroli skarbowej.

Pion kontroli skarbowej do tej propozycji działań, z tego co pamiętam, zgłosił kilka punktów. Jednym z tych punktów był chyba POLFISC, który był zrealizowany, jednolity plik audytowy. Nie wiem, czy też i o listach ostrzegawczych już wtedy nie mówiliśmy. Ale to już nie pamiętam, czy to się tu pojawiło, czy w jakimś innym dokumencie w kolejnych naszych takich propozycjach.

Dlatego proszę jakby… I też za administrację podatkową nie ja odpowiadałam. Ja odpowiadałam za departamenty, o których wspomniałam, i za 16 urzędów kontroli skarbowej. I te działania i ich wprowadzanie nie były w zakresie moich kompetencji.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale wszyscy wiceministrowie, którzy zeznawali przed panią, mówili, że uszczelnienie to jest pion kontroli skarbowej. „Tym się powinien zajmować pion kontroli skarbowej, my nie mamy od nich sygnałów, więc my nie możemy nic zrobić” – tak już od pół roku my słyszymy od wszystkich pani kolegów, którzy stwierdzili, że to jest działka, tak mówiąc potocznie, pani czy wcześniej ministra Parafianowicza.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Dobrze. Jeszcze raz podkreślę.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To może oni mówili nieprawdę? To proszę to skorygować.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Jeszcze raz podkreślę, jeżeli chodzi o umiejscowienie kontroli skarbowej.

Kontrola skarbowa jest… *ex post* działa. To znaczy – musi nastąpić wyłudzenie i przestępstwo, żeby kontrola skarbowa działała. Uszczelnienie systemu to jest działanie prewencyjne, które jest na etapie legislacji wcześniejszej. Propozycje wynikające z naszych doświadczeń były zgłaszane na bieżąco i bardzo… przy każdych rozmowach praktycznie i na każdych spotkaniach. I ja też bardzo o to dbałam, żeby jakby podtrzymywać cały czas zainteresowanie nasze pewnymi rozwiązaniami.

To, co pan minister tutaj Neneman powiedział: tak, kontrolami skarbowymi się nie rozwiąże problemu. Ja się z tym zgadzam, bo my możemy się „zakontrolować” tak naprawdę. Tu potrzebne rozwiązania… Raz, że, jak wspomniałam, horyzontalne. Bo ja już widziałam, że rozwiązania punktowe nie przynoszą mi efektu, bo już ten problem nie był umiejscowiony w konkretnych branżach. Tylko, nie wiem, jajka z niespodzianką mi wychodziły w karuzelach VAT-owskich, trumny… I tu już nie możemy mówić o konkretnej branży, bo towarem jest VAT.

I w momencie, kiedy bardzo często następowały fikcyjne transakcje, to wszystko jedno jest, jaki jest towar… i fikcyjne faktury. Tak naprawdę wszystko jedno jest, jaki się towar wpisze na tę fakturę. Liczy się 23% VAT-u. I proszę mi wierzyć, że my żeśmy tych

rozwiązań szukali i tutaj ten split payment, którego ja byłam po prostu orędownikiem naprawdę ogromnym i bardzo się cieszę, że on jest wprowadzany…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze, ale muszę przerwać pani, bo pani powiedziała, że wy działacie *ex post*. Ale przecież ustawa zobowiązuje was, jest zapis w ustawie, że macie zapobiegać i ujawniać przestępstwa, więc nie tylko *ex post*, ale również przed – zapobiegać.

Świadek Agnieszka Królikowska:

No, tak, ale dopóki nie złoży ktoś deklaracji, gdzie jest… jakby deklaruje pewne zdarzenia gospodarcze, które nie miały miejsca, albo są zaniżone, albo prosi o zwrot, który jest niezależny, to kontrola… Znaczy, w ogóle organy państwa nie działają, dopóki się nie zrobi czegoś złego, to jakby…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No właśnie, czyli… deklaracje kwartalne były absolutną przeszkodą w prowadzeniu działalności.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale o tym już rozmawialiśmy, że tak; że jak jest w deklaracji…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Czyli pani powinna walczyć zdecydowanie z deklaracjami…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale my to zgłaszaliśmy, tylko ja cały czas podkreślam, że to jest moja…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Zgłaszaliśmy, wie pani, to zgłaszaliśmy. To chyba nie chodzi o to, że zgłaszaliśmy, tylko powinnam, zgłaszałam konkretny projekt, minister powiedział: „Nie, nie wprowadzamy tego”. No, ktoś… To co, pani to powiedziała, zgłaszamy, przecież to nie jest…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale proszę tego tak nie interpretować. Ja czegoś takiego nie powiedziałam. Ja mówię, że my cały czas nie ustawaliśmy… te propozycje cały czas płynęły z kontroli skarbowej. I my je powtarzaliśmy i nie ustawaliśmy w naszych staraniach.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Kto je blokował?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, nie potrafię odpowiedzieć na takie pytanie, dlatego że… I to dlatego też chciałam o tym… dlatego o tym wspomniałam – że departamenty legislacyjne odpowiedzialne za analizę skutków regulacji… Bo skutki regulacji to jest departament, który prowadzi proces legislacyjny.

One musiały wyważać interesy, znaleźć złoty środek pomiędzy kosztami wprowadzenia danego rozwiązania, czy nie będzie ono uciążliwe dla uczciwych podatników, których jest ogromna większość, bo liczenie…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie, jak najbardziej to rozumiem, tylko że jeżeli wyważyły, to ktoś pani powiedział: „Nie, nie przyjmujemy tego rozwiązania, bo ono ma więcej wad niż korzyści dla systemu”. No, ktoś taką decyzję musiał podjąć, więc kto?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale to już jest… Nie potrafię odpowiedzieć na to pytanie, nie wiem. Nie wiem. Po prostu nie wiem. Bo to już…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale przecież pani mówi, że pani informuje o tym, że jest problem, że pani nie może realizować swoich zadań i mówi…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale ja nie mówię… Ja mogę realizować moje zadania. Bo ja realizowałam zadania w zakresie prawa, które miałam. I ja wykorzystałam z narzędzi, które mieliśmy w prawie. I te kontrole cały czas trwały. I to było moje zadanie. I to było moje zadanie i o tym możemy rozmawiać.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To w takim razie, proszę skomentować to, że w 2004 r. wykryto…

Świadek Agnieszka Królikowska:

2014?

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

W 2014 wykryto 206 tys. fikcyjnych faktur na kwotę 36 mld, a w 2015 r. ujawniono już fikcyjne faktury na kwotę 82 mld zł. To jest dramatyczny wzrost…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Skuteczności kontroli skarbowej.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie, ale chcę pani powiedzieć, że tak: wszystko maleje, wzrost dochodów podatku VAT jest minimalny, a wzrost fikcyjnych faktur – prawie trzykrotnie większy.

Czyli co, przestępczość nagle przestała funkcjonować? Tylko zwiększyła się skuteczność? Czy przestępczość też rosła? A jak rośnie przestępczość, to też i liczba fikcyjnych faktur rośnie. Bo może być też takie zjawisko. Czy nie braliście tego pod uwagę?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, tak, braliśmy pod uwagę różne elementy. Ale to, o czym państwu powiedziałam – wprowadzenie przez nas nowych rozwiązań, ulepszenie analityki i wzrost naszej skuteczności przy samych wirtualnych biurach, ten wynik 95% wyników naszej analizy, skuteczności typowania do kontroli – to, uważam, był niebywały sukces.

I niebywałym sukcesem był też spadek tej luki w tym czasie. I wzrost ustaleń, o których pan przewodniczący zacytował, świadczy o wzroście skuteczności. Że te narzędzia, które ja… czy te narzędzia, które wprowadziłam, które ulepszyłam, które proponowałam, one zadziałały. I to o tym świadczy.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale teraz tak. Minister Grabowski stwierdził, że wystąpiło takie zjawisko, że przestępcy, próbując bardziej skutecznie działać i zapobiegając pani działaniom, wydłużali łańcuszki i wtedy liczba tych faktur rosła. Czyli liczba przestępstw rosła, bo wydłużano faktury. Każda faktura to jest przestępstwo, tak?

Dlatego więcej tych faktur było i wcale nie zmniejszała się przestępczość. A nawet rosła, bo oni dostosowywali się do otoczenia, tak? Zwiększaliście kontrolę, to wydłużano łańcuszek i więcej fikcyjnych faktur w łańcuszku było.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, o elastyczności świata przestępczego ja już powiedziałam i o tym też już jakby rozmawialiśmy.

Co do słów pana ministra Grabowskiego, proszę mnie zwolnić jakby z odpowiedzi na to pytanie, odniesienia się do nich, dlatego że raz, że ich nie znam, a dwa – ja nie pracowałam w tym czasie, kiedy pan minister Grabowski… Znaczy, pracowałam w ministerstwie, ale nie pełniłam tej funkcji, o którą państwo pytacie, w czasie, kiedy pan minister Grabowski nadzorował ten pion podatkowy.

Tak że… Tak, ale świat przestępczy się dostosowywał do naszych działań. Tak, my musieliśmy na bieżąco… Panie przewodniczący, to jest jak wyścig zbrojeń. Dokładnie tak to wyglądało – wyścig zbrojeń.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

W 2015 r. minister Neneman w Senacie stwierdził, że: „Jeśli dobrze pamiętam, to liczby te… to w tym roku urzędy kontroli skarbowej, które obecnie koncentrują się głównie

na kwestiach związanych z VAT, namierzyły 9 albo 10 mld zł na fikcyjnych fakturach. To znaczy – na tyle oszukano skarb państwa".

Czyli jednak to zjawisko przestępczości ono w ogóle nie malało, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Czyli te zjawiska… Czyli wasza działalność nie powodowała zmniejszenia strat państwa. Minimalnie, przecież mówimy o kilku procentach. Po stronie zysków mamy kilka procent, a po stronie strat, czyli wyłudzeń – dwu- trzy-, czterokrotnie więcej.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, panie przewodniczący, jeszcze raz podkreślę, że wzrost luki VAT-owskiej w tym czasie został zatrzymany i luka VAT-owska spadła – pierwszy raz od wielu lat. Jest to opinia niezależnej firmy, która to szacuje, to nie są szacunki Ministerstwa Finansów. To jest pierwsza rzecz.

Druga rzecz, wzrost – czy liczby, czy wartości pustych faktur stwierdzonych przez kontrolę skarbową w dużej mierze… Biorąc pod uwagę te działania, które ja wprowadziłam, które były na to nakierowane, ja się spodziewałam, znaczy, spodziewałam – ja tego oczekiwałam. Że wzrośnie liczba identyfikowanych faktur pustych.

Stąd świadczy to o tym, że te narzędzia, które wprowadziłam – wzmocnienie analityki, wzmocnienie skuteczności, wzmocnienie trafności typowania do kontroli – to przyniosło skutki.

I plus do tego było potwierdzone to przez zewnętrzny podmiot. I jakby dla mnie to było bardzo dużo. To było bardzo dużo, że nie wzrosła ta luka, a wręcz spadła. Zatrzymanie wzrostu było dla mnie bardzo ważne.

Więc ja nie wiem, skąd pan przewodniczący takie wnioski wyciąga z tej wypowiedzi pana ministra Cichonia, kiedy, tak jak mówię…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale to jest wypowiedź ministra Cichonia, to jest wypowiedź ministra Nenemana, to jest wypowiedź ministra Grabowskiego. Trzech ministrów już tak się wypowiadało wcześniej. Dobrze.

To przejdźmy w takim razie do kolejnego punktu – JPK, jednolity plik kontrolny, który wprowadzono na żądanie. Czy w pani ocenie był to wystarczający instrument, żeby te kontrole były bardziej skuteczne?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Żaden instrument nie jest wystarczający. Potrzebny jest cały zestaw instrumentów, żeby podjąć równą walkę z tym procederem – to jest pierwsza rzecz.

Druga rzecz, tak, był to jeden z instrumentów, który bardzo pozytywnie był oceniany, również przez kolejne kierownictwo Ministerstwa Finansów.

Tak że ja nie śledziłam już później efektów wprowadzenia tego jednolitego pliku audytowego.

Ale przypominam sobie wypowiedź, gdzieś trafiłam artykuł jednego z członków kierownictwa Ministerstwa Finansów już po grudniu 2015 r., który się bardzo pozytywnie o efektach wprowadzenia JPK wypowiadał.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

I pani zdaniem JPK na żądanie był wystarczającym? To jest instrument kontroli w zasadzie tylko.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, to jest instrument, który bardzo przyspiesza analitykę i właśnie tę szybkość reakcji.

Ale proszę, panie przewodniczący, proszę mnie pytać do 3 czy 4 grudnia, wszystko jedno, do początku grudnia 2015 r. o to, co było wprowadzane. Dlatego że wtedy się tym zajmowałam, wtedy na bieżąco to śledziłam i w tym uczestniczyłam. Później naprawdę nie zajmowałam się tymi tematami.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale to jest plik na żądanie, więc nie dostajecie informacji od wszystkich podatników, tylko musicie żądać od konkretnego i to ułatwia kontrolę. Tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, jeszcze raz podkreślę…

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Działanie *ex post*.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Jeszcze raz podkreślę. Po 3 czy 4 grudnia 2015 r. ja się nie zajmowałam tym tematem.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie. Nie chodzi mi o zajmowanie. Chodzi mi o samą ideę pliku, założenie. No, założenie pani wymyśliła, czy...

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie zajmowałam się efektami, oceną efektów prowadzenia. Nie wiem tego. A prace były prowadzone wcześniej, przed 2014 r. Nie ja wymyśliłam, niestety, jednolity plik kontrolny. Prace były dużo wcześniej.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

A co do POLFISC-u, bo pani powiedziała, że to jedno z takich rozwiązań istotnych. Czy on w typowaniu przestępstw był pomocny w pani działaniu?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Na czym polegała ta korzyść wprowadzenia POLFISC-u? Jaka to była baza danych?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Już wspomniałam o tym.

Korzyść była przykładowo przy akcjach paliwowych, dlatego że mogliśmy bardzo szybko reagować. To było narzędzie, które raz, że była to jednolita baza podmiotów, czyli te podmioty trafiały nam do tej bazy. I również reakcje po stronie urzędów kontroli skarbowej właściwych regionalnie bądź też poza właściwością. Szybko były wszczynane kontrole skarbowe.

To było narzędzie, które nam pomogło w szybkiej reakcji. Tak, było to narzędzie, które było bardzo pomocne. I ono było zbudowane siłami kontroli skarbowej.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale to już była baza danych podmiotów wytypowanych do kontroli, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, tam były też i powiązania, można było pomiędzy tymi... Ja przyznam szczerze, że ja nie obsługiwałam tej bazy danych oczywiście, co pewnie państwo się domyślacie, osobiście. Bo to nie leżało w moim zakresie.

Ja wiem, że narzędzie, które zostało zbudowane siłami kontroli skarbowej, przynosiło efekty, o czym była na bieżąco informowana przez dyrektorów kontroli skarbowej. I to narzędzie było rozwijane. Później na...

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale to nie było narzędzie do typowania, tylko narzędzie o wytypowanych już podmiotach. Więc jaka to była korzyść?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, później były dodatkowe funkcjonalności dodawane do tego narzędzia. Ja już nie jestem w stanie teraz się do tego tak szczegółowo odnieść. Bo, tak jak mówię, ja tego narzędzia nie obsługiwałam. To znaczy ja nie miałam w swoim komputerze skrótu do POLFISC-u. Ale też i nie było takiej konieczności.

To było narzędzie wewnętrzne, które wspomagało nasze prace i wszystkie urzędy kontroli skarbowej, które z tego narzędzia korzystały, bardzo pozytywnie oceniały na wpływ ich szybkości, elastyczności, szybkości reagowania.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Tak, ale powtarzam jeszcze raz – to była baza podmiotów wytypowanych. To nie pomagało pani w typowaniu, tylko wytypowane po to, żeby między innymi się nie nakładały kontrole. To była jedyna korzyść.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, to ja też powtórzę...

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Pani mówi, że dodatkowe jakieś tam były funkcjonalności. Moim zdaniem ich nie było.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, to ja też powtórzę jeszcze raz. To narzędzie bardzo wspomogło działanie kontroli skarbowej. I to jeszcze raz podkreślę, to nie było narzędzie zakupione u firmy zewnętrznej za ogromne pieniądze.

Tylko to było narzędzie zbudowane siłami informatyków pracujących w kontroli skarbowej. I przyniosło… dla nas przynosiło ono efekty. Ono było wewnętrzne.

Ale może ta nasza dyskusja jest o tyle nierówna, że ani pan przewodniczący, ani ja nie mamy skrótu do POLFISC-u na swoim komputerze i żadne z nas nie pracowało w tym systemie bezpośrednio.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale ja mam wiedzę od pracowników, którzy właśnie taką końcówkę mieli i korzystali z tego. I dlatego się pytam. I ono mówili, że pomoc była niewielka.

Oczywiście, że była, ale nie było to jakieś narzędzie, które zrewolucjonizowało nagle działalność kontroli. Bo to była baza wytypowanych podmiotów.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Narzędzie nie zrewolucjonizowało samo w sobie jako jedyne działalności kontroli skarbowej, ale przyczyniło się do ogromnego wzrostu skuteczności, elastyczności i szybkości reagowania, co było moim priorytetem. Było jednym z elementów. To nie było jedyne narzędzie, które zostało wprowadzone. Było bardzo dużo działań, które zostały podjęte w okresie 2014–2015 r.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze. Za chwilę chciałbym… bo to w następnej rundzie będę kontynuował, ile tych narzędzi innych pani wprowadziła.

Natomiast to, że to było narzędzie bardzo ułomne, to wszyscy o tym mówili. Ono było, owszem, pomocne, bo żeście sobie wzajemnie nie wchodzili w drogę, bo wiedzieliście, jaki podmiot jest wytypowany. Natomiast z tego nie wynikało żadne rewelacyjne zwiększenie skuteczności. Na to są dane. I tutaj pani rzeczywistości nie zakłamie.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, czy ja mogę poprosić o interwencję?

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Znaczy, przepraszam – nie uda się pani zmienić. Przepraszam, czas się skończył.

Świadek Agnieszka Królikowska:

A, to już nie.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

I proszę, jaka interwencja skuteczna.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marcin Horała (PiS):

Pan przewodniczący Parda. Prosimy.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Czas interweniował.

Pani minister, proszę powiedzieć, czy po objęciu stanowiska zrobiła pani audyt po poprzedniku?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, dlatego, że ja wcześniej pracowałam w tym pionie i ja miałam bieżący kontakt z dyrektorami, których nadzorowałam. Poza tym jakby to nie było tak, że my się stykowo z panem ministrem, moim poprzednikiem, minęliśmy. Tylko ja pracowałam w jego pionie przez wiele lat.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Od początku czy od którego roku?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Od 2008 r. pracowałam w pionie kontroli skarbowej. Znaczy, wróciłam do pionu kontroli skarbowej. To była 2-letnia przerwa w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego wcześniej. O tym też wspomniałam na początku.

Nie, nie przeprowadziłam takiego audytu. Ja po prostu zajęłam się bieżącymi problemami, które dla mnie były palące. Na tym się skupiłam, a nie na przeprowadzaniu jakiejś...

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Czyli miała pani taki codzienny kontakt z panem ministrem Parafianowiczem, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Proszę mi powiedzieć, czy były takie sytuacje może, może sobie pani przypomina, że pani poprzednik przekroczył swoje kompetencje lub nadużywał wpływów do blokowania kontroli czy też wyciągania podatników za uszy?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

A ta sprawa siatkarzy słynnych? Rozumiem, że pani przeprowadzała wtedy kontrolę, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, tak. Ja o tej sprawie mówiłam na konferencji prasowej, którą my żeśmy… Tak że to jest publiczna informacja.

My przeprowadziliśmy sprawdzenie procedur zastosowanych w stosunku do tej grupy zawodowej, które były jakby prowadzone i nie… W wyniku naszych kontroli my nie stwierdziliśmy… znaczy, sprawdzenia naszego czy, powiedzmy, takiego powtórnego przejrzenia tego, co było dokonane przez nasze urzędy, nie stwierdziliśmy żadnych anomalii w stosunku do innych podatników.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem.

Proszę mi powiedzieć, ta kontrola dwutygodniowa na granicy wschodniej, dotycząca cystern… Kogo to był pomysł, jakby inicjatywa?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ta inicjatywa pojawiła się w rozmowach z dyrektorami kontroli skarbowej na jakimś wspólnym spotkaniu.

I ja wtedy bardzo blisko współpracowałam z panem dyrektorem Zbyszkiem Stawickim, który też był przewodniczącym zespołu eksperckiego, o którym pan przewodniczący Smoliński wspomniał. I też chyba Jacek… pan dyrektor Przypaśniak, przepraszam, też uczestniczył w tych rozmowach.

To była inicjatywa wypracowana, pomysł wtedy. Ale nie jestem w stanie sobie przypomnieć, czy to był mój, czy Zbyszka, czy Jacka, czy… przepraszam, czy pana dyrektora Stawickiego, czy pana dyrektora Przypaśniaka, czy mój. On po prostu się pojawił jako możliwa odpowiedź na taki problem.

Ale to też jeszcze podkreślę, że to nie była jedna kontrola. To było kilka takich akcji przeprowadzonych na granicy zarówno wschodniej, jak i zachodniej. Tak.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Tak, usłyszeliśmy, że była jakby jedna akcja na granicy wschodniej, jedna chyba na zachodniej i jedna na południowej.

Czy było więcej tych kontroli? One były regularne później? Bo jeżeli wykryliście taką ogromną skalę przestępstw, to rozumiem, że już nie wracaliście do tych miejsc, że one były spalone, czy…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie, wracaliśmy.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Znaczy, chodzi mi o taką kompleksową kontrolę, że tak 24 godziny na dobę wszystkie cysterny, które wjeżdżają, są sprawdzane.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Przez kilka dni. Tak. Wracaliśmy.

Wydaje mi się, że… teraz, jak pamiętam, bo na pewno ja raz byłam na tej akcji na granicy wschodniej osobiście. I myślę, że jedna była jeszcze robiona jakiś czas później bez… Ja wtedy już nie przyjechałam. I raz byłam na granicy zachodniej i też chyba jeszcze jedna była. Na południowej nie byłam. Jeszcze jedna była prowadzona… Ile było dokładnie, na pewno macie państwo, bo to było… Dokumentacja jest w Ministerstwie Finansów, więc tutaj do sprawdzenia.

Ale też chciałabym powiedzieć, że to nie było jakby… to nie zamykało tematu. Bo informacje zebrane podczas tych akcji kontrolnych trafiały do kontroli skarbowej do dalszych działań naszych. I to ja o tym już wspomniałam, że na 100 podmiotów, które zidentyfikowaliśmy za pierwszym razem, 95 chyba trafiło do wszczęcia natychmiastowego kontroli skarbowej. I te kontrole trwały.

To nie było tak, że my się zamykaliśmy tylko w tych dwóch tygodniach, bo te kontrole cały czas trwały. Po prostu te podmioty… my po prostu musieliśmy potem te postępowania przeprowadzić, żeby… no, żebyśmy byli skuteczni.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem.

Bo pan dyrektor Przypaśniak powiedział, że raczej to była taka jedna, jednorazowa kontrola w takim wymiarze… w sensie, jeżeli chodzi o taką dwutygodniową kontrolę 24-godzinną. A potem to po prostu było już normalnie, standardowo, rozumiem, procedura…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie, nie… A, tak, przepraszam. Znaczy, na pewno… może druga. Na zachodniej mogła być tygodniowa. Ale było kilka tych akcji.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Czyli jakby z tego rozumiem, że te akcje do końca 2015 r. były powtarzane, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

W 2015 r. na pewno też była, ale „do końca” to już chyba za dużo powiedziane. Bo jakby już w drugiej połowie, chyba w tych miesiącach powyborczych, to już sobie nie przypominam, żebym takie decyzje podejmowała. Zwłaszcza że już jakby bardziej się skupiłam na skatalogowaniu tego, żeby do przekazania moim następcom wszystkich rzeczy, które były zrobione.

Ale w 2015 r. na pewno też była. Tylko nie przypomnę sobie, czy na zachodniej, czy na wschodniej wtedy. Moim zdaniem były dwie w 2015 r. i dwie w 2014 r., ale mogę

się tu mylić. To… Ale to jest wszystko w dokumentacji w Ministerstwie Finansów do sprawdzenia.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

I tak się zastanawiam, jak to jest możliwe, że… Bo tu rozumiem, że 95% cystern to było takie…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Podmiotów, podmiotów…

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Podmiotów?

Świadek Agnieszka Królikowska:

…zidentyfikowanych. Cystern było dużo więcej.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

OK. Znaczy, w procentach było więcej? Mówimy o 95% podmiotów, do których należało…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, ja nie mówię o procentach… Ale to jest to samo.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

OK.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Bo ja mówię, że na 100 podmiotów 95…

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

No tak, tak.

Świadek Agnieszka Królikowska:

…liczbowo. Ale to jest 95%. Ale cystern fizycznie… Bo czasami do jednego podmiotu jechało kilka cystern. Tak że cystern było więcej niż podmiotów.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Czyli realnie, potencjalnie mogło być 98% albo 99% łącznie cystern, które wjeżdżały ze wschodu do Polski. To były cysterny po prostu, które… od których VAT nie został odprowadzony, rozumiem, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tego nie jestem w stanie stwierdzić, bo nie wiem, czy te 5%, które nie były skierowane do kontroli, to było na przykład kilka cystern jadących do tego podmiotu. Takiej analizy nie…

Znaczy, w takim ujęciu nie analizowałam tego. Pamiętam tylko jakby liczbę podmiotów, które zostały skierowane do pilnej… wszczęcia jakby natychmiastowego kontroli.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

I efektem tych kontroli było to, że te wszystkie podmioty prowadziły taką działalność wyłudzającą VAT, czy… Jaka była skala potem po kontroli?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja pamiętam, że chyba szacunkowe straty my…

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Znaczy, może straty to zaraz…

Świadek Agnieszka Królikowska:

…ponad 300 mln, ale… Tak.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

A jeżeli chodzi o liczbę podmiotów, bo 95 na 100 i każdy z tych podmiotów był… Na końcu okazało się, że był tym oszustem?

Świadek Agnieszka Królikowska:

To była… Proszę pamiętać, że to była pierwsza ta akcja i ona była najbardziej chyba taka… spektakularne były efekty, jeżeli chodzi właśnie o wyłapanie tych podmiotów. Ale jeżeli chodzi później… znaczy, nie podam aż tak szczegółowych danych.

Ja przypuszczam, że one są gdzieś w obiegu publicznym, dlatego że ja chyba kilka razy w jakichś wywiadach o tym mówiłam i wtedy się podpierałam dokładnymi danymi z kontroli skarbowej.

Ja w tej chwili już nie jestem w stanie przytoczyć, ale na pewno jesteście państwo… To albo jest już w dyspozycji Komisji, albo łatwo można to uzyskać.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Tak się zastanawiam, jak to jest możliwe, że 95% podmiotów, oszustów tak naprawdę, mogło sobie funkcjonować na granicy wschodniej przez nie wiemy ile – jaki to był okres, czy to było kilka miesięcy, czy to było ileś lat – bez jakiejkolwiek ochrony państwa, administracji, administracji skarbowej, służb czy urzędników, czy też polityków.

Bo chcąc nie chcąc, nawet z przypadku by ktoś trafił na taką, powiedzmy sobie szczerze, lewą cysternę, która nie odprowadza tego VAT-u. Dla mnie jest to trudne do zrozumienia. Ja rozumiem, że wtedy też się zastanowiliście, że to dla was musiał być szok – odkrycie takiego… takiej ogromnej skali procederu.

Czy w takim razie badaliście poprzednie lata i jak wyglądały kontrole w tym obszarze?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, to ja jeszcze wspomnę… Znaczy, ja podkreślę, że to nie jest tak, że one nie były kontrolowane. Jedyna nowość to była metodyka działania służb. Dlatego że do tej pory nie robiliśmy takich akcji, które by trwały 24 godziny na dobę przez kilka dni. I 100%…

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Czyli nie były skuteczne, rozumiem, tak? Te akcje.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Słucham?

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Wcześniej akcje nie były skuteczne.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie powiedziałam tego. Ja nie powiedziałam, że one nie były. One były. Znaczy…

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Ale ustaliliśmy, że 95% podmiotów to wyszło przy okazji tej akcji, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, nie, ja jeszcze raz podkreślę. Nowością tutaj była metodyka działania kontroli skarbowej. To znaczy, do tej pory ja nie miałam wiedzy o tym, żeby były akcje przez 24 godziny, 100% cystern zatrzymywanych, skanowane dokumenty i żeby to trwało kilka dni.

Ja nie miałam wiedzy, żeby to wcześniej… i nie mam takiej wiedzy, żeby wcześniej to było prowadzone.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Czy w takim razie…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale to była ta nowość. To nie znaczy, że dopiero wtedy zaczęto to kontrolować, tylko po prostu poszliśmy całymi siłami.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem. To była inna metoda.

W takim razie, jaka była skuteczność poprzednich metod? Czy sprawdzaliście, jak to wyglądało? I skąd jakby pomysł, że w tę stronę idziecie? To znaczy, że tamte metody jednak nie były skuteczne?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, skupiliśmy się na tym, żeby działać, reagować na to, co mieliśmy w danej chwili na stole, brzydko powiem, kolokwialnie. I to przyniosło nam skutki i jakby nie wracaliśmy do przeszłości, bo ten problem był, tutaj leżał teraz.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem.

Czy w takim razie, jak wszczęto kontrolę wewnętrzną w urzędach kontroli skarbowej czy w ministerstwie w związku z tym, że te działania poprzednio albo ta metodologia była po prostu nietrafna albo zła?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale była trafna, dlatego że kontrole skarbowe funkcjonowały w tym obszarze.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Ale jeżeli kontrole by funkcjonowały, to byście nie złapali 95 podmiotów na 100, tylko może 15 albo 20.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale to cały czas o tym mówimy, że to się szybko zmieniało.

I też proszę pamiętać, że te paliwa się pojawiły, ta branża, w pewnym momencie. To też nie było tak, że ona cały czas była dotknięta wcześniej problemem wyłudzeń VAT-owskich.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Znaczy, tego to nie wiemy dokładnie, czy była i jaka skala była, bo nie było tej metody dobrej.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja nie słyszałam, żeby branża… Ja też śledziłam jakby relacje z branży i nie przypominam sobie, żeby były zgłaszane takie wcześniejsze, żeby były jakieś działania… znaczy, działania… ingerencje ze strony branży podejmowane.

A, tak jak mówię, kontrole skarbowe, analityka, typowanie do kontroli, kontrole koordynowane były prowadzone przez cały czas. To było po prostu działanie mające na celu uchwycenie tego procederu, który był też… ewaluował bardzo szybko. Więc my chcieliśmy po prostu widzieć te podmioty, które działają. Mieliśmy sygnały, że Budzisko jest takim miejscem, które jest newralgiczne.

Ale to też były sygnały ze Służby Celnej, to były sygnały i z naszych analiz wynikające. I podjęliśmy… taki pomysł się pojawił, żeby… To było coś nowatorskiego. Po prostu chcieliśmy… ja bardzo starałam się reagować na ten problem i na różne problemy, które się pojawiały. I też wprowadzałam jakby nowe narzędzia. Więc tutaj…

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem.

Więc w takim razie, od kiedy ten proceder mógł trwać, kiedy on powstał według waszych danych?

Świadek Agnieszka Królikowska:

1 stycznia, kiedy objęłam stanowisko, ten proceder już był.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Wcześniej miała pani informacje, od kiedy, czy dowiadywała się? Bo jak odkryliście i stosowaliście nowe metody, to musieliście wiedzieć, że już 1 stycznia był. A wcześniej trwał miesiąc, rok?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Wcześniej wiem, że… Znaczy, wcześniej ten proceder był. Nie mam informacji, od kiedy się zaczął, ale myślę, że takiej informacji nie uzyska pan przewodniczący, bo…

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem. W takim razie, czy też…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Jak ja objęłam stanowisko, ten proceder był.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Ale tej wiedzy jeszcze wtedy pani nie miała, przed objęciem stanowiska, rozumiem.

Świadek Agnieszka Królikowska:

O Budzisku nie miałam na przykład.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Znaczy, o wyłudzeniach paliwa…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy to, że paliwa są problemem, miałam. Ale jeżeli chodzi o szczegóły, o jakieś takie specyficzne rzeczy, to nie miałam, bo się zajmowałam czym innym.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem.

Bo uważam, że to był bardzo dobry pomysł, żeby w ten sposób kontrolować.

Czy w takim razie gdzieś też pani zgłaszała panu ministrowi taką formę kontroli na granicy wcześniej? Albo dyrektorzy inni może zgłaszali pani albo panu ministrowi?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale jak to wcześniej?

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

No, w sensie przed tym 2014 r.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, przed styczniem 2014 r. ja się zajmowałam audytem i audytem kontrolnym środków unijnych i naprawdę ja się skupiłam na tym zadaniu. Ono obejmowało również współpracę z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym, z Komisją Europejską.

Ja bardzo dużo jakby pracy i mojego zaangażowania włożyłam w ten zakres moich obowiązków, żeby je wypełniać jak najlepiej. I odpowiedzią jest: nie, nie zajmowałam się wyłudzeniami VAT-u, bo ten problem nie pojawiał się w środkach unijnych.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem.

Czyli przychodzi pani – znaczy, dostaje awans, zostaje wiceministrem – 1 stycznia i od razu wie, że skala wyłudzeń w paliwie jest ogromna.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Przychodzę 2 stycznia.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

2 stycznia.

Świadek Agnieszka Królikowska:

I wiem, że jest problem, ale wiem…

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Skąd ta wiedza się nagle pojawia?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale to już wspomniałam o tym. Dlatego że ja wcześniej… Pierwsza rzecz – raz, że uczestniczyłam w naradach kadry kierowniczej pionu kontroli skarbowej. Ja…

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Ale powiedziała pani, że się skupiała na tych wydatkach unijnych i…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale proszę mi dać dokończyć myśl, bo chciałabym powiedzieć, skąd ta wiedza była, odpowiedzieć na pana przewodniczącego pytanie.

Po pierwsze, uczestniczyłam w tych naradach i słyszałam te rozmowy. Widziałam po prostu, słyszałam, że ten problem jest. On się przejawiał na prezentacjach, przejawiał się też w wypowiedziach poszczególnych dyrektorów.

A druga rzecz jest to, że też wspomniałam o tym, że ja współpracowałam z tym europejskim biurem Olaf. I tam też na spotkaniach, kiedy jeszcze Olaf się zajmował VAT-em, jakby te branże, które były wcześniej w Europie… I tu pamiętam – elektronika na pewno i myślę, że paliwa też się wtedy już zaczęły pojawiać. Do tego jakby też czytałam prasę.

To nie jest tak, że to była jakby wiedza, która gdzieś była w mediach i gdzieś się przewijała. Nie leżała ona w zakresie moich bezpośrednich kompetencji. Tak jak mówię, ja 100% mojego zaangażowania i skupienia poświęciłam audytowi i kontroli środków unijnych.

Aczkolwiek jakby z takiego normalnego funkcjonowania w środowisku byłam świadoma, że te problemy są.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem.

W takim razie nie było… jakby nie było nawet kontroli wewnętrznej, np. w ministerstwie, dlaczego jakieś działania, bardziej konkretne, nie zostały podjęte przed tym 2014 r., rozumiem, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, to był pomysł wypracowany za mojej kadencji…

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

No, tak.

Świadek Agnieszka Królikowska:

…i my się skupiliśmy na szybkim reagowaniu na problem, który był na stole.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem, jak najbardziej.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie przypominam sobie kontroli wewnętrznej w tym zakresie, dlatego że, tak jak mówię, te metody, które wprowadzaliśmy, były nowatorskie. Po prostu nowatorskie.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Dobrze.

Proszę mi powiedzieć, czy zwracała się może pani do ministra sprawiedliwości w sprawie przestępczości zorganizowanej, może zaostrzenia kar – już w momencie, kiedy wykryliście taką ogromną przestępczość?

Czy nie warto byłoby też wysyłać… Czy może raporty były wysyłane też do ministra sprawiedliwości w tamtym czasie?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Precyzyjnie nie przypomnę sobie, bo na pewno państwo macie pisma, które były podpisywane czy przeze mnie, czy wychodziły z departamentu.

Ja pamiętam jedną rozmowę z panią wiceminister Zdrojewską. My wtedy rozmawiałyśmy w sprawach GIIF-owskich, czyli informacji finansowej. I wtedy też ja zasygnalizowałam, że jeszcze chciałabym poprosić o takie kolejne spotkanie jako – tutaj ta schizofrenia nasza wychodziła – generalny inspektor kontroli skarbowej.

Ale też możliwe, że takie pisma były wysyłane. Ale to już do tego spotkania drugiego nie doszło, ale możliwe, że takie spotkania były.

Na pewno też jakby te propozycje były, znalazły się w tym raporcie. Tam jeżeli chodzi o penalizację, w tym raporcie, który tutaj… O, który właśnie dzięki uprzejmości pana przewodniczącego mam. One się też znalazły jako propozycje zespołu.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem.

Czy podejmowaliście państwo może szacowania luki VAT-owskiej w tych latach 2014–2015? Albo też z odniesieniem do przyszłości?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, też już o tym wspomniałam. My pokusiliśmy się o takie nasze analizy.

Jeżeli dobrze pamiętam, chyba Lublin, chyba UKS w Lublinie… analitycy zajęli się tym tematem. I też wyniki jakby były w tym raporcie. Ale to jest szacunkowe wszystko, tak że…

Ale to też jeszcze raz podkreślę – my to zrobiliśmy dlatego, że chcieliśmy się zorientować, jak ten problem wygląda, ale szacowanie luki VAT-owskiej też nie leżało w kompetencji kontroli skarbowej takiej bezpośredniej.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem, tak.

Świadek Agnieszka Królikowska:

My chcieliśmy po prostu jakby móc monitorować ten problem już własnymi siłami i to było nasze… Podjęliśmy się coś… Udało się to zrobić i to chyba było… Tak, to 2014, 2015 r.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Wydaje się to słuszne. W takim razie, jakie to były szacunki, jakiego rzędu?

Świadek Agnieszka Królikowska:

40 mld?

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

40 mld w 2014 r., tak? Czy w 2015?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Jest w raporcie.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Znaczy, nie, to tak proszę powiedzieć po prostu, jak pani pamięta. Jeżeli nie pamięta, to trudno.

Świadek Agnieszka Królikowska:

To mówię – 40 mld. To rozmawiamy o dwóch latach następujących po sobie. Około 40 mld jest w raporcie.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

I w jednym, i w drugim roku 40, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, około, nie pamiętam teraz dokładnie.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Dobrze.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Jest w raporcie. Mogę dla pana przewodniczącego to poszukać.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Nie, nie, nie trzeba, dziękuję.

OK, proszę mi powiedzieć, bo pan minister Parafianowicz zeznał, że nakazał traktować wszystkich tak samo – i polityków, urzędników. Kto by nie przyszedł do urzędu skarbowego czy urzędu kontroli skarbowej, czy posłów, to żeby nie traktować ich szczególnie, nie wydłużać, nie skracać kontroli. Mówił, że wezwał wszystkich podległych i powiedział, żeby w taki sposób się do nich odnosić.

Czy też pani miała taki sam jakby styl pracy? Czy było może takie spotkanie? Czy wszyscy wiedzieli jakby, w jaki sposób traktować w sytuacji, gdyby np. znalazł się jakiś niesforny poseł albo inny urzędnik, który chciałby, żeby pewną kontrolę u niego zaniechano albo przyspieszono.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie, panie przewodniczący.

Zacznę od czasów przed 2014 r. To znaczy – sama również na naradach byłam. Znaczy, nie indywidualnie instruowana, ale słyszałam wypowiedzi pana ministra Parafianowicza, o których pan tutaj wspomniał, że tak wszystkich równo. I później jakby nie było odstępstw od tej zasady za mojej kadencji.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Czyli kontynuacja.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, to rozwiązanie – znaczy, to podejście – wydaje mi się słuszne i kontynuowałam taką filozofię działania.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Dobrze, czyli w takim razie rozumiem, że też dyrektorzy UKS-ów czy urzędów skarbowych zgłaszali ewentualnie o próbie nadużycia?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja nie przypominam sobie, żeby do mnie coś zgłaszali.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Bo pan minister Parafianowicz powiedział, że było kilka takich przypadków, że się zgłosili dyrektorzy i powiedzieli, że ta, ten człowiek przyszedł, próbował trochę…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Do mnie nie.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem.

Proszę mi powiedzieć, czy wraz z nominacją pan minister Szczurek oczekiwał od pani takiej walki z wyłudzeniem VAT, czy… Jak to wyglądało? Jakie założenia na początku stawiał przed panią jako takie najważniejsze?

Świadek Agnieszka Królikowska:

To jeszcze raz podkreślę, że jakby ja w tym… Tej funkcji nie objęłam, przychodząc z zewnątrz. Ja tę funkcję objęłam, przychodząc z wewnątrz, z tego pionu kontroli skarbowej, i mając świadomość wyzwań.

I pamiętam z panem ministrem Szczurkiem jedną z początkowych rozmów, z pierwszych rozmów – tak, rozmawialiśmy o tych wyzwaniach. I zarówno on mówił jakby, gdzie te problemy on już po kilku miesiącach pracy na tym stanowisku widzi jako wyzwania dla mnie. I ja też mu mówiłam o swoich jakby przemyśleniach takich wstępnych na ten temat.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Tam, rozumiem, te wyłudzenia VAT-owskie się pojawiły też jako ważny temat.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, tak, tak. To był temat, który był na pierwszym miejscu.

Proszę mi powiedzieć, czy duże sieci handlowe były kontrolowane rzadziej niż inni podatnicy, czy traktowani tak samo?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Były też kontrolowane – rzadziej, to znaczy… Nie mam takich danych, ale na pewno nie było czegoś takiego, żeby nie kontrolować albo mniej kontrolować. Nie było takich wytycznych.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Czy przez to, że miały trochę lepiej zorganizowane systemy informatyczne, to nie stwierdzaliście, że na przykład skoro oni wszystko mają poukładane, to u nich trudniej będzie znaleźć jakąś nieprawidłowość? W związku z tym nie ma sensu iść?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie, ja nie przypominam sobie takich wytycznych. To, co wspomniałam – my żeśmy bardziej się chcieli skupiać na wyłudzeniach VAT-owskich i na to miały iść siły.

Ale to nie było tak, żeby jakby gdzieś zupełnie odpuścić, bo jakby tutaj te plany były tworzone. Ale na pewno też odchodziliśmy, ale to też nie było jakby dziury. Bo to, gdzie żeśmy odchodzili od pewnego zakresu kontroli, to to było przesuwane do urzędów skarbowych.

I tutaj wspomnę na przykład o kwestii tych paragonów, kontroli. My tutaj żeśmy rozmawiali z panem ministrem Kapicą, żeby jakby ciężar kontroli w tym zakresie przesunąć na urzędy skarbowe.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

W Czechach podpisano porozumienie o szczególnej współpracy pomiędzy Policją, skarbówką i prokuraturą. To był 2011 r. U nas w Polsce to był 2014 r.

To dlaczego dopiero po 3 latach takie porozumienie? Skoro nasi sąsiedzi już wprowadzili to kilka lat wcześniej i w 2012 r. mieli efekty w postaci 10% wzrostu wpływów z podatku VAT.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, zespół Kobra, tak, czeski taki.

Nie mam takiej wiedzy, o którą pan pyta. Ja objęłam stanowisko 1 stycznia. Porozumienie zostało podpisane 30 stycznia w tym samym roku oczywiście, 2014, w Polsce.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem.

Czy w takim razie była jakaś komórka, która monitorowała na bieżąco te zmiany, które dzieją się przynajmniej u naszych sąsiadów, jeżeli chodzi o zakres VAT-owski? Żeby, jak oni wprowadzają zmiany, to warto, żebyśmy my podobne wprowadzali, żeby się trochę nie rozejść.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, my to monitorowaliśmy. To nie była jakby oddzielna komórka, my monitorowaliśmy na bieżąco i nasi analitycy. I też tutaj przy tej specjalizacji, którą ja też w pewnym momencie wzmocniłam, w urzędach kontroli skarbowej pojawiły się centra kompetencyjne. Toteż były monitorowane różne rozwiązania w innych krajach.

Ja sama osobiście też, ale tutaj już naprawdę osobiście monitorowałam pewne rozwiązania, które są wprowadzane czy też rozważane nawet w innych krajach unijnych. I pamiętam przy split payment, odwrócony VAT, my z panem ministrem Nenemanem… To monitorowanie też było bardzo intensywnie w pionie ministra, który nadzorował departamenty podatkowe. My żeśmy poprosili o spotkanie, taką wizytę studyjną w Pradze, dlatego że Czesi mieli… publikowali efekty pozytywne walki z wyłudzeniami VAT-u. I my poprosiliśmy o takie spotkanie jednodniowe w Pradze w Ministerstwie Finansów i też kilka osób z ministerstwa wzięło w nim udział. Ja osobiście również.

Tam się spotkaliśmy z panem ministrem Babišem i z nim też dyskutowałam. On był wówczas ministrem finansów. Z panem premierem Babišem. I on wtedy o odwróconym Vacie, ponieważ tutaj co… Oni mieli wtedy taki pomysł, chyba z Austrią. Wyszli z takim pomysłem, żeby wprowadzić odwrócony VAT na wszystkie towary i pan minister Babiš był bardzo dużym zwolennikiem tego rozwiązania i też pamiętam, że z nim o tym dyskutowałam.

Pamiętam, dyskutowaliśmy o tym zespole Kobra, ponieważ też pewne rozwiązania… W tej wizycie też brał udział pan dyrektor Zbyszek Stawicki, który był szefem zespołu eksperckiego, który opracowywał te rozwiązania. I jakby były też dyskusje takie o technicznych rozwiązaniach, które zostały… takiej naprawdę kuchni, którą wprowadzili Czesi i mieli takie wyniki. My wtedy, pamiętam, żeśmy rozmawiali też i o Centralnym Rejestrze Faktur, też o pomysłach. I też pamiętam, o split paymencie wtedy, dlatego że Czesi byli…

Tak jak mówię, ja byłam bardzo zainteresowana tym tematem. Jak na początku zaczęliśmy się nad nim pochylać, czy zaczęłam się nad nim pochylać, to jedynym krajem, który udało mi się namierzyć, że takie rozwiązanie było, to był Ekwador. Ale nie było żadnego kraju europejskiego. A to w momencie, kiedy… no, Ekwador, zdaje się, znaczy, bardzo egzotycznie i ciężko było… Ale to wiadomo, że jest inny system zupełnie, inne uwarunkowania, a żaden kraj unijny wtedy tego rozwiązania jeszcze nie miał.

I Czesi chyba jako pierwsi… Znaczy, nie wiem, czy może *ex aequo* z Włochami, bo Włosi też wprowadzili w pewnym zakresie… Czesi już nie pamiętam dokładnie, w jakim tam, ale to też było jakby tylko w pewnym obszarze. To nie było tak, że on był horyzontalny, tak jak np. w Ekwadorze. Bo tam w Ekwadorze jest zupełnie to horyzontalnie rozwiązane. Tak z moich informacji wynika, bo nigdy nie byłam, nie wiem.

I Włosi… I wtedy Czesi… Ja rozmawiałam z panem ministrem na temat, jakich oni się efektów spodziewają, jakie tam były takie techniczne rzeczy co do tego. Bo, tak jak mówię, byłam bardzo orędownikiem takiego rozwiązania i zbierałam informacje.

Tak że odpowiadając w skrócie na pytanie pana przewodniczącego: tak, monitorowaliśmy, tak, interesowaliśmy się i tak, też monitorowaliśmy bardzo efekty wprowadzenia rozwiązań. Ponieważ jeżeli ktoś już je przećwiczył, to żeby widzieć, jakie to daje rozwiązania, jakie efekty.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

I to spotkanie w Czechach kiedy było?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie wiem, to była oficjalna delegacja, dokumentacja jest w Ministerstwie Finansów. Na pewno było to już po… Ponieważ to razem ministrem Nenemanem, to już, jak był pan minister Neneman.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Proszę mi powiedzieć, czy może pamięta pani, które UKS-y miały najlepszą i najgorszą skuteczność w wykrywaniu takich oszustw VAT-owskich? Czy to w miarę był zrównoważony poziom, czy były odstępstwa?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Był zrównoważony, dlatego że my też… Było też odejście od tej regionalizacji, tej właściwości miejscowej. I jakby już nie było takiej sytuacji jak kiedyś, że były województwa, gdzie jakby możliwości kontrolne są bardzo ograniczone. Znaczy, liczba podmiotów, które można kontrolować.

A też z drugiej strony województwa, np. mazowieckie, gdzie jakby nie ma takich zasobów, które można tam umiejscowić, żeby to wszystko można było ogarnąć, tak żeby wykonywać te swoje zadania skutecznie. Tu była duża dysproporcja kiedyś.

Więc to odmiejscowienie przyniosło taki skutek, że dość równomiernie zaczęły się te wyniki rozkładać.

Oczywiście były takie urzędy, które były wyspecjalizowane, to były te centra kompetencyjne też bardzo. Były takie, które się w jakichś tematach… miały lepsze wyniki. A były takie, które na przykład… bardzo takie innowacyjne czy bardzo jakieś nowe rozwiązania, czy nowe typy przestępstw identyfikowały. Więc raczej było to zbliżone.

Aczkolwiek w danych kwartałach, kiedy przeprowadzaliśmy, to zawsze… No, ktoś musiał być pierwszy, ktoś był drugi. Ale nie było jakichś dużych, ogromnych rozbieżności. Nie przypominam sobie dużych rozbieżności.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Czy rozważaliście państwo może obniżenie podatku VAT? Że to mogłoby mieć pozytywny wpływ na zmniejszenie się wyłudzeń VAT-owskich?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja uczestniczyłam w jednej takiej rozmowie. To znaczy też to nie było w zakresie mojej decyzji – obniżenie podatku VAT.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

To wiemy, tak.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale raz uczestniczyłam, czy dwa razy… Przypominam sobie taką rozmowę na temat spłaszczenia stawki podatkowej i… Tak, były takie rozmowy.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Czy też jakieś wyliczenia były prowadzone w związku z tym, że da się trochę te wypływy oszukańcze zatrzymać dzięki temu, przy zmniejszeniu, czy…? Czy jakby to nie było brane pod uwagę wtedy?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja pamiętam moje stanowisko, jakie wyraziłam w tej sprawie. Zeznaję pod przysięgą, to je powiem, ale ono jest bardzo niedyplomatyczne. Ja powiedziałam wtedy, że z naszego punktu widzenia stawka podatkowa niższa niż w krajach regionu wspomoże nas w naszej pracy.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem. I wtedy to było na jakimś…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale to były bardzo takie kuluarowe, takie rozmowy, po prostu dyskusje na ten temat. I to pamiętam…

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Ale to z kim?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Z panem ministrem Szczurkiem.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

I wtedy on stwierdził, że to super, wprowadzamy?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie, on przyjął to do wiadomości. To po prostu on mnie pytał o stanowisko i pamiętam – chyba jedna czy dwie takie były rozmowy. Ale to nie jest tak, że ja brałam udział jakiś bardzo aktywny. Tylko pamiętam, że tak, ten pomysł był… Gdzieś to się pojawiło w rozmowach.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem. A czy w takim razie z tego tytułu…

Świadek Agnieszka Królikowska:

A to jest tzw. ta konkurencja podatkowa pomiędzy krajami.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

No tak. Czy jakieś obliczenia też robiliście, szacunki może, jakby to mogło korzystnie wpłynąć na…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Kontrola skarbowa nie zajmowała się tym tematem. Ja nie przypominam sobie, żebyśmy my przeprowadzali jakieś analizy w tym zakresie.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem. I w takim razie zaproponowała pani konkretnie jakąś stawkę, jaką można by było w Polsce przyjąć wtedy, w takiej rozmowie? Czy bardziej ogólnie…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie przypominam sobie konkretnej stawki. Przypominam sobie to, co państwu już powiedziałam.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem.

W artykule prasowym pewnym jest informacja, że stwierdziła pani, że uproszczenie przepisów o podatku VAT zwiększyłoby jeszcze wyłudzenia.

To prawda, tak? Nie powiedziała pani tego?

Świadek Agnieszka Królikowska:

To nie jest autoryzowane i ten artykuł, który pan przytacza, to jest cytat z cytatu. Ja nie miałam na gruncie prawa – prawa medialnego? – możliwości zareagowania tutaj, dlatego że to była cytowana osoba, która mnie cytowała.

Ja pamiętam spotkanie, na którym takie nieporozumienie miało miejsce. To znaczy – ja albo prawdopodobnie byłam źle zrozumiana, albo mówiliśmy o czymś innym, bo ja się… Po prostu jakieś nieporozumienie. Ale ani nie autoryzowałam tej wypowiedzi, ani mnie nie pytano o sprostowanie. Nie miałam okazji w ogóle się do niej odnieść.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Czyli rozumiem, że ono jest nieprawdziwe? Uważa pani inaczej, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, uważam inaczej, tak. Tak, ale to jest też problem złożony. Dlatego że uproszczenie prawa ma znaczenie dla optymalizacji podatkowej. A ja się zajmowałam przestępczością. Fikcyjnymi rzeczami. To nie jest optymalizacja podatkowa.

Tak że tutaj jakby rozmowa o uproszczeniach prawa jest zupełnie nie do tego tematu. Więc prawdopodobnie my się źle zrozumieliśmy wtedy z osobą, która jest cytowana w tym artykule. Ja tylko ubolewam, że nie miałam jakby możliwości się do tego odnieść na gruncie prawa medialnego.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Tak, bo to trochę mnie zaskoczyło. Bo pani powiedziała, że przestępcy są elastyczni i…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie panie przewodniczący.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

…szybciej się dostosowują niż prawo. Więc równie dobrze można je zaostrzyć czy uprościć. To nie będzie miało większego znaczenia dla pewnej grupy przestępców, bo i tak będą…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, panie przewodniczący, to są zupełnie różne rzeczy. Zupełnie różne rzeczy.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

OK, dobrze.

A w takim razie to prawo nasze wtedy, to ono było skomplikowane dla przedsiębiorców czy łatwe?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja się zajmowałam przestępcami.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Ale przestępcy bazowali na wykorzystywaniu tego prawa albo omijaniu, albo niestosowaniu…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Omijaniu. I zarówno proste, jak i nieproste – tak samo go omijali. To są fikcyjne, zorganizowane grupy przestępcze.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Teraz tak.

W 2011… Znaczy tak, oszacowali państwo, że wyłudzenia w zakresie elektroniki od 2011 mogły sięgać około 3 mld zł. Czy… Jakby skąd te szacunki? Na jakiej podstawie takie obliczenia wykonaliście?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Od 2011? To ja wtedy nie piastowałam tego stanowiska, nie wiem.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Ale takie były szacunki potem…

Tutaj może zacytuję, to zapytam, czy też to były pani słowa, czy nie: „Wyniki przeprowadzonych kontroli wskazywały tak ogromną skalę procederu, że działania legislacyjne w tym zakresie stały się koniecznością”.

Potem jest wzmianka o tym, że z szacunków Ministerstwa Finansów wynika, że od 2011 to było 3 mld. Bo jak chcieliście wprowadzać zmiany, to musieliście, rozumiem, sprawdzić mniej więcej, jak to wyglądało na przestrzeni lat.

Czyli jakimi metodami tutaj badaliście?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale ja nie wiem, kto podał tę… Bo jeżeli wyszła ta dana z mojego pionu, to to są prawdopodobnie wyniki kontroli skarbowych. Jeżeli ta dana nie wyszła z mojego pionu, to nie odpowiem panu na to pytanie. Trzeba by było zapytać nadzorującego pion, który wystosował… który jakby wypracował taką… czy podał taką informację, przepraszam.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Dobrze, to kolejna jeszcze informacja, czy to były pani wytyczne, żeby 80% kontroli miało doprowadzić do wykrycia nadużyć? Też nie?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie, nie. To nie były moje... Ja już też o tym wspomniałam. Skuteczność analiz, a nie skuteczność kontroli. To są jakby połączone elementy, ale ja położyłam nacisk na skuteczność typowania do kontroli. Dlatego że podmiot wytypowany do kontroli to jest czas i zasoby zaangażowane ze strony państwa. Czyli inspektor idzie do tego podmiotu i przeprowadza kontrolę.

Ja chciałam i to były postulaty i też te narzędzia, które były wdrażane. One miały na celu, aby jak najlepiej analitycy typowali do kontroli. Ale to nie chodziło o to, żeby te kontrole... Kontrolerzy nie byli rozliczani. Tutaj nie chodziło o rozliczenia.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Nie było poziomów skuteczności?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, nie chodziło o rozliczenie kontrolerów. Chodziło o rozliczenie analityków. To jest tak jak ze skierowaniem na badania lekarskie.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem. Czyli kontrolerzy w ogóle nie mieli jakichkolwiek pułapów, które muszą osiągnąć, skuteczności?

Świadek Agnieszka Królikowska:

To już było na poziomie UKS-ów. Znaczy, nie odpowiem panu na to pytanie. Ja panu powiem, jakie ja kierunki wyznaczałam i co było dla mnie ważne. I to, co pan przewodniczący powiedział, o tych 80%, to nie, to zupełnie nie było w moim pionie, takiego założenia.

Nam chodziło o skuteczność typowania do kontroli z dwóch powodów. Zasobów, którymi dysponowaliśmy, żeby nie tracić czasu na kontrole, które nic nie przynoszą, bo to jest bez sensu. A druga rzecz, żeby jak najszybciej zadziałać, o czym z panem przewodniczącym Smolińskim też już rozmawialiśmy. Czyli każdy miesiąc ma znaczenie. Czyli skuteczność analiz typowania do kontroli.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Dobrze. Wcześniej w takim razie była…Może, jaka była skala takich bezsensownych kontroli?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale wcześniej, to znaczy?

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Wcześniej, przed objęciem stanowiska przez panią. Czy sprawdzaliście to?

Bo tę skuteczność chcieliście zwiększyć pod kątem analityki i dopracowywać tę metodę, żeby ona była jak najbardziej skuteczna, co wydaje się zrozumiałe i logiczne. A wychodzi na to, że przed 2014 r. to tak wyglądało bardzo różnie. Te kontrole często były problemem dla przedsiębiorców uczciwych, a niekoniecznie dla tych, którzy byli oszustami po prostu.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie wiem, panie przewodniczący, mogę się wypowiadać za wyniki naszych prac. Wtedy za to odpowiadałam.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem, ale też nie badaliście całe te prace poprzedników, poprzednie lata? Żeby mieć jakiś punkt odniesienia, czy robicie postęp, czy może się cofacie?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, tak postęp na pewno robiliśmy. Pamiętam takie zestawienia. Nie jestem w stanie teraz przytoczyć danych. Pamiętam z jakichś rozmów, gdzieś się 60% pojawiło.

Ja mówię, że te 95% to było akurat w wirtualnych biurach. To nie było tak, że taką skuteczność udało nam się osiągnąć w typowaniu, bo to byłby naprawdę już niebywały sukces. Ale dążyliśmy do czegoś takiego.

Na pewno ta skuteczność nam się zwiększała i te analizy były prowadzone w tym zakresie. Pamiętam, że takie dane widziałam. W tej chwili ich nie przytoczę. Na pewno one są też w departamencie, pełna dokumentacja, w Departamencie Kontroli Skarbowej, które takie rzeczy monitorował.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Dobrze.

To może jeszcze jeden artykuł. Cytat: „Branża sprawia wrażenie sztucznie rozdętej wydmuszki". Tu mówimy o tej branży w sektorze elektronicznym i wyłudzeniach VAT-owskich. To rozumiem, że to już jest prawdziwe stwierdzenie?

Świadek Agnieszka Królikowska:

A czyj to jest artykuł i czyja to jest wypowiedź? Moja?

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Tak, to jest pani wypowiedź. Artykuł na portalu crn.pl.

Świadek Agnieszka Królikowska:

A z jakiego czasu?

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

2015 r., 30 lipiec.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Problem w tej branży… to jakby nie było tajemnicą i my to identyfikowaliśmy. Identyfikowaliśmy też to, że tam się nowe te mechanizmy się bardzo wyspecjalizowały; że tam ten element międzynarodowy był nagminny. Identyfikowaliśmy też to, że nawet nie było… że towar był w tym samym miejscu. To znaczy nawet… tylko faktury krążyły pomiędzy podmiotami, a towar leżał w magazynie.

Identyfikowaliśmy tam też… Znaczy, tam naprawdę dużo mechanizmów nam powychodziło. Jeżeli takiego stwierdzenia użyłam… No, może ze względu na to, że tam naprawdę ten problem dla nas był istotny. I bardzo mocno się tym zajmowaliśmy. Nie wiem, czy bym dzisiaj użyła takiego sformułowania. Ale, no…

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Ale, to wtedy ten problem pojawił się, w którym momencie? Też od początku? Od stycznia 2014 r., czy...?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja obejmując to stanowisko, tak jak mówię, ja już byłam świadoma tego problemu. I mówię, też o tym już wspomniałam. Ja byłam świadoma od wielu, wielu lat.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Paliwa i elektronika. Rozumiem.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Z mojej współpracy z biurem OLAF i tym, co się pojawiało na prezentacjach wtedy, co było w Wielkiej Brytanii. Potem w Niemczech. Jakby ten temat był. To nie była dla mnie żadna nowość.

Ale, broń Boże, on się nie pojawił, znaczy – nie mam takiej wiedzy, żeby on się pojawił w styczniu. Bo wcześniej już te kontrole były i tam nieprawidłowości w tych obszarach były identyfikowane również we wcześniejszych latach.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Czyli ta współpraca z OLAF-em, to jak ona wyglądała w pani zakresie obowiązków? To było przekazywanie informacji im, czy pozyskiwanie z Europy, czy…?

Świadek Agnieszka Królikowska:

To rozdzielmy ten okres do końca 2013 r., kiedy w zakresie moich obowiązków była ta współpraca. Ale to, rozumiem, nie ma wspólnego, nie obejmuje swoim zakresem, bo to jest...

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Znaczy, to też jest… Pracowała pani w Ministerstwie Finansów, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy – nie. Ale wtedy OLAF się VAT-owskim też sprawami nie zajmował. A ja z OLAF-em współpracowałam od 2003 r. Ja mówię o takim jeszcze okresie… Kiedy po prostu, uczestnicząc w spotkaniach…. Czyli jeszcze przed naszym wejściem do Unii Europejskiej, kiedy byliśmy na etapie przygotowawczym i na etapie środków przedakcesyjnych.

I wtedy te pierwsze kontrole, audyty środków przedakcesyjnych były wprowadzane. I wtedy jakby głównym zakresem, w którym współpracowaliśmy z OLAF-em – czy pewnie do dziś współpracujemy – są nieprawidłowości w wydatkowaniu środków unijnych.

Ale wtedy, jeszcze kiedyś… Ja nie pamiętam, kiedy nastąpiła ta zmiana, ale OLAF wtedy miał w zakresie swoich kompetencji również tę współpracę VAT-owską. I z tego okresu pamiętam.

Znaczy, to jest tak jakby pierwszy moment, kiedy mogę umiejscowić, że w mojej świadomości pojawiły się karuzele VAT-owskie i ten problem. On się pojawił oczywiście na podwórku innych państw unijnych, ale wtedy jakby się z tym styknęłam. Później przez dłuższy...

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Czyli OLAF przesyłał informacje o tym, że w poszczególnych krajach są wyłudzenia VAT-owskie?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie.

Jeszcze raz powiedziałam, ja wtedy się zajmowałam kontrolą środków unijnych też – wtedy przedakcesyjnych, 2003 r. Ja byłam świadkiem prezentowania tego typu problemów. Nie wiem, kto, co komu przesyłał. Byłam świadkiem prezentowania, słyszałam prezentacje ze strony Wielkiej Brytanii, gdzie ten problem był prezentowany.

I to jest w mojej świadomości, kiedy państwo zapytaliście, czy jakby o tym wiedziałam. Tak, wiedziałam już od… zdawałam sobie z tego sprawę, że ten problem był w innych krajach unijnych.

Później przez dłuższy czas OLAF nie miał w swoim zakresie już… Zostało zmienione rozporządzenie i nie miał w swoim zakresie spraw VAT-owskich. No, taką decyzję podjęto – nie było.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

A mniej więcej w którym roku?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie umiem odpowiedzieć na to pytanie. Nie jestem w stanie umiejscowić to, ale to jest oficjalna zmiana rozporządzenia unijnego, więc to jest do prześledzenia, kiedy to było dokładnie, w którym roku.

I myślę, że dopiero VAT-owskie kwestie wróciły teraz przy tym prokuratorze europejskim, że znowu się znalazły jakby w kompetencjach tej struktury. Ale to też tego nie śledzę, więc, jaki był finalny kształt tych przepisów, gdzieś to się pojawiło. Więc jeszcze raz…

Właśnie, bo jakie było pytanie?

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Znaczy, pytałem o OLAF i współpracę w tym zakresie VAT-u. Ale to rozumiem, że nawet jak OLAF miał to w swoich kompetencjach, to bardziej była pani osobą postronną, która wiedziała o tym…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie w zakresie VAT-u wtedy.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem.

...że coś takiego ma miejsce, ale te informacje…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

…były przekazywane w takim razie do kogo?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie w zakresie VAT-u. Ja nie współpracowałam z OLAF-em w zakresie VAT-u.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Tak, to już wiemy. Ale były prezentacje wspólne, gdzie były prezentowane różnego rodzaju problemy, między innymi z dotacjami europejskimi, ale też i wyłudzeniem VAT-u przez jakiś okres. I kto w takim razie był autorem… znaczy odbiorcą tego komunikatu dotyczącego VAT-u, tak *stricte* od OLAF-u?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja nie wiem, ja pamiętam gdzieś na jakiejś konferencji czy gdzieś, że ja to słyszałam, ale…

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

A, w ten sposób.

Świadek Agnieszka Królikowska:

…to jest na tej zasadzie.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Rozumiem.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale, tak jak mówię, ja miałam jakby swój zakres określony tutaj.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Dobrze.

Takie może jeszcze ostatnie pytanie. Bo podjęła pani liczne działania, które w jakiejś mierze okazały się skuteczne – to oczywiście za to dziękujemy. Potem ta skuteczność odzyskiwania pieniędzy była bardzo…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja dziękuję za kontynuację.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

…bardzo, bardzo skromna, ale to już też nie było w pani obowiązkach.

Czy na przestrzeni tej pracy pojawiły się osoby, które groziły pani?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie przypominam sobie, żeby ktokolwiek mi groził.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

W ogóle nie czuła pani zagrożenia…

Świadek Agnieszka Królikowska:

W życiu.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

…że w związku z tym, że zajmuje się taką bardzo zorganizowaną grupą przestępczą… znaczy, może powiedzmy, europejską nawet…

Świadek Agnieszka Królikowska:

A nie, nie, nie.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

…to nie było takich sygnałów, że zaczęła się pani bać o swoje życie na przykład, wprowadzając zmiany niekorzystne dla grup przestępczych?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja byłam świadoma pewnych zagrożeń i… Tak, byłam świadoma pewnych zagrożeń. Nie było przypadku takiego, żeby ktoś mi groził.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Dobrze. To ja dziękuję.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję bardzo.

Teraz poproszę panią poseł Małgorzatę Janowską o zadawanie pytań.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Dzień dobry.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Dzień dobry.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Chciałabym, żeby pani w pierwszej kolejności opisała mi swoją ścieżkę zawodową, zanim objęła pani stanowisko podsekretarza w Ministerstwie Finansów, ale również od samego początku, skończenia szkoły.

Świadek Agnieszka Królikowska:

A której szkoły?

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Znaczy, jak już pani szkołę skończyła. Nie wiem, po studiach pani zaczęła karierę zawodową czy wcześniej?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak…

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

To poproszę o opisanie.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, częściowo.

Dobrze, to w czasie studiów nie pracowałam na umowę o pracę, tylko na zasadzie umów-zleceń. Ale to może o tym nie będę wspominać, bo to były takie dorywcze prace studenckie różnego typu.

Swoją taką karierę zawodową w stosunku pracy rozpoczęłam po obronie drugiej pracy magisterskiej w październiku 2002 r. w instytucie takim badawczo-rozwojowym. Tam pracowałam do końca lutego 2004 r. Nie, 2003 r. – przepraszam, 2003 r., czyli kilka

miesięcy. I w marcu rozpoczęłam pracę… Nie, w marcu rozpoczęłam pracę na uczelni jako wykładowca w Szkole Głównej Handlowej. Czyli wróciłam jakby na uczelnię, bo skończyłam też Szkołę Główną Handlową. To pracowałam na uczelni.

I kilka dni później, chyba 1 kwietnia, rozpoczęłam pracę w Ministerstwie Finansów, tj. 2003 r., na stanowisku podreferendarza. I pracowałam wtedy do 2006 r. do maja mniej więcej, jakoś do 2006 r. I później chwilę byłam na urlopie bezpłatnym, ponieważ jakby na kwestie naukowe też chciałam go wykorzystać. I wznowiłam pracę w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa… To wszystko były przeniesienia na podstawie – ja byłam już urzędnikiem służby cywilnej od 2005 r. – ustawy o służbie cywilnej. W Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Tam pracowałam około 2 lat, bo to było do końca lutego 2008 r. Byłam tam radcą ministra, potem byłam zastępcą dyrektora.

I później, w marcu 2008 r., trafiłam do Ministerstwa Finansów na stanowisko dyrektora departamentu. I to stanowisko piastowałam do końca grudnia 2013 r. 1 stycznia 2014 r. zostałam powołana na stanowisko podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, które piastowałam do początku grudnia 2015 r.

Następnie wróciłam do służby cywilnej, czyli urzędnik służby cywilnej, i jako radca generalny pracowałam w Departamencie Rachunkowości. Później zostałam skierowana do departamentu reformy skarbowości – to był ten departament, który wtedy prowadził reformę KAS-owską – jako radca ministra. I tam pracowałam przez kilka miesięcy.

I swoją karierę w Ministerstwie Finansów zakończyłam w połowie marca 2017 r. Przeszłam postępowanie rekrutacyjne i pracuję za granicą obecnie.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Jakie dokładnie objęła pani funkcje 1 stycznia 2014 r.?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, generalnego inspektora kontroli skarbowej, generalnego inspektora informacji finansowej, jak również pełnomocnika rządu do spraw zwalczania nieprawidłowości finansowych na szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Jakie struktury nadzorowała pani, pełniąc funkcję sekretarza w Ministerstwie Finansów?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Podsekretarza stanu.

Nadzorowałam… Tak zgodnie z regulaminem, bo to jest istotne z punktu widzenia kompetencji departamentów, nadzorowałam… Powiem, jakie departamenty, bo to jest już taka trochę kuchnia i to są szczegóły. Ale myślę, że jako podsekretarz to ja chyba nie nadzorowałam żadnego departamentu.

Bo jako generalny inspektor kontroli skarbowej – to wynika z pionu, to wynika z kompetencji departamentów – nadzorowałam Departament Kontroli Skarbowej, Departament Wywiadu Skarbowego i Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej. I to były trzy departamenty w pionie kontroli skarbowej, które nadzorowałam jako GIKS. Jako GIIF nadzorowałam Departament Informacji Finansowej.

I jako pełnomocnik rządu to bardziej te kwestie związane z AFCOS, czyli pełnieniem roli partnerskiego biura dla OLAF-u, raportowania nieprawidłowości. Tutaj też wracamy do Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej. Ale jako podsekretarz stanu chyba żadnego.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Czy w związku z objęciem funkcji wiceministra rozmawiała pani ze swoim poprzednikiem Andrzejem Parafianowiczem na temat stanu kierowanego przez niego pionu?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, tak. Ale to jakby też proszę zwrócić uwagę, że te rozmowy rozłożyły się trochę w czasie, bo ja też nie byłam osobą nową. My współpracowaliśmy przez prawie sześć, blisko sześć lat. I ja też jakby też uczestniczyłam i byłam świadoma wielu rzeczy.

Przy odejściu, jakby już w momencie, kiedy pan minister odchodził – tak, rozmawialiśmy kilkukrotnie na temat jakby przejęcia obowiązków. Ale to też nie było takie stykowe, jak ja na przykład pamiętam z moim następcą. Gdzie pan minister, który mnie zastąpił na tym stanowisku, po prostu przyszedł pierwszego dnia do pracy po dniu, kiedy ja zakończyłam pracę, i następnego dnia ja przyszłam jeszcze do pracy już jakby nie pełniąc funkcji i spędziliśmy cały dzień na przekazaniu.

I to jest jakby dla mnie taki bardziej moment odcięcia i punktowy przekazania. Tutaj z panem ministrem Parafianowiczem po prostu na bieżąco, to była codzienna praca. Ale też jakby były te rozmowy już bliżej tego okresu, kiedy już się wymienialiśmy.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Jak pani ocenia w momencie przejęcia przez….obowiązków funkcjonowanie objętego przez panią pion kontroli skarbowej. Jak pani ocenia?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale o moją ocenę pani pyta?

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Tak. Jak pani ocenia, bo pani przejmowała pion kontroli skarbowej. I jak pani ocenia, w jakim stanie on był, jak pani przejmowała go?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie miałam zastrzeżeń.

Znaczy, ja też byłam z tego pionu, ja znałam tych ludzi, ja wiedziałam, na co ich stać. I podjęłam się tego zadania. Ja zdawałam sobie sprawę z wyzwań, jakie przede mną będą stawiane, czy jakich się podejmuję. Tak, i z tym zespołem pracowałam dalej. Tak że ja oceniałam dobrze.

I część tych rzeczy, które były, które funkcjonowały, ja kontynuowałam. Plus do tego dołożyłam dodatkowe jeszcze narzędzia – czy metody, czy podejście. Tak, ale oceniałam… Znaczy, nie, no, nie mam zastrzeżeń. Nie umiem teraz tak, no…

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Ale to jeżeli pani coś tam wprowadzała, to znaczy, że jednak można było coś więcej zrobić.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale zawsze można więcej. To znaczy ja po prostu przyszłam ze świeżymi pomysłami i ze świeżym spojrzeniem. I to tylko z tego wynikało.

Ale to nie znaczy, że jakby ja w jakiś sposób negowałam to, co było, bo jakby i analityka była rozwijana i z wielu już tych rzeczy… ja je wzmocniłam bądź kontynuowałam. Tak że nie mam zastrzeżeń.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

27 kwietnia 2014 r., a więc cztery miesiące po objęciu przez panią funkcji wiceministra, w wydziale dla „Forbesa" powiedziała pani, że w pierwszym kwartale 2014 r. przeprowadzono 1400 kontroli, które doprowadziły do wykrycia wyłudzeń VAT na kwotę ponad 2 mld zł i że jest to wzrost o 400 mln zł w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Do kwartału w 2013 r.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

W związku z tym moje pytanie. Czy zwiększyła się liczba… To była pani decyzja, czy po prostu tak wyszło?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Liczba kontroli?

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Kontroli i wykrycia wyłudzeń, dokładnie.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, jakby ja przepraszam jeszcze dopytam tylko – bo ja mam wrażenie, że liczba kontroli się zmniejszała, a ustalenia się zwiększały.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

No to jakby pani powiedziała…?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak i to chodzi o naszą…

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Taką mam informację i tak pani…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie, ale jakby pani mogła… Jeszcze bym bardzo prosiła, pani poseł, jakby pani mi powiedziała, czy chodzi o liczbę, czy o wartość?

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Przeprowadzono 1400 kontroli, które doprowadziły do wykrycia wyłudzeń na kwotę ponad 2 mld zł. I to był wzrost kwoty, którą państwo… chodzi o kwotę.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, tak. To wzrost kwoty – tak, dlatego że postawiliśmy na skuteczność. I to jeszcze raz podkreślę – na typowanie do kontroli, na też jakby skuteczniejsze działanie naszych służb.

Ale tutaj podkreślę, że – z tego co mnie pamięć nie myli – spadała nam liczba kontroli. To znaczy, średnio na kontrolę rosły nam ustalenia i nasza skuteczność. Szliśmy na duże wyłudzenia, coraz większe, a odeszliśmy od takich drobniejszych spraw.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Ilu wymieniła pani dyrektorów departamentów i ich zastępców?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Wymieniłam dyrektorów kilku, ale to też były takie przyczyny ludzkie, naturalne i wynikające z pewnej rotacji. To znaczy, teraz powiem, jakie nastąpiły zmiany.

Może zacznę od Departamentu Kontroli Skarbowej, gdzie pan dyrektor był już chory. I ja pana dyrektora znałam wiele lat i merytorycznie, broń Boże, nie miałam żadnych zastrzeżeń. W rozmowie z panem dyrektorem razem ustaliliśmy, że on nie będzie mógł być dla mnie takim wsparciem, jakiego będę potrzebowała przy tych wyzwaniach, jakie mam. I stąd nastąpiła ta zmiana. Ale ona, broń Boże, nie miała… to była czysto ludzka jakby przyczyna, nie miała żadnego podłoża merytorycznego. I tutaj się zmienił pan dyrektor.

Zmiana naturalna w Departamencie Ochrony Interesów Finansowych – jakby ja przeszłam na stanowisko podsekretarza stanu, stąd pierwszy zastępca objęła, pełniła obowiązki dyrektora.

W Departamencie Wywiadu Skarbowego podjęłam decyzję o zwróceniu się z prośbą do szefa ABW o skrócenie oddelegowania funkcjonariusza, który był dyrektorem. I stąd jakby tutaj była zmiana.

I na to miejsce przesunęłam osobę pana dyrektora, który… już nie pamiętam, czy pełnił obowiązki, czy był dyrektorem w departamencie informacji finansowej – i on został przesunięty do Departamentu Wywiadu Skarbowego.

A w Departamencie Informacji Finansowej pamiętam, że kilkukrotnie był konkurs prowadzony na stanowisko dyrektora. I pamiętam, że wyłoniona została już za mojej kadencji… Czyli jakby ja tej zmiany… znaczy, nie no, dokonałam. No, to była procedura. Pani dyrektor, która była wieloletnim pracownikiem tego departamentu, analitykiem, i ona objęła stanowisko dyrektora.

Tak że w praktyce wszystkie departamenty, ale to też były jakby takie naturalne przesunięcia i pewna optymalizacja procesów. I też kwestie takie ludzkie i też kwestie naturalne, związane z rotacją. Tutaj moja osoba…

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Ilu dyrektorów urzędów skarbowych pani wymieniła w czasie pełnienia przez siebie funkcji?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Urzędów skarbowych nie nadzorowałam, urzędy kontroli skarbowej.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Tak.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Kilku wymieniłam, ale to też nie na początku. To był jakby też efekt pewnych optymalizacji, też pewnych wyzwań i przesunięcia zadań w trakcie mojej pracy.

Wymieniłam Warszawę na pewno, wymieniłam Gdańsk, wymieniłam… W Bydgoszczy to było dość naturalne. Znaczy, naturalne – tam była pewna zmiana, dlatego że pana dyrektora z Urzędu Kontroli Skarbowej z Bydgoszczy poprosiłam o wsparcie mnie. I poprosiłam go, żeby pozwolił mi siebie oddelegować do Warszawy na stanowisko dyrektora Departamentu Kontroli Skarbowej, bo miałam taką możliwość. A jako że oceniałam bardzo dobrze współpracę z panem dyrektorem, to taką decyzję… Więc tutaj w tej Bydgoszczy była pewna… pewne zaburzenie na ten okres, kiedy pan dyrektor był w Warszawie. Na pewno w pewnym momencie Poznań.

Te pamiętam, ale nie przypominam sobie, żeby to były jakieś… To było przez dwa lata –to, co teraz powiedziałam. Ja bardzo miałam dobrą współpracę już wcześniej z tymi dyrektorami i jakby ja doskonale wiedziałam, na co kogo stać. I miałam tu pełne wsparcie dyrekcji i nam się świetnie współpracowało.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

A ktoś miał wpływ na pani decyzje kadrowe?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Czy dostała pani polecenia, czy to były tylko i wyłącznie…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, moja decyzja zawsze.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Jak wyglądała pani współpraca z ministrem Szczurkiem? Czy przydzielał pani zadania? Czy często się państwo spotykali, ustalali? Czy brała pani udział w resorcie… w kierownictwie resortu?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Na wszystkie pytania odpowiedź jest tak: bardzo dobra współpraca, bardzo częste kontakty, bardzo ogromne wsparcie pana ministra, bardzo duże zainteresowanie tematami, którymi się zajmowaliśmy. Brałam udział w kierownictwie i brałam udział w spotkaniach z panem ministrem.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Jak wyglądała współpraca z innymi wiceministrami?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Też bardzo dobrze. Mieliśmy bieżącą współpracę, też i na kierownictwie. Oczywiście bardziej intensywną współpracę miałam z tymi pionami, którymi bliżej nam było merytorycznie, ale bardzo dobra współpraca.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Chciałabym, żeby pani mi opisała, jak zmieniała się przestępczość karno-skarbowa w okresach tak mniej więcej od 2007 r. do 2015 r. Tak, jak pani to widziała.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Od 2014 r. zaczęłam się tym zajmować, ale się specjalizowała… Dobrze, to…

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Ale to tak jak pani… Ale pani, tak jak mówiła, interesowała się pani tym tematem, czytała na ten temat, czy słyszała pani na takich spotkaniach. Chodzi o ogólną pani wiedzę.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, nie było to moje hobby, od razu podkreślę. Ja zajmowałam się środkami unijnymi.

Przestępczość się specjalizowała, coraz częściej element międzynarodowy, wydłużenie łańcuchów. Jakie jeszcze elementy my żeśmy obserwowali… No, oczywiście to skakanie od branży do branży. Później już w tych latach, kiedy ja nadzorowałam, to ja już zobaczyłam takie odbranżowienie. To już wspomniałam o tych jajkach z niespodzianką i trumnach.

Tak, ta ogromna elastyczność, taka szybkość. Tak jak to już powiedziałam, wyścig zbrojeń. To było tak, że my wprowadzamy coś, my jakieś nowe narzędzie i momentalnie odpowiedź i wtedy my już coś… Znaczy, wyścig zbrojeń tu jest najlepszym określeniem, to… Zimna wojna.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

W skali całego kraju najwięcej zawiadomień o przestępstwach złożyła pani jako generalny inspektor informacji finansowej do prokuratury warszawskiej. W związku z tym proszę powiedzieć, jak zakończyły się te postępowania? Czy kojarzy pani?

Świadek Agnieszka Królikowska:

W tej chwili nie. Znaczy, one też trwały.

Proszę pamiętać, że ja pełniłam tę funkcję niecałe 2 lata, rok i tam 10 miesięcy, i te postępowania trwały. Pamiętam o takim temacie niewszczynania przez prokuraturę, gdzie my żeśmy tam z prokuraturą dyskutowali, ale to teraz w tej chwili… Na pewno jakieś pisma były wysyłane, ja podpisywałam sama i prosiłam o sporządzenie chyba kilku pism do prokuratury z prośbą o to. I później jeszcze, jak z panią prokurator Kowalską już współpracowałam w ramach zespołu, to też ten temat był omawiany.

Ale teraz szczegółowo… Znaczy, na pewno nie jestem w stanie żadnych takich szczegółów w tej chwili podać. Wiem, że temat był związany z niepodejmowaniem przez prokuratury i odmową wszczęcia. I my żeśmy się odwoływali i to była taka… To pamiętam, że takie zagadnienie było.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Tak, tak, dokładnie. „Zakończyły się one decyzjami w postaci postanowień o odmowie wszczęcia postepowań bądź postanowieniami o umorzeniu postępowań”.

A skoro tak, to moje pytanie. Czy wie pani, dlaczego tak się działo? Jaka wykładnię stosowali w tych przypadkach prokuratorzy?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, tam była kwestia tego przestępstwa bazowego, ale my żeśmy tutaj… Bo tak jak już jakby państwu powiedziałam, że w momencie, kiedy się pojawiało zagadnienie, ja szukałam rozwiązań.

I tutaj jednym z tych rozwiązań… my sobie zdawaliśmy sprawę, że musimy rozmawiać i musimy współpracować z innymi służbami bardzo i ta współpraca musi być coraz silniejsza.

I to był też ten taki element szkoleniowy, szkoleniowo-warsztatowy. I tu już w tej… Też z pewnością państwo macie informacje, że ja chyba w którymś roku… nie wiem, gdzieś tutaj to sobie zapisywałam … 2014, w kwietniu, podpisałam porozumienie o współpracy z Krajową Szkołą Sądownictwa i Prokuratury.

I w ramach jakby kontroli skarbowej to było bezwynagrodzeniowe. My żeśmy organizowali takie wspólne szkolenia, warsztaty dla sędziów i prokuratorów, dlatego że my mieliśmy wiedzę o tych przestępstwach karuzelowych, jak to wygląda. A znowu prokuratorzy mieli swoją wiedzę procesową i te warsztaty pomogły nam zbliżyć to stanowisko.

Pamiętam, że też z panią prokurator Kowalską i z panem prokuratorem Kamińskim o tym dyskutowaliśmy, co by można było zrobić, żeby jakby zapobiec takiej sytuacji,

bo jakby mija się to trochę z celem. I z tego, co wiem, że… pamiętam, że te statystyki się poprawiły i ten problem był coraz mniejszy. I też na bieżąco żeśmy to monitorowali.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Czy w związku z niepowodzeniami składanych przez panią jako generalnego inspektora informacji finansowej zawiadomieniami o przestępstwie próbowała pani ustalić przyczynę takiego stanu?

Kontaktowała się pani na przykład z prokuratorami odpowiedzialnymi za takie działania? Czy znała pani na przykład takich prokuratorów jak Dariusza Korneluka, ówczesnego prokuratora apelacyjnego w Warszawie, czy też jego zastępcę Jarosława Onyszczuka?

Świadek Agnieszka Królikowska:

To już tak awansem odpowiedziałam na pierwszą część pani poseł pytania.

A jeżeli chodzi o drugą część, to mam nadzieję, że nikogo nie urażę, ale nie przypominam sobie, żebym kiedykolwiek spotkała obydwóch tych panów, których pani wymieniła. Ale tak, tak, ja… znaczy, znałam ze słyszenia, ale nie miałam chyba takiej możliwości bezpośredniej rozmowy. A jeżeli miałam, to od razu z góry przepraszam, bo po prostu może nie pamiętam.

Ale bardzo ja, ja w ramach tego jakby zespołu ściśle współpracowałam z panią prokurator Kowalską i z panem prokuratorem Kamińskim. I jakby w Prokuraturze Generalnej to był dla mnie główny partner do współpracy i jakby te wszystkie kwestie żeśmy omawiali.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

A czy współpracowała pani z prokuratorem generalnym Andrzejem Seremetem?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja pana prokuratora… Znaczy, no tak, bo on był jakby… No, i tak i nie, dlatego że on był sygnatariuszem tego porozumienia, ale bezpośrednio ja raz w życiu z panem prokuratorem rozmawiałam, może przy okazji jakiegoś takiego kurtuazyjnego spotkania.

A dla mnie głównym partnerem do bieżących… była pani prokurator Kowalska, która była zastępcą pana prokuratora Seremeta. Tak że w jego imieniu jakby była moim bardzo bliskim partnerem ze strony prokuratury.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Jak wyglądała pani współpraca w zakresie zwalczania zorganizowanej przestępczości skarbowej, powodującej ogromne uszczelnienia należności publicznoprawnych z tytułu podatków pośrednich, ze służbami stojącymi na straży bezpieczeństwa naszego państwa, również gospodarczego?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Służby – tutaj ma pani na myśli CBŚ głównie prawdopodobnie…

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Dokładnie.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Z CBŚ, z Centralnym Biurem Śledczym Policji, współpraca była, znaczy, była już wcześniej. Ona była mniej sformalizowana.

Później zaczęła się formalizować na bazie tego porozumienia, które było podpisane pomiędzy prokuratorem generalnym, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i ministrem finansów na początku 2014 r. A w swoim własnym zakresie dla takiego już bardzo i roboczego, i takiego już skierowanego na te działania, które my prowadzimy, podpisałam porozumienie takie bardziej szczegółowe pomiędzy generalnym inspektorem kontroli skarbowej a szefem Centralnego Biura Śledczego w grudniu 2014 r.

I to porozumienie też pozwoliło nam usystematyzować współpracę – zarówno na szczeblu centralnym, jak i regionalnym, jak i lokalnym. Ta współpraca była bardzo dobra i ona przynosiła efekty. I też jednym z takich efektów jest to, co już państwu

podałam, ta chyba największa sprawa paliwowa, jaka była w historii, o której już wspomniałam tutaj.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Dobrze, to przejdźmy już do samego procesu kontroli skarbowej.

Czy istniał jakiś centralny plan kontroli bądź ogólne założenie kontroli? Ewentualnie jeżeli tak, to kto za niego odpowiadał i kto egzekwował jego wykonanie?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja przekazywałam do urzędów kontroli skarbowej założenia corocznie, wytyczałam kierunki, obszary. To już dokładnie tytułu tego dokumentu nie podam, ale to jakby merytorycznie on to zawierał. Czyli na czym mamy się skupić, jakie podejście byłoby dobre.

Nie było tam podmiotów do kontroli, bo one były typowane już i wskazywane w planie kontroli urzędu kontroli skarbowej na poziomie dyrektora kontroli skarbowej, który był też organem kontroli skarbowej. I tak, były – i ustalałam, ja ustalałam kierunki, założenia, a szczegółowe plany kontroli były przez dyrektorów.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

To teraz jeszcze takie pytanie.

Kto odpowiadał za wytypowanie podmiotów gospodarczych do kontroli skarbowej w urzędach kontroli skarbowej, a kto ustalał zakres i kryteria tej kontroli?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tutaj za całość funkcjonowania urzędu kontroli skarbowej w tym odpowiadał dyrektor urzędu kontroli skarbowej, ale w praktyce typowanie wynikało… to jest cały proces. To są i analitycy, i procedury całe, i jakby kilka osób bierze udział w tym procesie. To nie jest tak, że jest zaangażowana tylko jedna osoba i dyrektor…. ale ostateczna decyzja jest podejmowana przez dyrektora. Jest pion planowania, jest… przez analizy to… To jest poziom regionalny.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

W razie stwierdzenia nieprawidłowości w efekcie takiej kontroli, kto w UKS-ie odpowiadał za podjęcie określonej sankcji w stosunku do określonego podmiotu, np. domiaru podatkowego?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Czy mogłaby, przepraszam, pani poseł powtórzyć pytanie?

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

W razie stwierdzenia nieprawidłowości w efekcie takiej kontroli, kto w UKS-ie odpowiada za podjęcie określonej sankcji w stosunku do określonego podmiotu, np. domiaru podatkowego?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, kontrolę prowadził inspektor kontroli skarbowej, który był odpowiedzialny za daną kontrolę i on przygotowywał projekt decyzji. A decyzje były podpisywane przez organ kontroli skarbowej.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

A jakie miała pani kompetencje w tym zakresie? Czy pani mogła podejmować lub uchylać takie decyzje? Pani jako wiceminister, jako osoba pełniąca te wszystkie funkcje, o których pani wcześniej wspomniała.

Świadek Agnieszka Królikowska:

To znaczy, ja sobie nie przypominam, żebym ja uchylała albo zmieniała takie decyzje. To było… nie było takiego przypadku. Znaczy, jestem przekonana, że nie było takiego przypadku, bo… Nie, nie było.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Nie korzystała pani z takich uprawnień?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie przypominam sobie. Nie.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Czy minister finansów bądź ktoś spośród jego zastępców albo innych pracowników resortu zwracał się do pani o zainicjowanie bądź zaprzestanie kontroli skarbowej w stosunku do określonego podmiotu?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Indywidualnego podmiotu nigdy.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Ale grupy podmiotów również?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Rozmawialiśmy o branżach.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

O branżach ewentualnie też była sugestia?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie, o branżach to bardziej rozmawialiśmy, że ja mówiłam, że widzimy tutaj problem i rozmawialiśmy, czy ta branża jest objęta kontrolami. Ja mówiłam, że będziemy dalej kontrolować daną branżę. Ale…

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Ale nie było sugestii, żeby na przykład w tę branżę nie brnąć i nie kontrolować, w drugą stronę?

Świadek Agnieszka Królikowska:

A nie, to nie w ten sposób. Nie, nie, przepraszam, to nie w ten sposób.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Czy ewentualnie ktoś spoza resortu zwrócił się do pani z taką samą prośbą?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Nie miała pani takich nigdy sugestii i próśb?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie przypominam sobie takich sugestii, a… Znaczy – nie. Nie, bo jedyne rozmowy z branżami to były o problematyce w branży i jakby to też zwracało nam… O problemach, które są.

I to jedyne takie rzeczy, które pośrednio przekładały się na nasze plany kontroli. Ale to nigdy nie było tak, że ktokolwiek mógł w jakikolwiek sposób wpływać na mnie, żeby spowodować kontrolę skarbową. Nie, nie było takich przypadków.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Jaką rolę pełnił w strukturach skarbowych wywiad skarbowy?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Wywiad skarbowy miał swoje kompetencje określone w ustawie o kontroli skarbowej. Był pion obserwacyjny, był… Ale tutaj nie chcę jakby też kuchni pewnej zdradzać, bo są to rzeczy delikatne i nie jestem uprawniona, żeby tak… Państwo doskonale… Znaczy, rolę wywiadu skarbowego w tym czasie, kiedy funkcjonowała ustawa o kontroli skarbowej, ona regulowała. I to wszystko, co mogę powiedzieć.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

A kto był szefem wywiadu skarbowego?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Za moich czasów… Wolałabym też nie podawać nazwisk publicznie. Ja mogę państwu przekazać poza jakby…

Bardzo proszę, panie przewodniczący, dlatego że nie… Zwracam się z uprzejmą prośbą o zgodę na niepodawanie nazwisk szefów wywiadu skarbowego publicznie.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale to są dane jawne, więc to akurat nie może pani się zasłaniać tajemnicą…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale jednego z szefów, który był o podobnej funkcji, państwo przesłuchiwaliście na posiedzeniu zamkniętym. I były utajnione dane – jako świadek numer ileś tam. Tak że biorąc pod uwagę też państwa…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Na naszej Komisji na pewno nie…

Świadek Agnieszka Królikowska:

A, przepraszam, nie państwa Komisja, ale to… Ale też komisja śledcza.

Ale ja nie uchylam się od odpowiedzi na to pytanie…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie, nie, jeżeli pani może się… Może się pani uchylić, ale to musi być objęte tajemnicą, czy to skarbową…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja się nie uchylam.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Natomiast to są dane jawne i proszę ujawnić to nazwisko, jeżeli jest pani znane, a powinno być.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, to jest pan… Tak, ale ta osoba jest funkcjonariuszem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Nie czuję się, naprawdę, nie czuję się w tej chwili… Drodzy państwo, proszę, dobrze, to ja się zwrócę…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Pytanie do ekspertów ewentualnie o wyjaśnienie…

Stały doradca Komisji Arkadiusz Madura:

Jeśli mogę, to za odpowiedź wystarczą archiwalne strony ministerstwa, gdzie dane dotyczące personaliów dyrektorów departamentów, w tym dyrektora Departamentu Wywiadu Skarbowego, były podane na stronie.

Natomiast fakt ich zatrudnienia ewentualnego w ABW – to ten fakt może być objęty ewentualną tajemnicą…

Świadek Agnieszka Królikowska:

To teraz już nie mogę powiedzieć. Bardzo przepraszam.

Drodzy państwo, zwracam się… Droga Komisjo, zwracam się… Ja nie… Może popełniłam błąd, ale zwracam się z uprzejmą prośbą. Ja przekażę tę daną państwu. Ta dana myślę, że jest dostępna.

Uprzejmie proszę o zwolnienie mnie z odpowiedzi w trybie jawnym czy w trybie publicznym na to pytanie.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze, dziękuję bardzo, niech pani dalej zadaje pytania.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Ilu ludzi było zatrudnionych w wywiadzie skarbowym w styczniu w 2014 r., a ilu, gdy opuszczała pani urząd w 2015?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie pamiętam dokładnej danej. Pamiętam, że 5 tys. była całość kontroli skarbowej, wszystkich pracowników. Nie wiem, ile z tego było w wywiadzie skarbowym.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Nie kojarzy pani, ile było na początku…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie pamiętam. Pamiętam, że… Nie, nie pamiętam. Nie. Zwłaszcza że, proszę pamiętać, że też w urzędach kontroli skarbowej były te wydziały. Departament był… To były jedne osoby, które były w centrali, ale też były wydziały takie w urzędach kontroli skarbowej. Nie pamiętam liczby pracowników zatrudnionych ani…

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Ale pamięta pani, czy się zwiększyła liczba, czy się zmniejszyła? No, takie ogólne rzeczy, a nie…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Wydaje mi się, że zwiększaliśmy. Tak, bo cały czas żeśmy po prostu dążyli do tego, żeby zwiększać liczbę pracowników.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Proszę opisać, jaką rolę pełnił w sektorze… rolę pełnią w sektorze skarbowym, a później w pionie informacji finansowej analitycy skarbowi.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Analitycy finansowi analizowali wpływające informacje i w przypadku stwierdzenia podejrzenia przygotowywali wnioski o blokady i o… Tak, i do prokuratury – to, o których już pani wspomniała. Znaczy, zajmowali się analizami.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Ja się bardzo cieszę, bo nie ukrywam, że pan minister Parafianowicz to w ogóle nie wiedział, że taki sektor był. Więc cieszę się, że ktoś wie.

Ilu było analityków skarbowych w styczniu 2014 r., a ilu, jak pani opuściła ten urząd w 2015? Też pani nie kojarzy?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie wiem, ilu było, ale uległo znacznemu zwiększeniu, bo to akurat pamiętam, że z dyrektorem generalnym ówczesnym rozmawiałam. Pamiętam, z panią dyrektor podejmowaliśmy działania i pamiętam dodatkowe etaty, które były przyznane. Dokładnej liczby nie jestem w stanie… przepraszam, nie mam takiej pamięci, żeby powiedzieć.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Ale wie pani, że się zwiększyła liczba?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, wiem, że się zwiększyła. Znacznie nawet, tak w….

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

…w stosunku. Mhm.

W wywiadzie udzielonym dziennikowi „Rzeczpospolita" opublikowanemu 29 października 2014 r. powiedziała pani, że odnotowaliście znaczący wzrost skuteczności: „Na przykład w pierwszym półroczu tego roku inspektorzy skarbowi podczas kontroli ujawnili oszustwa na ponad 4,6 mld zł, podczas kiedy analogiczny okres roku bieżącego zamknął się na kwotę 3,3 mld zł, a cały 2013 r. z sumą 6 mld zł". A dla porównania dodała pani jeszcze, że w 2012 było to 1,5 mld zł.

Liczby świadczą o tym, że wykrywalność jest coraz więcej i coraz większe są też nadużycia. I moje pytanie w związku z tym. Skąd ta poprawa skuteczności działań aparatu kontroli skarbowej?

Świadek Agnieszka Królikowska:

To już powiedziałam. Ja obejmując to stanowisko, podjęłam wszelkie działania, żeby… Dla mnie wzrost skuteczności był jednym z priorytetów, jeżeli chodzi o organizację, metodykę pracy kontroli skarbowej. Mówiłam też już o narzędziach, które wprowadziliśmy, o takim podejściu horyzontalnym do analiz, o tych wirtualnych biurach.

Mówiłam też o kwestiach związanych z POLFISC, mówiłam o akcjach na granicach, mówiłam o analityce, mówiłam o tej współpracy, która też przecież od stycznia 2014 r. była mocno prowadzona.

Kumulacja tych wszystkich czynników, plus te kontrole cały czas trwały i te analizy były… A, jeszcze centra kompetencyjne, które były już szerzej powołane. I to wszystko przynosiło efekt. I tak jak już też podkreślałam, ta luka, wzrost tej luki został zatrzymany.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

W tym samym wywiadzie powiedziała pani: „Powinny być surowe kary, a zwłaszcza wyroki bez zawieszenia. To były elementy skutecznie odstraszające od udziału w tego typu przedsięwzięciach. O ile za przestępstwa kryminalne kary wieloletniego więzienia są codziennością, to w sprawach podatkowych, gospodarczych zagrożenie jest symboliczne w odniesieniu do skali przestępczej korzyści. Rzadkością są wyroki bezwzględnego więzienia nawet w przypadku przestępstw, na których państwo straciło setki milionów złotych”.

I moje pytanie w związku z tym. Co było przyczyną takiego stanu rzeczy oraz jakie działania podjęła pani w związku z tym?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja mogę wypowiadać się za nadzorowaną przeze mnie kontrolę skarbową. A nie za wyroki, które zapadały później.

Co zrobiłam w związku z tym… Bo też ten problem dostrzegałam, o którym tu informowałam. Jednym z takich pomysłów było zwiększenie świadomości i też informowanie na bieżąco i może taka wymiana, bo może… Też nie chciałam przerzucać odpowiedzialności na kogoś innego.

Chciałam też, żebyśmy my może lepiej te dowody może jakoś dokumentowali. Może tu jest jakiś problem. I stąd było podpisanie tego porozumienia… znaczy, współpraca z prokuraturą. Ale to jakby przygotowanie już – to, co szło do sądu. Ale żeby ten materiał był jak najlepiej wspólnie przygotowany.

Ale później też taka wymiana doświadczeń, takie szerzenie informacji. Bo wiadomo, pracowaliśmy na pierwszej linii frontu i mieliśmy tę wiedzę na gorąco, jeżeli chodzi o przestępczość. Nie tam po jakimś czasie, kiedy ona trafia do sądu. I chcieliśmy się tym podzielić z sędziami. I stąd był też ten pomysł i to porozumienie z Krajową Szkołą Sądownictwa i Prokuratury.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

24 stycznia 2015 r. poinformowała pani PAP, że tzw. luka podatkowa w podatku VAT wynosi już blisko 3% PKB. A z waszych analiz i raportów firm doradczych wynika, że skala wyłudzeń podatku VAT może się szacować na poziomie 30-50 mld rocznie oraz, że resort finansów w tym roku będzie gotowy do samodzielnego jej liczenia. Oraz że ministerstwo przygotowuje metodologię określoną, jaką część tego podatku budżetu co rok traci.

I w związku z tym moje pytanie. Jak te uszczelnienia należności publicznoprawnych w zakresie podatków od towarów i usług były liczone wcześniej?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja się nie wypowiem za okres przed 2014 r. Ponieważ ja wtedy się tym nie zajmowałam.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

No, ale jak pani powiedziała, że chcą państwo zmienić i sami to liczyć, to musiała pani się ewentualnie z tym zapoznać, jak to wyglądało.

Świadek Agnieszka Królikowska:

I też powiedziałam o tym, że urząd kontroli skarbowej podjął się oszacowania tego. I to już w ramach kontroli skarbowej podjęliśmy takie działania.

Ja też pamiętam albo na kierownictwie, albo w rozmowie z wiceministrami, że takie pomysły były, aby piony... Znaczy, nie mój pion. Bo nie pamiętam, który wiceminister wtedy o tym mówił, że Ministerstwo Finansów będzie… przymierza się, nie wiem, żeby liczyć lukę VAT-owską po prostu samemu, własnymi siłami.

Ale my jakby, nie czekając na to, też jako kontrola skarbowa… UKS Lublin i analitycy podjęli się tego zadania.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

I teraz ostatnie pytanie. Pani zna pana ministra oczywiście Parafianowicza, bo pani z nim współpracowała.

I chciałam się zapytać, czy pani tylko i wyłącznie na sferze służbowej z panem ministrem się znała? Czy również w strefie prywatnej?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Służbowej. Nawet nie jesteśmy po imieniu. Jesteśmy pan/pani.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Czyli nie spotykali się państwo nigdy… mieli państwo spotkania prywatne i ewentualnie...

Świadek Agnieszka Królikowska:

A nie, znaczy – to trudno jakby...

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Nie spotykali się państwo nigdy, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

...trudno to rozdzielić, dlatego że czasami były takie sytuacje, że po… Nie wiem, w momencie kiedy dyrektorzy przyjeżdżali do Warszawy, czasami szliśmy na jakiś późniejszy obiad czy gdzieś.

Ale to też było w zakresie takim parasłużbowym. Znaczy, tutaj jest naprawdę ciężko postawić… Ja mogę powiedzieć, że w moim rozumieniu kontaktów prywatnych nie miałam z panem ministrem.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Czyli za granicą również nie, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Jak to za granicą?

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

(*wypowiedź poza mikrofonem*)

Nie mieli państwo kontaktów prywatnych. Tylko i wyłącznie służbowe, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

No, nie. Ja chyba wiem, o czym pani mówi. Ja nie byłam w Chorwacji. Chyba nigdy. Nie, byłam kiedyś, ale to zupełnie...

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

(wypowiedź poza mikrofonem)

Świadek Agnieszka Królikowska:

A nie, też nie byłam na Seszelach nigdy.

Poseł Małgorzata Janowska (PiS):

Mhm. Dobrze. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję, pani poseł. Proszę teraz pana posła Zbigniewa Konwińskiego o zadawanie pytań.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Dziękuję. Postaram się pytań, które padły, nie powtarzać.

Ale nawiązując do pytania pana przewodniczącego Smolińskiego, pani odpowiadając o tych 80 mld w 2015 r. w porównaniu do 30 mld w 2014 r., tych ustaleń, mówiła, że to było zwiększenie skuteczności działań służb. Natomiast to podważono, twierdząc, że to pokazuje, że były zaległości w podatku VAT.

Idąc tym tokiem, to w 2016 r. jeszcze wzrosły te zaległości, bo jest 104 mld zł. Jakby mogła to pani uzasadnić. Czy pani zdaniem w 2016 r. wzrosły, tak jak mówi pan

przewodniczący Smoliński, idąc tokiem rozumowania, czyli już w pierwszym okresie rządów PiS, zaległości? Czy może korzystają z tych doświadczeń poprzedniej ekipy roku 2015, skutecznie przeprowadzono kontrole?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Dobrze. Taka ogólna uwaga, że z pewnością jest to wpływ jednego i drugiego czynnika. Ale po 2015 r. naprawdę nie interesowałam się tym tematem. Rozczaruję pana, ale...

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

To podaję dane. 82 mld – 2015 r., 104 mld – 2016 r.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale ja nie jestem w stanie się wypowiedzieć, z czego to wynikało po grudniu 2015 r. Ja już po prostu nie nadzorowałam tego pionu. Ja nawet już nie pracowałam wtedy w tym pionie, bo ja na początku przeszłam do departamentu, który był w innym pionie.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Też nie będę powtarzał nazwy firmy, bo nie chcę robić czy reklamy, czy antyreklamy, ale jako przykład tych nieskutecznych działań była wymieniana jedna ze spółek, też przez pana przewodniczącego. Pan twierdził, że to były nieskuteczne działania, bo na końcu firma i tak wygrywała… wygrała sprawę.

Więc ja mam informację z końca 2018 r., że firma musiała zmniejszyć zysk netto w związku z tym, że trzeba było uwzględnić korektę podatku VAT o 6 mln zł. A to dotyczyło służb… znaczy, kontroli przeprowadzonych w roku 2013. Nazwy nie podaję, bo nie chcę… spółka jest giełdowa, nie chcę też czy reklamy, czy antyreklamy robić.

I w toku postępowania kontrolnego, rozpoczętego we wrześniu 2014 r., dotyczącego prawidłowości obliczenia VAT za drugi kwartał 2014 r., otrzymała protokół, w którym zakwestionowano prawo do odliczenia VAT w kwocie 4 mln 600 tys. W lipcu z kolei 2016 r., czyli już jest nowa ekipa, w spółce zależnej zostało wszczęte postępowanie kontrolne z upoważnienia dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Warszawie w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od towarów i usług za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.

Więc może to jest tak, że te działania po prostu nie były nieskuteczne, skoro następcy je kontynuowali.

Jeszcze jest kwestia późniejsza. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Warszawie utrzymał w mocy decyzję organu pierwszej instancji wydaną w przedmiocie określenia zobowiązania tej spółki zależnej w podatku od towarów i usług za poszczególne miesiące, od stycznia 2013 r. do czerwca 2013 r., w łącznej wysokości 11 mln 600 tys. zł. Na dzień 16 listopada 2018 r. zobowiązanie, powiększone o odsetki, wynosi 15 mln 200 tys. zł.

To jest przykład tej spółki, o której mówił pan przewodniczący, jeśli chodzi o działania. Czy pani mogłaby się do tego jakoś spróbować odnieść?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Podkreślę to jeszcze, co powiedziałam, działania były skuteczne.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Chwilę o… Znaczy, jedno pytanie, które zadaję każdemu podsekretarzowi stanu byłemu albo sekretarzowi stanu. Bo jedna ze świadków, zeznając tutaj, była pani minister Elżbieta Chojna-Duch, sekretarz stanu… wiceminister w Ministerstwie Finansów pod jedną z decyzji, która posłużyła za skierowanie wniosku do prokuratury przez większość Komisji…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Już mogę odpowiedzieć.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Jak się zgadzam, to piszę, że się zgadzam. Jak się nie zgadzam, to piszę, że się nie zgadzam.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Oj, dziękuję, dziękuję bardzo.

A czy spotkała się pani z taką praktyką, że ktokolwiek w ministerstwie podpisywał, że się zgadza z czym się w rzeczywistości nie zgadzał?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Nie. Dziękuję.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Za moich czasów się nie spotkałam.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Pan minister Cichoń w jednym z wywiadów… Nie pamiętam, czy również na posiedzeniu Komisji, to tego w tej chwili nie pamiętam, nie sprawdzałem.

Ale w jednym z wywiadów stwierdził, że jak były kontrole w określonej branży – a tu mam dane na przykład z państwa tego zespołu, jeśli chodzi o branżę elektroniczną, 3,5 mln uszczuplenia VAT, 626 postępowań – to jak były kontrole, to zaraz pojawiały się propozycje z branży rozwiązań. Ale gdzieś tam w tle również propozycja się pojawiała ewentualnej abolicji.

Czy pani z czymś takim się spotkała?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, z tą abolicją ja się nie spotkałam, przyznam szczerze. Ja tylko wiem, że… Znaczy, tak jak mówię, ja nie uważam, żeby to było uniwersalne rozwiązanie. To znaczy, ja w ogóle nie uważam, że to jest rozwiązanie, to jest jak plaster na grypę. Ono może daje chwilę, taką ułudę, że coś zrobiliśmy, ale ten problem się rozlewa. To nie jest tak…

Po drugiej stronie mamy… mieliśmy osoby, które przez to, że jest wprowadzony reverse charge, nie zrezygnują z zysku i ze swojego biznesu. I z naszych analiz tutaj i zarówno kontroli skarbowej, jak i GIIF-owskich pokazywało nam to, że jakby nastąpiło odbranżowienie tej przestępczości. I ja też nie byłam nigdy zwolennikiem takim, żeby uderzać… Znaczy, uderzać – wypychać do innych branż poprzez wprowadzenie reverse charge.

Oczywiście jakby z punktu widzenia branży to jest rozwiązanie jak najbardziej słuszne, ale branża nie kieruje się interesem całości, a minister finansów już tak. I minister finansów, już podejmując swoje decyzje, musi brać pod uwagę cały sektor małych i średnich przedsiębiorstw, ponieważ one są bardzo ważną siłą napędową gospodarki, a nie tylko przedsiębiorstwa funkcjonujące w jednej branży.

I stąd jest to rozważenie interesów i spojrzenie horyzontalne, zgodnie z kompetencją ministra finansów. I może stąd też jakby… Bo branże bardzo były zwolennikiem, czy bardzo optowały za odwróconym VAT-em, ale nie jest to lek na całe zło i, broń Boże, nie rozwiązuje to problemu.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Obecne kierownictwo Ministerstwa Finansów w OSR z grudnia 2015 r. pozytywnie oceniło te rozwiązania, jeśli chodzi o elektronikę, wskazując – już nie będę tego cytował dokładnie – konkretne zyski dla budżetu państwa.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, bo to jest też to, co ja powiedziałam – akurat odwrócony VAT nie jest ani rozwiązaniem zawsze dobrym, ani zawsze złym. I też trzeba rozważyć, jak wygląda struktura branży, w której się wprowadza, i jak też wygląda ten problem… znaczy, gdzie jest organizator, jakie mogą być efekty.

I tutaj akurat przy elektronice uważam, że to był słuszny pomysł i to przyniosło efekty. Aczkolwiek na pewno też przyniosło negatywne skutki w postaci przelania się na inne branże. Tak że tego też musimy być świadomi.

I może tego nie widać bezpośrednio z punktu widzenia branży albo z punktu widzenia, nie wiem, wstępnych analiz, ale też to taki efekt na pewno jest. Aczkolwiek po… No, tak.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Wśród tych propozycji wielu, które się pojawiły na przełomie chyba 2014/2015, czy może nawet 2015 r. już, tutaj wyciągnięto taki fragment, że był klimat, czy nie było klimatu, ale tam się pojawia też kwestia Centralnego Rejestru Faktur. Znaczy, rozpoczęły się wtedy… Spotykamy to w dokumentach pracy nad Centralnym Rejestrem Faktur.

Czy pani mogłaby coś więcej powiedzieć, jak te prace wyglądały i w pani ocenie, ile czasu potrzeba, żeby taki Centralny Rejestr Faktur wprowadzić?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, to też, ja zdaję sobie sprawę z tego, że jakby cyfryzacja resortu postępuje z każdym miesiącem i jest coraz bardziej zaawansowana.

I to ja nawet widziałam to u siebie, to centrum w Radomiu i jakby coraz bardziej byliśmy… Automatyzacja i możliwości jakby takie zbierania pewnych danych, te nasze serwery, którymi funkcjonowaliśmy... Mówię, ja to obserwowałam przez dwa lata, a od trzech lat z pewnością… Znaczy, nie wiem, ale zapewniam, że również ten postęp jest w podobnym tempie, jaki był, który ja miałam przyjemność obserwować.

Myślę, że można to wprowadzić, zwłaszcza przy tych możliwościach, które są teraz, technicznych, które takie… przy tych założeniach, które przyjmuję. I jak najbardziej jest to rozwiązanie, które bardzo wspomoże walkę z wyłudzeniami – bardzo.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Obecne kierownictwo resortu finansów szacuje, że to może – podając przykłady z różnych państw – dać o 20% więcej wpływów z VAT bądź o 1/3, mniej więcej, nawet o 1/3, zmniejszyć lukę w podatku VAT.

W 2016 r. zapowiadano, że już w ciągu roku, półtora maksymalnie, zostanie to rozwiązanie wprowadzone. Ale to kończąc temat Centralnego Rejestru Faktur, bo jakby wstępem do tego w jakimś stopniu…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja bardzo kibicuję temu rozwiązaniu.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Wstępem do tego był uchwalony też jednolity plik kontrolny w końcu tamtej kadencji.

Też wśród tych rozwiązań pojawiały się kasy on-line, wśród tych propozycji, wprowadzenie kas on-line. Czy tutaj również pani uważa, że tego czasu więcej potrzeba, czy mniej potrzeba przy kasach on-line niż przy Centralnym Rejestrze Faktur?

Zadaję to pytanie dlatego, że tu się bardzo często pojawiał, w toku przesłuchań różnych świadków, taki zarzut, że poprzednia ekipa coś zbyt długo wprowadzała, bo coś trwało na przykład półtora roku. Że to był bardzo długi czas, że w tym czasie straty dla budżetu były dość istotne, bo pewne rozwiązania wprowadzano półtora roku.

Natomiast kasy on-line – październik 2017 r. wychodzi do uzgodnień międzyresortowych. Więc, jak domniemuję, wcześniej była praca wewnątrz resortu, były jakieś założenia przygotowywane. Mamy już dwa lata, projekt wpływa do Sejmu, ma być przyjęty, ma wejść w życie ustawa od 1 października 2018 r. Mamy po kolejnych pracach w podkomisji i w komisji, że to wejdzie w życie 1 marca tego roku.

Póki co nie odbyło się drugie czytanie w Sejmie, więc też nie wejdzie pewnie. Nie ma możliwości żeby… Zresztą Sejmu nie ma do końca miesiąca, on się kończy, tak. Więc nie wejdzie 1 marca absolutnie w życie.

Więc czy dwa lata to jest dużo, czy mało przy tak istotnym rozwiązaniu z punktu uszczelnienia jednak VAT? Bo szacuje to Ministerstwo Finansów, że to może dać do 2028 r. dokładnie 10 mld bodajże 700 mln zł, więc każdy miesiąc dłużej to, rozumiem, kolejne uszczuplenia.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja mogę tylko powiedzieć, że uważam, że jest to słuszny kierunek i dobre rozwiązanie. I bardzo kibicuję, aby zostało wprowadzone jak najszybciej.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Trochę zmieniając temat.

Pani powiedziała w paru zdaniach o szkoleniach, które dla Centralnego Biura Śledczego Policji organizowało Ministerstwo Finansów w zakresie tych właśnie karuzel podatkowych, znikającego podatnika czy pustych faktur.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, ale mam powiedzieć? Przepraszam.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Tak.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, organizowaliśmy wspólne takie warsztaty. I tutaj też zarówno dzieliliśmy się naszą wiedzą. I tak samo tutaj, bo jakby zorganizowaną przestępczością zajmuje się tradycyjnie Centralne Biuro Śledcze, więc my też jakby o strukturach też jakby czerpaliśmy pewną wiedzę.

Ale myślę, że największa taka wartość dodana to były takie warsztaty, gdzie wspólnie były prezentowane sprawy różne trudne, oczywiście anonimowo, które się zdarzyły i w których gdzieś tam była ta współpraca. I była dyskusja na temat ewentualnej poprawy tej współpracy albo jak można było coś lepiej zrobić, czy jakie modele przybrać.

I konsekwencją tych szkoleń były… szkoleń czy warsztatów. Ja to bardziej warsztatami nazywałam dlatego, że przekazywanie wiedzy było dwustronne, a nie jednostronne. Konsekwencją było wypracowanie, takie naprawdę na regionalnym poziomie, takich modeli współpracy i to coraz lepiej funkcjonowało.

I z czego ja byłam bardzo dumna, że naprawdę na tym poziomie takim… znaczy, linki takiej i ta współpraca się pozioma na szczeblu lokalnym wytworzyła, że nie trzeba było już… coraz mniej angażować dyrektora, ministra i ominąć tę ścieżkę. Bo to jakby utrudniało tę pracę i sprawiało, że ona była… niepotrzebnie był tracony czas na to.

Tak że tutaj tych efektów dodatnich, takiej wartości dodanej, było bardzo dużo z tych szkoleń. Nieopodatkowanej.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

A jak pani ocenia merytoryczne przygotowanie fachowców, którzy prowadzili te szkolenia?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Bardzo dobre. To były osoby, które od lat się… i na takiej naprawdę pierwszej linii frontu zajmowały tym problemem i którzy na co dzień się tym zajmowali.

Ja pamiętam jednego pana analityka, nie przypomnę sobie nazwiska, ale z Bydgoszczy. To jest po prostu, to była wiedza taka, że… którą on się dzielił ze swoich takich wniosków, analiz… że wszyscy byliśmy pod wrażeniem.

Naprawdę to były… ja miałam przyjemność pracować z najlepszym zespołem, jaki bym mogła sobie wymarzyć.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Jeden z tych prowadzących szkolenia, pan prokurator Jerzy Duży, został awansowany ostatnio na funkcję prokuratora okręgowego właśnie w Bydgoszczy. A prokurator Paweł Kołodziejski, który też prowadził, został szefem stworzonego przez Zbigniewa Ziobrę Wydziału do Spraw Przestępczości Finansowo-Skarbowej Prokuratury Regionalnej w Gdańsku.

Doceniono również, tak jak pani docenia. Obecna ekipa zdarzyło się, że doceniła również.

Czy słyszała pani o pomyśle, idei powołania prokuratury europejskiej?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, tak, wspomniałam o tym.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Czy zdaniem pani Polska powinna przystąpić do prokuratury europejskiej? Ona ma się zajmować między innymi przestępstwami również tymi, którymi zajmuje się Komisja, czyli VAT-owskimi, przeciwko finansom.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie pośle, może powiem tak. Ja jestem, ja kibicuję i jestem zwolennikiem każdego rozwiązania, które wzmocniłoby walkę z przestępczością podatkową. Ale wprost odpowiedzi na pana pytanie nie mogę udzielić, ponieważ są to decyzje, które są podejmowane przez rząd Polski.

Ja nie chcę tego komentować, nie znam kuchni, nie znam… nie wiem po prostu. Tak że proszę… znaczy, to jest… Mój komentarz do tego, co się dzieje teraz, nie jest w zakresie takim, w którym mogę z pełną odpowiedzialnością udzielić odpowiedzi, bo nie mam takiej…. dostępu do kuchni podejmowania różnych decyzji.

Poseł Zbigniew Konwiński (PO-KO):

Jeszcze przeglądam, żeby nie powtarzać się.

Dobrze, dziękuję na razie.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję panu posłowi.

Proszę teraz o zadawanie pytań pani poseł Genowefy Tokarskiej. Proszę bardzo.

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Pani minister, ja na początek chciałam zapytać o pani ocenę, jeśli chodzi o ustawodawstwo unijne, o dyrektywy. Chodzi głównie o wykrywanie tych… czy działania w tych przestępstwach takich o charakterze międzynarodowym. Przecież te karuzelowe to głównie tego dotyczą.

Czy to ustawodawstwo unijne jakoś intensyfikowało państwa działania, czy wspomagało to wykrywanie? Jak to się odbywało na tym, powiem brzydko, rynku międzynarodowym? Jak wyglądała współpraca również z innymi krajami w tych właśnie dziedzinach?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Dyrektywy w momencie – to jest w odróżnieniu do rozporządzeń unijnych – one wymagają implementacji do porządku prawnego kraju i dopiero po tym momencie obowiązują, są prawem powszechnie obowiązującym. Do czasu wdrożenia jakby nie są… znaczy, wykorzystywane, nie są… Tak.

To tak powiem, że jeżeli chodzi… my korzystaliśmy z tych narzędzi, które były nam dostępne w prawie krajowym i które wynikały z dyrektyw wdrożonych. Dodatkowo pamiętam jakby kwestie związane – my żeśmy też o tym dyskutowali na tym spotkaniu w Czechach, o którym panu przewodniczącemu też wspomniałam – z pewnymi narzędziami, które są proponowane przez gremia europejskie.

Aczkolwiek ta dynamika i ta elastyczność, o której ja już też mówiłam, dostosowania się w tym wyścigu zbrojeń, ona wymagała od nas szybkiego reagowania. I stąd ja też bardziej byłam zwolennikiem takich działań, które ja mogę już teraz swoją decyzją szybko wprowadzić i jakby reagować na to. Bo ja nie czułam, żebym ja miała czas na te rozwiązania, które długo, długo są wypracowywane.

A już, tak jak mówię, już jakby pewne rozwiązania z tych szczebli ponadkrajowych… One długo są wypracowywane. No, już sam split payment jest dyskutowany wiele, wiele lat, to… Tak że…

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

Czyli za możliwość szybkiego ich zastosowania one nie były tak specjalnie pomocne.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, jak już są na stole, to tak, to są pomocne, tylko jakby kwestie…

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

Samo wypracowanie ich.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, wypracowania. Jednak są.. Znaczy, naturalnie one muszą czas zajmować, bo to są wymogi uzgodnień procesu legislacyjnego itd. i tam jeszcze pamiętajmy, że mamy interesy wielu państw. To nie jest tylko jedno państwo, które swoje jakby… na swoim podwórku podejmuje decyzje. Tam jeszcze mamy kraje, które… no, każdy ma swoje zdanie, ale ma też swoją specyfikę na swoim podwórku. Tak, to już…

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

A jak kształtowała się współpraca, chociażby z sąsiadami, tam, gdzie istniały te przestępstwa międzynarodowe już?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, znaczy… Na tyle dobrze co do zasady… znaczy, na pewno to było trochę tam czasu też wymagało ta wymiana informacji, ale na tyle dobrze, że jedyne zagadnienie, które się pojawiło, to było też właśnie, żeby usprawnić pewną wymianę informacji z Czechami, które też wtedy poruszaliśmy na tym.

To był jeden z punktów poruszanych na tym spotkaniu i to też pamiętam, ale to już było też na szczeblu dyrektorskim, takim roboczym, były ustalenia, które też, żeby jakby pewne mechanizmy przyspieszyć.

Zwłaszcza że jakby tutaj to był taki nasz… Czechy się stały naszym partnerem, Republika Czeska się stała takim naszym partnerem, dlatego że coraz więcej podmiotów nam się też w karuzelach pojawiało tam zarejestrowanych.

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

Wspólnych?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak.

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

I jeszcze chciałam wrócić, pani minister, do tego odwróconego VAT-u. Wiemy, że on był wprowadzany tak stopniowo na różne…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Grupy towarów.

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

…. grupy towarów, tak, od 2011 r.

Ale dla pani w 2014 r. to była głównie ta branża elektroniczna. Podczas spotkania już ze świadkiem, z panem ministrem Cichoniem, on mówił, że pani spotkała się z tą branżą. Czy rzeczywiście oni wprowadzali panią w temat i sugerowali określone działania i jak to było?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, w temat mnie nie wprowadzali, dlatego że ja ten temat… już powiedziałam, ja ten temat znałam. Brałam udział w spotkaniu z branżą, ale to było chyba spotkanie… Wydaje mi się, że pan minister Cichoń też brał w nim udział albo przynajmniej jego przedstawiciele. Ale to taka moja… Znaczy, na pewno jego przedstawiciele, to na 100%. Możliwe, że też to było już za pana ministra Nenemana, ale pamiętam takie spotkanie z branżą. To na pewno w moim kalendarzu jest, tak że to łatwo jest sprawdzić, te informacje.

Pamiętam, że branża bardzo mocno optowała za odwróconym VAT-em i ja też pamiętam, że ja jakby z jednej strony analizowałam już, tak żebym mogła się też wypowiedzieć i dać zdanie. My już zbieraliśmy analizy, my już z naszych kontroli podsumowywaliśmy, co możemy przekazać do tego pionu legislacyjnego w tym temacie.

Plus do tego ja sama analizowałam możliwe konsekwencje dla branży czy jakby przesłanki dla wprowadzenia odwróconego VAT-u.

I też wspomniałam, że ja się spotkałam z panem profesorem Modzelewskim w tej sprawie, dlatego że on był takim największym krytykiem tego rozwiązania. Chciałam z nim przedyskutować te kwestie i chyba w tej sprawie się dwukrotnie spotykaliśmy.

I co jeszcze… I też ja byłam wtedy już na etapie szukania tych rozwiązań horyzontalnych, systemowych. I to wtedy już się tym split paymentem powoli zajmowałam, żeby móc wyjść z jakimiś propozycjami i coś, żeby się można było zaproponować.

Tak, to pamiętam spotkanie z branżą, ale ten temat już u nas był, już kontrole trwały. My już widzieliśmy, ja byłam świadoma tutaj.

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

W takim razie zapytam jeszcze, a jak to było z profesorem Modzelewskim? To ktoś panią minister umówił z nim, czy mieliście bezpośredni jakiś kontakt? Jak to było?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja poza Szkołą Główną Handlową skończyłam też prawo na Uniwersytecie Warszawskim. Byłam studentką pana profesora i pan profesor mnie uczył prawa po prostu. I ja już z takiej jakby… my też trochę dyskutowaliśmy jeszcze na zajęciach, jak ja jeszcze uczyłam się na tym wydziale.

I potem z panem profesorem, jak już objęłam stanowisko, my się przypadkowo przy okazji jakiejś konferencji spotkaliśmy. I ja się też przypomniałam i tutaj rozmawialiśmy na ten temat i jakby korzystając z tej znajomości i relacji studentka – profesor, chciałam przedyskutować, tak…

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

To oczywiste, tak jest.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, tak, ale to było to takie… My się po prostu… Ja u niego po prostu studiowałam, po prostu byłam jego studentką. On mnie uczył prawa podatkowego, to były te moje trzecie studia na Uniwersytecie Warszawskim.

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

I teraz, pani minister, jeszcze takie zagadnienie. Bo wiemy, profesor Modzelewski nie pochwalał akurat tego rozwiązania. Był przeciwny jakby temu odwróconemu VAT-owi, generalnie podkreślając, że to działanie doraźne, a nie jakieś systemowe i na dłuższą metę.

Ale znamy też stanowisko pana posła, później ministra, Pawła Szałamachy, który był przeciwnikiem odwróconego VAT-u. A tutaj, nawet i tutaj w Komisji, w dyskusji pojawia się takie stwierdzenie, że ten odwrócony VAT dla tej branży elektronicznej był przygotowywany zbyt długo, że to za późno weszło.

Co pani minister mogłaby nam powiedzieć o tym?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja mogę powiedzieć, że ten mechanizm odwróconego VAT-u jest takim mechanizmem, który raz jest dobry, raz jest zły. A raz jest trochę dobry, trochę zły. Dlatego nie jest to rozwiązanie uniwersalne, co jeszcze raz podkreślę.

I z tego też powodu ono ma zarówno przeciwników, jak i zwolenników. Jak i osoby, które uważają jak ja – gdzieś pośrodku. Dlatego że zależy, z jakiego punktu widzenia na to patrzymy i przy jakiej branży rozpatrujemy wprowadzenie odwróconego VAT-u.

I tutaj – czy późno? Ja jakby uczestniczyłam, wspomagałam proces podejmowania tych decyzji, dostarczaliśmy analizy. Analizowaliśmy, też o tym wspomniałam, te wyniki, wstępne bardzo, wprowadzenia odwróconego VAT-u na stal.

Ja też się spotykałam ze środowiskiem naukowym. Z panem profesorem dyskutowaliśmy na ten temat, jakie ewentualnie on by widział zagrożenia, jak to można

by było się zachować. Zastanawialiśmy się też nad tym, jakie mogą być potencjalne mechanizmy wyłudzeń już z odwróconym VAT-em.

To jest tak, że tutaj usiedli… po prostu z ekspertów, kontrolerów skarbowych. I trochę spróbowaliśmy przejść… znaczy… przejść intelektualnie na drugą stronę i wymyśleć, gdzie tu można by było zrobić oszustwo i żeby się przygotować do tego typu działania. I to było po mojej stronie. Czy długo, czy krótko – trudno mi jest to oceniać.

My żeśmy… Kontrole trwały i my naprawdę zrobiliśmy wszystko, co było w zakresie naszych kompetencji i to się działo. I to nie był, broń Boże… Znaczy, tak – ja nie uważam, żeby to było jakieś tutaj…

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

…celowe wydłużanie…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie, znaczy, wręcz celowe było… Celowe było na pewno zwalczanie tego typu przestępczości w tym sektorze. To było bardzo mocno… Ja… Bardzo duże akcenty były na to, bardzo duże były działania. I też dużo, ja pamiętam też, jakby zaangażowania w te kwestie.

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

To jeszcze też troszeczkę w tym samym duchu odnośnie jednolitego pliku kontrolnego. Bo to też ten czas, kiedy były prace przygotowywane do tego JPK za pani czasu w resorcie.

Więc jak one długo trwały? Bo wiemy, że zostały wprowadzone dopiero w 2015 r. i to gdzieś tam we wrześniu. Więc na czym polegało tutaj przygotowanie do wprowadzenia tego dobrego narzędzia, jak wiemy już w konsekwencji?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Prace przygotowawcze, które były jeszcze w pionie generalnego inspektora kontroli skarbowej, one trwały, zaczęły się przed objęciem przeze mnie stanowiska. Później zostało to przekazane, już jakby propozycja, do departamentów… do departamentu legislacyjnego. I tam prace trwały i pan minister Cichoń je nadzorował.

I tyle, co mogę powiedzieć jakby że… Tak, że… no, tak. Tylko tyle mogę powiedzieć na ten temat.

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

A znając zasady funkcjonowania JPK, czy pani minister mogłaby nam wskazać, jak sama ocenia zalety i jakieś mankamenty tego narzędzia?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, standaryzacja przekazywania danych jest bardzo dużym ułatwieniem w analityce. I to jest podstawowa rzecz, która została jakby osiągnięta przez JPK.

Pozytywne efekty były podkreślane też przez kolejne kierownictwo Ministerstwa Finansów. Ja nie miałam przyjemności widzieć tych efektów, jeszcze pracując, bo on wszedł trochę później. Znaczy, minęliśmy się trochę… Takich bezpośrednich i takich…

Ale jeżeli to było pozytywne – ja czytałam artykuły, gdzie były wypowiedzi o pozytywnej ocenie tego rozwiązania – to bardzo się cieszę, bo tak, też tego się spodziewaliśmy.

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

I dopełnieniem chyba byłby ten Centralny Rejestr Faktur, o którym już dzisiaj…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, to byłaby wisienka na torcie.

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

To jeszcze tylko jedno pytanie.

Pani minister, jak ocenia pani stan informatyzacji w urzędach kontroli skarbowej? Czy to było wystarczające, dobre, czy tu się coś zmieniało? Czy mogliście się szybko komunikować, przekazywać informacje, czy były jakieś niedostatki i to dużego rzędu? Jak pani minister tutaj ten stan?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Zawsze może być lepiej.

Dlatego też podjęliśmy starania, żeby uczestniczyć w ramach tych projektów informatyzacji resortu, żeby pewne jakby usprawnienia i wymiana sprzętu nastąpiła w naszym pionie, dlatego że te projekty były w tym czasie głównie prowadzone w pionie AP. Czyli te wszystkie związane z deklaracjami, ze zbieraniem deklaracji elektronicznym, którego teraz widzimy efekty. Na przykład z PIT-em, że można się zalogować, nic nie trzeba robić. Po prostu fantastycznie to wygląda.

I my też chcieliśmy jakby te kwestie związane z kontrolą skarbową troszeczkę włączyć w plany informatyzacji resortu i to się udało. I to pamiętam, bo ja uczestniczyłam… To był komitet informatyzacji, zespół informatyzacji resortu… Ja uczestniczyłam w pracach tego komitetu i my zgłaszaliśmy nasze… I to było włączone do tych projektów. Później, co się z tym działo, tego nie wiem.

Plus do tego oczywiście, co mogliśmy, to własnymi siłami się staraliśmy. No, POLFISC jest takim przykładem, że po prostu czuliśmy taką potrzebę. To było trochę na bazie… to znaczy, wzorowaliśmy się na tym EUROFISC-u. I po prostu informatycy z Opola, chyba z Opola, Bydgoszcz, się podjęli i takie narzędzie zostało zbudowane.

Ale oczywiście zawsze sprzęt może być nowszy i zawsze… Zwłaszcza że on się tak bardzo szybko… Jest postęp na rynku, że zawsze może być lepiej.

Poseł Genowefa Tokarska (PSL-UED):

Dziękuję bardzo. Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję bardzo. W związku z tym, że liczba tutaj członków nam maleje, to ja mam propozycję, żebyśmy teraz zrobili krótką przerwę…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale kandydatów… świadków nie maleje.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Jest tylko jeden, więc jak go nie będzie, to przerywamy posiedzenie.

Ja mam propozycję, żeby teraz zrobić półgodzinną przerwę i wtedy po przerwie ja myślę, że dosyć szybko zakończymy postępowanie. Tak że półgodzinna przerwa.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Dobrze, dziękuję bardzo.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Kontynuujemy obrady po przerwie. Teraz proszę, aby pytania zadawał pan poseł Wojciech Murdzek. Proszę bardzo.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Jedno takie, powiedzmy, pytanie na rozgrzewkę, jak to się mówi – chodzi o mechanizmy. I będzie pani minister łatwiej skomentować, ponieważ to nie dotyczy wprost okresu pani pracy, a raczej jest pytaniem o procedury. I czy może retoryczne trochę pytanie, czy się powtarzało. Ale też jakby nawiązując do pracy urzędów kontroli skarbowej…

A mianowicie Urząd Kontroli Skarbowej w Gdańsku 27 października 2008 r. wyszedł z inicjatywą, bardzo cenną, żeby coś zrobić i ograniczyć zwroty dla podmiotów, które wprost były podejrzane o oszustwa. I Departament Podatków odpowiedział po ponad roku – i tu jest to pytanie zakamuflowane – czyli 21 grudnia 2009 r. Odpowiedź jest negatywna, mimo wysiłku UKS-u w Gdańsku, żeby i europejską argumentację, i jeśli chodzi o konstytucyjność itd., ale odpowiedź jest negatywna.

Czy w trakcie pracy… Bo pani minister powiedziała, że nie było takiego audytu typu przejęcie takie w punkcie wszystkiego. Czy w czasie pani pracy zdarzały się takie zaległości, że cenne rozwiązania, o których warto było dyskutować, tak długo czekały na jakąkolwiek reakcję? To taki przykład, jakby historyczny. Ale być może, że pani minister trafiła na takie zaległości, że coś można było zrobić. A z niewiadomych racji

nawet prosta odpowiedź zajmowała ponad rok w tym samym pionie, czyli podległym ministerstwu.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja nie przypominam sobie takiej sytuacji z tych niemalże dwóch lat, kiedy nadzorowałam Departament Kontroli Skarbowej.

Aczkolwiek wspomniał pan o korespondencji pomiędzy departamentem a urzędem kontroli skarbowej. Ja też nie śledziłam na bieżąco takiej korespondencji. Jeżeli ona wpływała do mnie, to podejmowałam działania, żeby jak najszybciej była reakcja, jak najszybciej były… Zasadą było, żeby jak najszybciej reagować na takie pisma.

To tylko tyle, co mogę powiedzieć z tych dwóch lat, kiedy ja się zajmowałam tym tematem. A tej korespondencji z 2008 r. nie znam, ponieważ dopiero w styczniu 2014 r. objęłam stanowisko.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Tak, tak. Jako ilustracja pewnych...

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja rozumiem, że jako przykład, ale też nie wiem, co było treścią, jakie były działania podejmowane. Nie wiem.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Zdecydowanie.

Już tak przechodząc do tych rzeczy, które wydaje się, że są bardzo interesujące, może jeszcze mniej przez nas analizowane jako Komisję. Czy i jakiego rodzaju wytyczne wydawała pani, jeżeli w ogóle wydawała pani, związane z przypadkami legalizacji lub ukrywania środków pochodzących z wyłudzeń podatku VAT?

Czyli, krótko mówiąc, ktoś wyłudził i później pytanie, czy był mechanizm śledzenia, co dalej z tymi środkami? Oczywiście jeden aspekt, do tego jeszcze wrócę – skuteczności kontroli. Ale też cały mechanizm.

Czy rzeczywiście była jakaś łatwość legalizowania tych dużych środków w kraju czy za granicą? Czy państwo żeście mieli wiedzę? I ewentualnie, co z tą wiedzą udawało się zrobić?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Kwestia, którą pan poseł poruszył, to jest kwestia na styku kompetencji generalnego inspektora...

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Sądzę, że jakby bliżej mikrofon. Dziękuję.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Aha.

To jest kwestia na styku kompetencji generalnego inspektora kontroli skarbowej i generalnego inspektora informacji finansowej.

Zagadnienie, z którym ja się spotkałam, i to, co było wyzwaniem, co się pojawiało w tematach, w rozmowach z dyrektorami urzędów kontroli skarbowej w tym obszarze, to były kwestie zwracania się o blokady środków do GIIF-a ze strony organu kontroli skarbowej, czyli dyrektora urzędu kontroli skarbowej. I też odrzucanie tych wniosków przez GIIF-a ze względu na nieodpowiednie uzasadnienie, niekompletny materiał i pewne braki dotyczące dokumentacji.

I kroki, które ja podjęłam, to zejście już na taki poziom roboczy. I prośba była do Departamentu Informacji Finansowej, który też ja nadzorowałam. Tu była unia personalna, ale to są dwa oddzielne piony.

I przedstawiciele Departamentu Informacji Finansowej na moją prośbę brali udział w kilku naradach z dyrektorami urzędów kontroli skarbowej. I tam były omawiane wymogi proceduralne; wymogi, jakie czynności musi podjąć dyrektor… znaczy, urząd kontroli skarbowej, żeby była większa skuteczność w tym zakresie.

I takie działania podjęłam. I to wiem, że przynosiły coraz lepsze efekty, bo te wnioski nie były odrzucane.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Ale był też ograniczony czas tej ingerencji, np. jeśli chodzi o konta bankowe. No, i później wkraczał, kontynuował albo nie, prokurator. Ale jeszcze krok dalej.

Załóżmy, że właśnie mamy do czynienia z dobrym wnioskiem. Główny inspektor informacji finansowej zgadza się na jakiś rodzaj zablokowania środków i później pytanie o ciąg dalszy. Czy mieliście państwo wiedzę, jakoś współpracowaliście z prokuraturą, żeby...

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, panie pośle, ja o tym nie wspomniałam. W ramach tego porozumienia trójstronnego ze stycznia 2014 r. były tak naprawdę utworzone dwa zespoły robocze.

Jeden zespół roboczy, którego prace ja nadzorowałam – to jest ten raport, który państwo macie; ten, który dotyczy przestępczości VAT-owskiej – i on jakby działał w trzech obszarach: wspólne realizacje, analizy, współpraca, wypracowanie modelu współpracy, szkolenia, i trzeci obszar to było przygotowanie tych propozycji.

Ale powstał jeszcze drugi zespół, którego prace nadzorowała prokuratura. I tutaj myślę, że prokuratura albo MSWiA było mocno też… MSW było mocno zaangażowane. I z naszego ramienia – przedstawiciele Departamentu Informacji Finansowej.

I w wyniku prac tego drugiego zespołu powstał taki podręcznik dla prokuratorów w zakresie właśnie zabezpieczenia odzyskiwania mienia. I ten podręcznik – nie wiem, procedura, nie wiem, jak to nazwać, nie pamiętam tytułu dokładnie tego podręcznika – on był bardzo dobrze przyjęty przez prokuratorów prokuratur, bardzo był pozytywny oddźwięk. On był wypracowany w ramach tego zespołu.

I pamiętam też rozmowy z panią minister… panią prokurator Kowalską, kiedy jakby te efekty były pozytywne. I to był nasz wkład z ramienia GIIF-a do powstania tego podręcznika. Ja myślę, że ten podręcznik też jest do uzyskania… znaczy, ja go osobiście nie posiadam, też żadnych dokumentów. Ale myślę, że on jest albo w Ministerstwie Finansów, albo w prokuraturze w tej chwili.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Czy te działania w jakiejś mierze też były skorelowane z wytycznymi zawartymi w dyrektywie przeciwko praniu brudnych pieniędzy z 2009 r., unijnej?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Było to w ramach prawa, w ramach ustawy naszej – znaczy, dyrektywa, jakby wdrożenie dyrektywy i nasza ustawa. I to było jakby w granicach prawa, które mamy. I ten podręcznik jakby wpisywał się w system prawny, który funkcjonował.

Więc tutaj ta korelacja w ten sposób powstawała. Ale tak naprawdę chodziło o to, żeby wypracować po prostu konkretny podręcznik, kroki, takie know-how, które miało na celu zwiększenie skuteczności w tym zakresie.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Czy też był znany wtedy system niemiecki ZAUBER, czyli informacje o firmach, nazwiskach podmiotów, które wzbudzały zainteresowanie organów w związku z przestępstwami podatkowymi?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, na moim poziomie ja sobie nie przypominam. Aczkolwiek nie wykluczam, że na poziomie departamentów, które nadzorowałam, dlatego że często też te przepływy i dostępne informacje odbywały się na poziomie roboczym.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Była taka inicjatywa, o której świadek Jacek Przypaśniak wspominał, takiego rozdzielenia rejestru podatników, którzy mają tę klauzulę porządnych, normalnie płacących, funkcjonujących, od rejestru tych, którzy, krótko mówiąc, powinni być na czarnej liście. I nie był pan Przypaśniak w stanie powiedzieć, dlaczego ta inicjatywa nie przebiła się.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Myślę, że pan dyrektor Przypaśniak miał na myśli pomysł nadawania statusu tzw. dobrego podatnika czy zaufanego podatnika na podstawie jego historii podatkowej, na podstawie współpracy z organami skarbowymi.

I taki pomysł pojawił się na tych zespołach, które były nadzorowane, kierowane przez pana ministra Cichonia w Ministerstwie Finansów. My tak na roboczo je nazywaliśmy zespołem dobrego i złego podatnika. Nie przypominam sobie inicjatywy jakiegoś rejestru złych podatników czy dobrych podatników – bo myślę, że miał na myśli to, nadanie tego statusu.

Było to analizowane w pionie, który nadzorował pan minister Cichoń i jakby też nie wiem, jak to dalej były… toczyły się te… Był to po prostu pomysł, który się pojawiał na tych zespołach.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Czy za pani aktywności, nadzorowania…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale może jeszcze ja jeszcze dodam, dlatego że my… Też w czasie tych dyskusji to nie było takie rozwiązanie jednoznaczne, dlatego że to już, o czym powiedziałam, o handlu spółkami i cenie za spółkę z dobrą historią podatkową. To ja już byłam przekonana, że zaraz będzie handel po prostu podmiotami, które są… mają taki status albo go otrzymały. Bo to od razu czerwone światło się zapalało. Tak że to wszystko nie jest takie jednoznaczne i te rozwiązania trzeba analizować.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Wracając jeszcze do tego nowego pytania – czy korzystali pracownicy UKS-ów z takich wypracowanych rozwiązań, jeszcze sięgających bodajże roku 2009? Taki arkusz informacyjny, oceniający ryzyko w przypadku nowych podmiotów, które miały być zarejestrowane jako VAT-owcy, jeszcze w tym wymiarze unijnym?

Później pewne takie wytyczne zostały wypracowane przez jedno czy może kilka… ale firmowane przez jedno z centrów kompetencyjnych, które wydaje się, że powtarza w dużej mierze te same wskazania, dotyczące właśnie tych podatników z góry jakby podejrzanych o to, że mogą zniknąć, że mogą powstać w celu wyłudzeń podatku.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Urzędy kontroli skarbowej nie miały w swoim zakresie rejestracji podatników dla celu VAT. I te takie analizy ryzyka… z mojej wiedzy wynika, że były prowadzone przez pion pana ministra Kapicy, który w tym czasie nadzorował urzędy skarbowe, które miały taką kompetencję. Ale tutaj, jeżeli chodzi o pion przeze mnie nadzorowany, to…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Ale w sensie takim…. Może jeszcze jak by mogła pani dopowiedzieć, czy państwo żeście, jednak mając do czynienia już z tymi złymi skutkami, analizowali te wytyczne, żeby ze swojego doświadczenia zaproponować, na co zwracać uwagę?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie jestem w stanie się odnieść do konkretnych wytycznych, ale mogę powiedzieć, że u nas te analizy były bardzo zaawansowane. I ten wzrost naszej skuteczności i typowania do kontroli świadczy, że wszelkie aspekty były obejmowane tymi…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Czy…

Świadek Agnieszka Królikowska:

I korzystaliśmy z wszelkich rozwiązań, jakie tylko były dostępne.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Czy mogłaby pani minister na jakieś konkretne rozwiązania wskazać, czy jakąś procedurę, czy jakieś programy, które w tej analizie państwu pomagały? I czy te narzędzia były wystarczające? Czyli krótko mówiąc, co się udało z tych narzędzi analitycznych wdrożyć… i procedur, a co było w trakcie pracy, które później mogły być kontynuowane?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak naprawdę największym wyzwaniem to była identyfikacja relacji pomiędzy… personalnych bądź też różnego typu pomiędzy spółkami, które się… czy podmiotami, które się znajdowały w naszym zainteresowaniu, bądź też trafiały w nasze zainteresowanie, bądź też powinny trafić w nasze zainteresowanie. Ponieważ też te same podmioty zakładały spółki, które były uśpione i one nie brały udziału w procederze, a w pewnym momencie się włączały do procederu.

Albo też podmioty, które na samym początku prowadziły normalną działalność gospodarczą, a później zostały włączone do tego. Jakby zaciągnięcie danych, które były w naszym posiadaniu czy w naszych analizach, do tego systemu POLFISC też – z tego co wiem – to się przyczyniło do właśnie rozwiązania, czy przybliżyło nas do… czy pomogło nam.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Te dane czy ewentualnie później praca nad tymi danymi nie dawała takiego efektu jednak takiej czarnej listy? Czy…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie pośle, to jest… dawała efekt w postaci podmiotów do kontroli. Ja nie nazwałabym tego czarną listą, bo ja też nie przesądzam przed, czy to jest czarna lista, czy nie jest czarna lista.

Były to przedmioty… podmioty, przepraszam, które trafiały często do natychmiastowego wszczęcia kontroli, czyli podejrzenie było dość istotne. I tak my żeśmy się specjalizowali. Myśmy też zaciągali dane z różnych źródeł, jakie tylko były dostępne przepisami prawa i naszymi możliwościami i też w ramach naszej współpracy.

Może daleka byłabym od nazwania tego czarną listą, ale nasza… To, co było naszym celem, to nasza… jak najwyższy poziom skuteczności, przejawiający się w skuteczności analiz, co oznacza prawidłowe typowanie podmiotów do kontroli.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Jaką rolę odgrywały biura wymiany informacji podatkowej w tym procesie?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, ale to jest nadal pytanie do… Znaczy, moja wiedza tutaj jakby z doświadczenia, które posiadam, jest, ale to było w pionie, który nadzorował pan minister Kapica. Bo to są te biura informacji VIES-owskich, które były wymieniane.

My żeśmy korzystali, my współpracowaliśmy, ale kwestie związane z taką kuchnią i bieżącą pracą – to nie będę się wypowiadać, bo ja nigdy nie pracowałam w tym pionie.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

No, a generalnie z wszystkich wskazań jest, że tak powiem, takie generalne wskazanie, że im więcej współpracy, wymiany informacji, nawet ponad swój pion i kompetencje. Stąd tworzenie zespołów jako pomysł to jest wartość dodana.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Zgadzam się.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

I to, co pani minister mówi, że nie w pani pionie… Ale pytanie, czy z pani pionu tam informacje do nich docierały?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, z tego co wiem, tak.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Bo pojawił się taki wątek z przeniesieniem kompetencji od ministra Parafianowicza do ministra Kapicy, jeśli chodzi o urzędy skarbowe – z takim znakiem zapytania, czemu ten manewr służył.

Ale też z tej wypowiedzi pana dyrektora Przypaśniaka, przynajmniej ja miałem takie odczucie, że choćby te akcje graniczne – no, trochę tak wkraczanie w kompetencje urzędów celnych – no, też były jakimś rodzajem również rywalizacji. Mówię wprost.

I do tego dochodzi ten akcent bardzo, bardzo istotny, i prośba, żeby pani minister to rozwinęła, że jakby patrząc na efekty pracy urzędów kontroli skarbowej, przejawia się taki wątek, że państwo żeście wykrywali, te wykrycia były na wiele milionów, a sumarycznie na miliardy. Po czym urzędy skarbowe obdarzone koniecznością egzekucji, czyli doprowadzenia do ściągnięcia tych środków, borykały się z niską skutecznością. Im państwo skuteczniej pracowaliście, tym oni mieli większy kłopot wykazania się swoją sprawnością.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Do kulisów decyzji pana ministra Rostowskiego – chyba to była pana Rostowskiego decyzja – o rozdzieleniu tych pionów trudno mi jest odnieść, bo nie znam jej kulisów. I to nie było jeszcze w czasach, kiedy ja pełniłam tę funkcję i kiedy ja objęłam nadzór nad urzędami kontroli skarbowej, objęłam tylko nad urzędami kontroli skarbowej.

W czasie, kiedy ja pełniłam tę funkcję, bardzo duży nacisk kładłam na współpracę. Bardzo często spotykałam się z panem ministrem Kapicą. I to ja bym powiedziała, że to były bardziej uzgodnienia. I akcja paliwowa była w pełnym uzgodnieniu z panem ministrem Kapicą. Znaczy, ja mu powiedziałam, co jakby planujemy i rozmawialiśmy o tym.

Nigdy nie odczułam, żeby było w jakikolwiek sposób tutaj… A dość szczerze rozmawialiśmy na różne tematy. Więc tutaj było pełne porozumienie i pełna współpraca. Tak, my kładliśmy nacisk na…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Ale na przykład pan dyrektor Przypaśniak z takim trochę żalem powiedział, że ta jedna akcja na wschodniej granicy, kolejna na zachodniej, spektakularna, z dobrymi efektami – no, nie zaowocowała według jego rozeznania jakimiś takimi praktycznymi rozstrzygnięciami typu dobra praktyka.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja nie znam…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Typu powtarzamy, wprowadzamy jakieś mechanizmy, które z tej akcji bezpośrednio wynikały, jako doświadczenie.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie znam wypowiedzi pana dyrektora, ale chciałabym podkreślić, że efektem tej akcji był szereg kontroli skarbowej; naprawdę ogromna liczba kontroli skarbowej, które były wprowadzone.

Jeszcze wspomnę o współpracy z pionem celnym. Celnicy nas wspierali w tej akcji. To była akcja, w której były zaangażowane bardzo dużo służb. To nie była tylko kontrola skarbowa. Tam nas wspierało i Centralne Biuro Śledcze, i też również inspekcja transportu drogowego. My zaangażowaliśmy kogo można było do wspierania nas.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

OK.

Jakie inicjatywy były przez panią, przez pani pion podjęte w związku z funkcjonowaniem wirtualnych biur? Czyli wyniki kontroli UKS-ów, 2014 – 2015 r. W wyniku kontroli przypisane jakby rozstrzygnięcia właśnie specyfice wirtualnych biur – to w podatku VAT 6,6 mld strat.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Więcej.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

No, i to jest efekt, efekt kontroli. I później czytamy, czytamy dalej, że wpłaty z tego tytułu, jako efekt taki fiskalny konkretny, czyli wpłaty, to jest 37 z kawałkiem mln zł, czyli jakaś taka megamegadysproporcja. To jedno z centrów kompetencyjnych też jakby opisuje…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Poznań. Poznań był właściwy w sprawach wirtualnych biur.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

…opisuje jakby, dokładnie podając te liczby. Czyli to nie jest jakoś tam, czyli to jest wprost od państwa dane: 6,6 mld działania wirtualnych biur i wpłata 37 jako efekt wielkiego wysiłku.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Wirtualne biura pojawiły się w momencie, jak przeglądaliśmy wyniki, nasze doświadczenia kontrolne. I szukaliśmy takiego elementu łączącego jakby podejście branżowe, łączącego, horyzontalnego elementu wspólnego czy powtarzającego się w wynikach naszych kontroli.

I tu zidentyfikowaliśmy, że znikający podatnik, czyli ten nasz „słup", często jest w łańcuchu – nie mówię o całym łańcuchu, że on jest ulokowany w wirtualnym biurze. Ale tylko ten „słup" jest ulokowany w wirtualnym biurze. I dlatego zaczęliśmy od drugiej… od drugiej strony podeszliśmy do analizowania tego problemu. Nie od strony branżowej czy… tylko od strony jakby podmiotów mających siedziby w wirtualnych biurach. I przeanalizowaliśmy te podmioty i wytypowaliśmy do kontroli te, które mogły być w naszym zainteresowaniu.

Oczywiście nie interesował nas, nie wiem, młody człowiek, który handlował elektroniką – znaczy, elektroniką, przepraszam, programami komputerowymi – albo jakaś drobna działalność gospodarcza. Bo to wiadomo było, że jakby to jest w tym celu stworzona inicjatywa wirtualnych biur i ona jak najbardziej jest godna poparcia.

Ale jeżeli tam już nam się branża, która… czy podmiot, który obracał na wielomilionowe kwoty, nie wiem, paliwem i nie miał swoich żadnych ani siedziby, ani magazynów, nic, tylko po prostu tam był ulokowany, to już jakby, powiedzmy, że wtedy już byliśmy pewni, że praktycznie… że mała była szansa, że nie będzie skuteczne wytypowanie go do kontroli.

Więc pierwsza rzecz: pamiętajmy, że tam są „słupy". No, jakby to wiadomo, że ta funkcja wirtualnego biura, kiedy nie mamy sekretarki, magazynierów i nikt za dużo nie będzie pamiętał, ona sprzyja znikającemu podatnikowi. On bardzo łatwość ma znikania. I stąd my żeśmy do tego poszli.

Jakie były tego efekty, tej całej akcji? Przede wszystkim my zaczęliśmy też te analizy takie horyzontalne, czyli przekrojowe, a nie branżowe. I w tej, w tym celu też jedno z centrów kompetencyjnych, które było utworzone… Właśnie Urząd Kontroli Skarbowej w Poznaniu objął tę funkcję i on się zajmował analizami podmiotów, które mają swoje siedziby w wirtualnych biurach.

Więc jedna rzecz: w analizach był efekt tego. Druga rzecz: był efekt taki, że już żeśmy wiedzieli, że musimy się w tym… przynajmniej widzieć to na bieżąco.

I tutaj jeszcze chciałabym nawiązać do… To tak, bo widzieliśmy, że z tymi „słupami" jest problem i też chyba właśnie po tej akcji w wirtualnych biurach nam… Ja zaczęłam też widzieć taki element ludzki, to znaczy – bardzo dużo studentów, osoby w hospicjach, osoby chore, osoby starsze, co jakby się… no, tutaj bardzo mnie uderzyło. I my… wtedy nam się… no, coś trzeba było jakoś zadziałać tutaj.

I wtedy rozpoczęliśmy z taką akcją… taką akcję, którą zrobiliśmy też własnymi siłami, kontroli skarbowej, taką dużą akcję medialno-promocyjno… Znaczy, nie promocyjną – uświadamiającą: „Nie daj się zrobić w słupa".

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

A czy…

Świadek Agnieszka Królikowska:

I ta akcja była również i w mediach prowadzona, na uczelniach.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

O tej akcji już…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale ja nie mówiłam o tym.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Nie, nie, ale już świadkowie poprzednio mówili, tak że…

Świadek Agnieszka Królikowska:

A to nie wiem, czy oni mówili, czy nie…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

…może, może tutaj już nie rozwijajmy.

Natomiast pytanie, bo to jest jeden z…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, pyta pan poseł o efekty i chciałabym pokazać…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

To jest… Ale ja chciałbym dopytać i może wtedy, bo problem jest problemem europejskim. I według oglądu i wypowiedzi poprzednich świadków jest to rodzaj jakiejś nie tylko polskiej, ale europejskiej bezradności w stosunku do tych znikających podmiotów, „słupów" – i meganieskuteczności, jeśli chodzi o odzyskiwanie środków.

Czyli odpowiedź jest w wielu przypadkach taka, że oczywiście namierzone faktury, dochodzimy, jest „słup" – i „słup" wyparował, i środki wyparowały. I oczywiście nie ma, nie ma sposobu ściągnięcia.

I pytanie. Czy były jakieś inicjatywy… Bo oczywiście tam takie pierwsze prawne podejścia pokazywały, że nie można tak wprost odmówić rejestracji, dlatego że biuro jest wirtualne, ileś tam czynników takich kontrolnych się pojawiało. I pytanie. Czy były jakieś inicjatywy takie, żeby, no, wzmocnić prawnie państwa działania i ich skuteczność?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Były, ja myślę, że ten…

Z tego co pamiętam, to również ten problem był poruszony w tym sprawozdaniu tego zespołu eksperckiego, o którym już tutaj wielokrotnie mówiliśmy. Kwestia większego sprawdzania podmiotów czy jakby pełniejszego sprawdzania podmiotów przy rejestracji, później monitorowanie… Z naszego punktu widzenia jako kontroli skarbowej, tego, co mogliśmy zrobić na naszym podwórku, co było najważniejsze – to dla mnie istotne było, żebyśmy jak najszybciej reagowali.

Ale też jeszcze raz podkreślę, my zajmowaliśmy się karuzelami VAT-owskimi, a nie samymi „słupami". I żeby całą karuzelę, trzeba kilka poziomów tego łańcucha czy elementów tego łańcucha rozpracować. A „słup" jest tylko jednym z tych elementów – znikający podatnik czy znikający podatnik tak naprawdę, bo to jest fachowa nazwa, jeżeli chodzi o karuzelę VAT-owską.

I stąd jakby ten problem widzieliśmy, na ten problem reagowaliśmy, też jakby apelowaliśmy, żeby była większa weryfikacja tych podmiotów – tam nie wiem, ile było, tam 3 dni, tak, to na weryfikację 3 dni – żeby jednak przez te 3 dni coś może więcej jakby tych czynności wykonać.

Pamiętam, że tak, to też jakby takie działania podejmowaliśmy. Ale to ja mówię, to nie było też w moim pionie. Ja mogłam zgłaszać pewne rzeczy, ale tu już pewne wytyczne… jakby ja nie wydawałam wytycznych dla urzędów skarbowych. To ja nie miałam takich kompetencji.

A to, co my mogliśmy zrobić, to raz, to przede wszystkim uświadomić ludziom, że nie ma za nic pieniędzy – za samo podpisywanie faktur i udostępnienie dowodu osobistego. I zwłaszcza tutaj te akcje na uczelniach – to było mnóstwo rzeczy, które było prowadzone. I tak.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Czy zauważyła pani… Bo też słyszeliśmy o jakimś braku takich elementów pełnej otwartości na współpracę. Dwukrotnie Niemcy byli wymienieni przez poprzednich świadków.

Czyli jeden aspekt to, że informacje o wjeżdżających cysternach z terenu Niemiec dochodziły z poślizgiem miesiąca czy więcej. I później skutek praktyczny był taki, że już nic nie było do wykrycia.

I też była taka informacja, że wymagała kontroli, znaczy, interwencji ministra, ponieważ brak było tutaj współpracy. I tu m.in. kwestie tekstyliów, portów w Hamburgu dochodziły do głosu, że… Odpowiedzi nawet się zdarzały, że interes budżetu Niemiec jest zabezpieczony. W związku z tym oni kończą swoją aktywność. A jak były monity, to z jakimś poślizgiem łaskawie ta informacja dochodziła.

A z drugiej strony pytali nas, dlaczego do Wisły nie dostarczamy czegoś tam na czas.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, z Niemcami to chyba problem nie był za mojej kadencji, bo ja go jakoś nie identyfikuję w pamięci…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Ale… nie, nie… Ja nie wiem, czy on się skończył, czy nie, bo były jakby pokazane te aspekty właśnie, że w ten sposób zgrzytało. I pytanie, czy…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, za mojej kadencji ja pamiętam te rozmowy o usprawnieniu takiej wymiany informacji i współpracy w tym zakresie, to już coś wspomniałam, z Ministerstwem Finansów i służbami podległymi czeskimi.

I pamiętam, bo osobiście uczestniczyłam w tych rozmowach. One później były jakby kontynuowane na szczeblu roboczym przez dyrektorów. Ale pamiętam, że rozwiązania były…. uzgodnienia i jakieś wymiany pism już na szczeblu roboczym.

Ale pamiętam, że jakby podjęliśmy rozmowy o tym, że pewne przyspieszenia… Może dlatego, że za mojej kadencji dość poważnym już partnerem we współpracy stały się Czechy – ze względu na rejestrację firm przy granicy po czeskiej stronie i coraz więcej podmiotów, które nam występowały w karuzelach.

I potrzebna była też ta współpraca. Nawet nie między centralą czy jednym ośrodkiem, tylko pomiędzy…. już na tym poziomie regionalnym przygranicznym. I to było poruszane też, że tutaj, żebyśmy jakby usprawnili pewne rzeczy. I to pamiętam, że ten problem się potem już nie przewinął w żadnych tych… Ale to o Niemczech i o tekstyliach, to myślę, że to musiało być wcześniej, bo ja sobie nie przypominam.

Pamiętam kwestie jakby tekstyliów może trochę po… kontynuację tego zagadnienia, tj. te nasze akcje w Wólce Kosowskiej, kiedy my jakby tutaj kolejną rzecz, którą żeśmy tam, znaczy, pewne działania i inicjatywy, które my podjęliśmy. To jakby częściowo powiązane, ale bardziej…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Jeszcze wracając, bo pojawił się wątek i on się przewija każdorazowo. I jakby nie negując pewnego następstwa, ale wydaje się, że być może, że wiedza była już trochę inna właśnie w roku 2014, 2015, jeśli chodzi o jednolity plik kontrolny.

Ponieważ według naszej wiedzy, to ten jednolity plik kontrolny, który wtedy startował, był plikiem takim na użytek kontroli. Czyli zamieniał formę papierową na znormalizowaną formę, ale elektroniczną. Natomiast nie miał charakteru takiego, który umożliwiał jego analizę powiązań czy kwestie właśnie tego, że on miał bardzo ograniczony zakres. Bo służby kontrolne wkraczały i wtedy mogły poprosić, czyli on był na żądanie, nie był obligatoryjny, nie dotyczył wszystkich.

Choćby zresztą widać, jak szybko po wprowadzeniu tej nowej wersji, aktualnej, jednolitego pliku, jak szybko się zapełniły bazy danych w centrum w Radomiu. Bo wtedy, jak był projektowany, nawet samo centrum w Radomiu nie przewidywało tak dużego… dużej ilości informacji.

Pytanie, czy ta etapowość wtedy była widziana ? Że wprowadzamy najpierw na żądanie, później wprowadzimy kolejny etap, kolejny, a powiążemy to lub zastąpimy tym Centralny Rejestr Faktur, czy to było już takim celem samym w sobie?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Jednolity plik kontrolny – on wcześniej się nazywał jednolitym plikiem audytowym, kiedy się rodził ten pomysł – on raz, że ewaluował, biorąc pod uwagę zmieniające się okoliczności.

Ale tak, w moim… zgodnie z moją wiedzą i z moim przeświadczeniem, on był zaprojektowany na stopniowe jego wdrażanie. I to był zamysł, który był od początku – znaczy, od początku, od czasu, kiedy ja miałam z tym styczność – było wprowadzanie etapowe.

A później jakby jego modyfikacja, która już była później, która… jak najbardziej słuszna, ono też jakby z tej etapowości to był dalszy ten… Ale też jakby my mieliśmy gdzieś z tyłu głowy, że to jest powiązane później z takim… to, co powiedziałam – z tą wisienką na torcie w postaci Centralnego Rejestru Faktur.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Ale czy były jakieś dokumenty? Czy w procesie legislacyjnym była pokazana ta etapowość, czy po prostu to się kończyło na tej wersji, która została wprowadzona?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Projekt legislacyjny dokładnie to prowadził pan minister Cichoń. Ja pamiętam te rzeczy, które my uczestniczyliśmy w tym zakresie, który w ramach kontroli skarbowej. I taki był też nasz zamysł…

Znaczy, odpowiadając na pana pytanie – tak, był taki zamysł pewnej etapowości, który miał jakby w dalszym… konsekwencji zakończyć się… Zakończyć się – doprowadzić do przyjęcia Centralnego Rejestru Faktur.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Czy były takie sytuacje częstsze, czy to była jednorazowa sytuacja odwróconego VAT-u na konsole?

Zawsze, z tego co słyszeliśmy, były analizy, które bardzo długo trwały, jeśli chodzi o odwrócony VAT. I z pełną argumentacją, dlaczego to musiało tak długo trwać, pomimo uciekających miliardów.

No, to tu mamy jakiś przypadek taki przyspieszenia i objęcia konsoli odwróconym VAT-em, pomimo że Ministerstwo Gospodarki sygnalizowało, że nie ma wystarczających danych, żeby potwierdzić jakąś szczególnie dramatyczną sytuację.

I nawet pojawiała się sugestia: może akurat na tym przykładzie zrobić eksperyment z solidarną odpowiedzialnością. A mimo wszystko ministerstwo w 2015 objęło odwróconym VAT-em konsole.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie pośle, jeszcze raz podkreślę, ja nie nadzorowałam pionu legislacyjnego. Ja dostarczałam analizy, dostarczałam opinie do tego pionu.

Aczkolwiek nie brałam tak na co dzień udziału w tym procesie i nie znam kulisów, o które pan pyta. Więc proszę to pytanie skierować…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Znaczy, podpytuję, dlatego że jeżeli Ministerstwo Gospodarki nie widziało, to pytanie, czy w państwa kontrolach ten temat jakoś dochodził do głosu? Że państwo w swojej analityce kontroli mówiliście: „No tak, konsole też są problemem w tym bloku elektroniki”.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie jestem w stanie teraz się ustosunkować… Znaczy, tak: moja pamięć na to nie pozwala, jeżeli chodzi o taki szczegółowy asortyment, który był objęty hasłem elektronika, dlatego że tam się pojawiało wszystko. Przecież i te drukarki, i później te tonery.

I dyskutowaliśmy… I my żeśmy wszystko to z tych naszych kontroli wyciągali co chwilę na prośbę departamentu, czy taki asortyment tam występuje, czy taki asortyment występuje.

Nie pamiętam dokładnie, jeżeli chodzi o konsole. Z pewnością, jeżeli takie zapytanie było, to my żeśmy wkład dawali ze strony kontroli skarbowej i taka korespondencja jest w Ministerstwie Finansów.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Była też – myślę, że powszechnie znana – i tak też próbujemy dociec przyczyn odmowy.

Oczywiście też tu kolega szczególnie podkreślał, że prawo pozwalało, ale w taki niebezpośredni sposób, jeśli chodzi o dostęp CBŚ do informacji związanej z kontrolami skarbowymi.

I CBŚ prosił, żeby taki dostęp mieli, co by usprawniło ich działania – i usłyszeli odmowę. Myśmy się dowiedzieli, że ta odmowa była dlatego, że zrobili błąd w prośbie i prosili jako cała Policja, a nie CBŚ. Bo jako CBŚ pewnie by otrzymali.

I pojawił się taki pomysł właśnie pracy zespołów, żeby ci w zespole, którzy mają dostęp do materiałów związanych z kontrolami skarbowymi, uczestniczyli w tym zespole. I tak poprzez ten zespół, żeby CBŚ też mógł mieć tę wiedzę.

Według tego, co usłyszeliśmy, to jednak była jakaś trudność w pracach CBŚ, jeśli chodzi o przestępców.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja nie przypominam sobie takiej odmowy. To chyba nie było za mojej kadencji, wydaje mi się…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Znaczy, tutaj nie do końca ustaliliśmy, czy…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja nie wiem, o czym pan poseł mówi.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

…wprost to była odmowa artykułowana przez pana Parafianowicza, czy przez pana Kapicę, ale no…

Świadek Agnieszka Królikowska:

A to nie, to ja nie brałam w tym udziału, bo ja byłam wtedy dyrektorem departamentu. Ja jakby nie…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Ale za pani czasów tego dostępu dalej nie było.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Za moich czasów bardzo mocno zintensyfikowaliśmy współpracę z CBŚ, w ogóle z pionem MSW. I również to też było analizowane, kwestie związane z uproszczeniem tego dostępu, przez ten zespół. Bo to był jeden z tematów, który… jakby wypracowania pewnych rozwiązań systemowych czy zmian ustawy.

Ale nie zmienia to faktu, że jakby my ten problem staraliśmy się rozwiązać. Znaczy, staraliśmy – my go rozwiązaliśmy na poziomie współpracy. Po prostu o tym, co powiedziałam. Wspólne zespoły, wspólne… Ja to już mówiłam na początku o tym, że to jakby jeszcze… do tego się przyczyniło to porozumienie z CBŚ.

Dlatego ja jako GIKS zawarłam szczegółowe, takie szczegółowe, dwustronne porozumienie z szefem Centralnego Biura Śledczego w grudniu 2014 r., żeby to już było jakby wyspecjalizowane, m.in. w tym zakresie. I ten problem…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

No, a była rzeczywiście jakaś przeszkoda, żeby CBŚ miał dostęp, czy…?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, w granicach prawa wszyscy działamy. I tajemnica skarbowa jest tajemnicą skarbową.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

No tak, ja mówię o inicjatywie zmiany prawa, bo wiemy, że te zmiany nastąpiły.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, jedna rzecz jest taka, że ja nie znam szczegółów tej odmowy. Ja nie znam szczegółów tego wniosku. Ja nie pracowałam wtedy w tym… Znaczy, nie widziałam tego

pisma, nie uczestniczyłam w tym procesie. I trudno mi jest odnieść się do tego jakby stanowiska, które zostało zaprezentowane, o którym też nawet… nie byłam przy tym.

Panie pośle, przepraszam.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Jaką ma pani wiedzę o skuteczności wewnętrznego audytu, jeśli chodzi o pracowników urzędów kontroli skarbowej?

Czy państwo wewnętrznymi siłami zapewnialiście bezpieczeństwo, wprost, antykorupcyjne? Czy to była jakaś współpraca z CBA? Czy były, według pani wiedzy, za pani czasów jakieś przypadki takie, że jednak tej pokusie dużych pieniędzy czy stosunkowo dużych któryś z urzędników kontroli skarbowej uległ?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie było za mojej kadencji takich przypadków, które bym teraz mogła pamiętać, żeby były jakieś korupcyjne sprawy. Nie, nie, nie przypominam sobie w moim pionie.

Audyt wewnętrzny nie jest kontrolą wewnętrzną. Audyt wewnętrzny bada procesy i zgodnie z międzynarodowymi standardami audytu rolą audytu wewnętrznego...

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Nazwijmy to komórką kontroli, jeżeli łatwiej.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tutaj bardziej to było na szczeblu wywiadu skarbowego. I tutaj jakby było to monitorowane i była współpraca z CBA. Też pamiętam kilka spotkań z panem… szefem CBA w tej sprawie. Znaczy, w tej sprawie – no, też poruszaliśmy ten temat.

Ale my mieliśmy też porozumienie z CBA, które też jakby… regulowało pewne zakresy współpracy. Tak że ono też jest do...

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

A CBA prowadziło jakieś sprawy, według pani wiedzy, związane z korupcją wewnątrz aparatu skarbowego?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie przypominam sobie. Ale ja też nie wiem, czyby mnie ktokolwiek poinformował z drugiej strony. Bo jak jest taka...

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

No tak, ale w którymś momencie może być jakieś...

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, ale chyba nie było takiej sprawy. Ja po prostu nie pamiętam takiej sprawy. Nie, nie…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Dobrze. To ja dziękuję w tej rundzie.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Chociaż też nie wykluczam na szczeblu jakimś lokalnym. Ale to, tak jak mówię, nie pamiętam.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No, jak pani nie pamięta, to nie pamięta.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie pamiętam.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To nam wystarczy. Dziękuję bardzo. Teraz poproszę – pytania zadaje pan poseł Mirosław Pampuch.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Pani minister, może na początek to jakby pani była uprzejmie wyjaśnić zasadę działania art. 108 ustawy o podatku od towarów i usług. Czyli te puste faktury. Bo tutaj

pojawiały się w pytaniach moich poprzedników takie tezy dotyczące, że środki gdzieś wyparowały, że kontrola skarbowa była nieskuteczna.

A może by pani wyjaśniła, na czym polega instytucja znikającego podatnika i „słupa" – że nie ma wtedy żadnych środków finansowych na tym poziomie. A więc nie ma, żadne środki nie wyparowały, bo ich nigdy nie było. Kontrola była skuteczna, dlatego że prowadziła jako etap wstępny do dojścia – taki formalnoprawny – do podatnika, który faktycznie posiadał te środki i faktycznie nimi dysponował.

Jakby pani tutaj zechciała rozwiać te mity, które tutaj padły i dokładnie wyjaśnić zasadę art. 108 i zasadę realizacji kontroli skarbowej. Bo to się dzieje obecnie również, takie same są warunki prowadzenia tej kontroli skarbowej w tym zakresie.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Dobrze.

Art. 108 jest wystawiany w przypadku pustych faktur. I on służy dla celów… on jest konieczny dla celów dowodowych, żeby przejść dalej w łańcuchu, żeby sprawa była odpowiednio udokumentowana procesowo. Zeby później można było iść z tym do sądu, konieczne jest wystawienie art. 108.

Znaczy, ja nie znam… czy… teraz już nie funkcjonuje ustawa o kontroli skarbowej. Ale też ja nie znam jakby przypadku… ja nie wiem, jak teraz funkcjonuje stan prawny. Bo, tak jak mówię, ja teraz w tym nie pracuję. Ale na ten czas nie widziałam możliwości takiej, nie było takiej możliwości, żeby tego nie wystawić.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Teraz też nie ma.

Świadek Agnieszka Królikowska:

I teraz rozmawiamy o znikającym podatniku i idziemy do bufora. To znaczy, żeby… Bufor zwraca się… on zapłacił fakturę, która została wystawiona przez ten pierwszy podmiot, nasz „słup". I bufor zwraca się… ponieważ zapłacił VAT, zwraca się o zwrot VAT-u w swoim rozliczeniu.

Oczywiście to jest bardziej skomplikowane. Ja mówię teraz, zakładając, że jest ta tylko jedna faktura między nimi, że on nie ma żadnych faktur kosztowych, że tam nie rozlicza tego, nie bilansuje sobie. Ale dobrze, tutaj zakładamy, że mamy… on chce zwrot tego VAT-u.

I teraz, żeby wykazać, że jego zwrot VAT-u jest nienależny, to ja muszę pokazać, że na tym pierwszym poziomie...

Poseł Mirosław Pampuch (N):

(niezrozumiałe)

Świadek Agnieszka Królikowska:

... była fałszywa faktura, że ona była po prostu… Tak, nie było tej transakcji. Nie było transakcji – różne są przypadki.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Myślę, że teraz...

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, to jest pewna specyfika. Tak, jest to trudny temat. Jest on trudny, czy jest… Do tego jeszcze jakby te grupy się specjalizują. I ta specjalizacja tutaj – było to pytanie o mechanizmy.

Te mechanizmy się tak szybko specjalizują, że, to jeszcze raz podkreślę, to jest wyścig zbrojeń. I to naprawdę trzeba ogromnej determinacji i ogromnego postępu ze strony kontroli skarbowej, żeby nadążyć za tym światem.

I tak, jest ten problem, ja sobie zdawałam z niego sprawę. Jest ten problem, który sprawia, że te należności mamy. One są trudno ściągalne albo nieściągalne, ale dzięki temu jesteśmy w stanie przejść dalej do buforu w tym procesie…

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Ja rozumiem.

Świadek Agnieszka Królikowska:

…beneficjentów dalszych.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Tych należności fiskalnych po prostu nie ma. To są należności wynikające po prostu z pustych faktur. One fizycznie nie funkcjonują w większości przypadków.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Bo można oczywiście wymyśleć również teoretyczny przykład, że gdzieś tam na jakimś etapie się pojawiają.

Pani minister, proszę mi powiedzieć i bliżej scharakteryzować akcję „Nie daj się zrobić w słupa". Jaki ta akcja miała cel? Na czym polegała? I jakie efekty państwo osiągnęliście, prowadząc tę akcję?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Akcja wynikała z tego, że właśnie chcieliśmy coś tutaj zrobić w kontekście pojawiania nam się jako „słupów" studentów, młodych ludzi, którzy na początku swojej drogi zawodowej, w momencie kiedy… czy nawet jeszcze będąc studentami, stawali się niestety bankrutami przez to. Bo to było takie niefrasobliwe podjęcie się bycia prezesem czy założenia działalności, tylko podpisywania dokumentów za pewne wynagrodzenie miesięczne w postaci kilku tysięcy złotych na ogromne miliony.

I tutaj chcieliśmy coś zadziałać, żeby ta świadomość była większa i zrozumienie, jakie są konsekwencje takiej niefrasobliwości w tym zakresie i żeby ta świadomość była większa. I stąd podjęliśmy działania, że rozpoczęliśmy taką akcję. Akcja miała bardzo wielopłaszczyznowy charakter. Tutaj ja zaangażowałam rzeczników. I tutaj było ogromne wsparcie i wspaniała praca wykonana przez tych ludzi – rzeczników prasowych poszczególnych urzędów kontroli skarbowej.

I ta akcja była i na szczeblu krajowym prowadzona, i na szczeblu regionalnym. Były wizyty, były wykłady na uczelniach w poszczególnych województwach, były spoty radiowe, był spot telewizyjny, były wszelkiego rodzaju plakaty, była strona internetowa, która też – czy nawet jest, nie wiem tego – informowała o tym, gdzie się zgłosić, jak to wygląda, mechanizm, na co zwracać uwagę.

I my nawet za tę akcję dostaliśmy nagrodę. To było naprawdę coś wspaniałego, bo jakby na to nie były wydane pieniądze takie… firmie żadnej zewnętrznej. My to zrobiliśmy własnymi siłami. I za to Złotego Spinacza dostaliśmy, za tę akcję, jako najlepszej takiej kampanii społecznej. Chyba w 2015 r. zostaliśmy uhonorowani jako kontrola skarbowa.

Więc to uważam, że w ogóle coś takiego się jeszcze wcześniej nie zdarzyło. I nawet jeżeli tylko kilka osób udało się uchronić przed tym, żeby podjąć taką decyzję i wejść w taką działalność, to jest ogromny sukces, moim zdaniem. Jestem przekonana co do tego.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Dziękuję.

Pani minister, w wywiadach prasowych w styczniu 2015 r. stwierdziła pani, że w Ministerstwie Finansów jest powołany specjalny zespół dotyczący… pracujący nad wyliczeniem luki VAT-owskiej, że jest opracowywana metodologia liczenia tej luki.

Czy może pani bliżej powiedzieć, jakie były efekty? Oczywiście w tym okresie, kiedy pani pracowała… prac… nad wyliczeniem tej luki.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ten zespół pierwotnie… znaczy, te działania były podejmowane w pionach poza moim pionem. I tutaj pamiętam, chyba z panem ministrem… zdaje się, z panem ministrem Cichoniem rozmawiałam na ten temat. I stąd się pojawiła ta informacja.

Ale równolegle my zaczęliśmy pracę w ramach kontroli skarbowej. I to, co już tutaj wspomniałam, Urząd Kontroli Skarbowej w Lublinie podjął się szacowania tej luki. No, i mieliśmy jakieś dane, na których my się mogliśmy opierać.

One były trochę bardziej konkretne, niż dane, które były na… dostępne były w obiegu takim zewnętrznym, przygotowane przez firmę zewnętrzną, dlatego że tam ten przedział był bardzo duży, jeżeli chodzi o wartość tej luki VAT. Bo tam było chyba od trzydziestu do pięćdziesięciu kilku milionów… miliardów, tak że to jest taki duży rozstrzał. My gdzieś to oszacowaliśmy w okolicach czterdziestu – tutaj już państwu mówiłam. I to były wyniki naszych analiz.

Nie wiem, czy to jest kontynuowane w tej chwili. Nie wiem, jakie są dalsze losy tego szacowania i jak to wygląda teraz.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Dobrze.

To proszę powiedzieć, z punktu widzenia pani minister, czy ewentualnie występuje jakaś specyfika polska związana z kształtem samej luki VAT-owskiej? Bo wiemy, że luka VAT-owska to nie tylko przestępstwa. To mówimy również o szarej strefie, mówimy również o tzw. białej luce, a więc kwestiach pomyłek różnego rodzaju podatników w zakresie stosowania przepisów, w związku z tym nieodprowadzaniu podatku od towarów i usług w należytej wysokości.

Jak pani uważa, czy ewentualnie może też ma wpływ ewentualnie na lukę VAT-owską wielość stawek w podatku od towarów i usług, która jest aktualnie w Polsce stosowana? Wszyscy wiemy, że jest ich w porównaniu z innymi krajami Unii Europejskiej znacznie więcej.

Znaczy, nie wiem, proszę, jeżeli ma pani tutaj ewentualnie minister wiedzę, jakby pani… się podzielić…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, zróżnicowanie stawek na pewno tak. I na pewno takie… to jest ta tzw. drobizna, o której ja powiedziałam.

No, ja się bezpośrednio nią nie zajmowałam, ale pamiętamy przecież te okna z montażem i bez montażu, które… Okna z montażem…

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Różne stawki…

Świadek Agnieszka Królikowska:

…są tańsze niż okna bez montażu, co jest ewenementem, tak zdroworozsądkowo.

Więc… A to też nam tworzy lukę VAT-owską, to też jest jeden z tych czynników. Więc oczywiście tak, jak najbardziej, zróżnicowanie stawek i też jakby… To tak, też sprawia… Czy niejasność jakby pewnych przepisów – to też przyczynia się do wzrostu czy tworzy lukę VAT-owską.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Proszę mi powiedzieć… Bo pani minister stwierdziła, że bezpośrednio się tym nie zajmowała. To kto w Ministerstwie Finansów bezpośrednio nadzorował kwestię wyliczania luki VAT-owskiej?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, ja się bezpośrednio nie zajmowałam urzędami skarbowymi, które tutaj kwestie związane z rozliczaniem podatników… I to, to bardziej to…

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Czyli również pani departamenty?

Świadek Agnieszka Królikowska:

A tak, ale też o tej… Tak, tak, bo ja pamiętam z panem ministrem Cichoniem, kiedy rozmawialiśmy, że należy się podjąć… znaczy, należy rozpocząć prace dotyczące oszacowania luki we własnym zakresie Ministerstwa Finansów, żeby mieć swoje dane.

I te rozmowy pamiętam. Wiem, że takie prace były rozpoczęte, ale aczkolwiek ja już się jakby zajęłam się tym we własnym też zakresie jako kontroli skarbowej i te oszacowania były.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Proszę powiedzieć, co państwa zaniepokoiło albo co legło u podstaw, że Ministerstwo Finansów chciało mieć swoje dane? Wtedy, rozumiem, że dysponowaliście państwo danymi, które opracowywała Unia Europejska.

Czy te dane w jakiejś mierze państwa zaniepokoiły, czy nie zgadzaliście się z nimi?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, rozbieżności.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Rozbieżności, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Rozbieżności w różnych analizach, metodologia badań, która raz była bardziej, raz mniej konkretnie prezentowana.

Jeżeli chodzi o struktury unijne, zawsze te dane spływały po jakimś czasie, a jakby dla nas było istotne, żeby mieć je jak najszybciej. I to były przyczyny, dla którego chcieliśmy się też sami pokusić o oszacowanie tej luki.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

W pani ocenie, jaka metodologia byłaby najskuteczniejszą, oczywiście uwzględniając specyfikę polskich warunków podatku od towarów i usług, która by prowadziła do oszacowania? Bo cały czas mówimy o szacunku, nigdy przecież nie…

Świadek Agnieszka Królikowska:

O określeniu.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

…o określeniu szacunku.

Świadek Agnieszka Królikowska:

O wyliczeniu.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Nigdy nie poznamy faktycznej luki w podatku VAT.

Ale jakby pani była uprzejma, jaka metodologia? W pani ocenie.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie odniosę się do pana pytania, ponieważ ja nie jestem ekspertem makroekonomii. Tutaj państwo mieliście ekspertów i tutaj…

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Ale w urzędach kontroli skarbowej państwo zajmowaliście się…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, ale byli to… Ale to, tak jak mówię, tutaj ja zeznaję w zakresie mojej wiedzy i moich umiejętności.

Ja dlatego nie jestem w stanie odpowiedzieć na to pytanie, jaka metodologia byłaby… Na pewno stosunek do… w stosunku do PKB podawanie, a nie kwotowe. To jest to, co na pewno wiem, że bardziej jest trafna. Tak, tak, bo ona jakby odzwierciedla to, co nam pokazuje też stan gospodarki.

Oczywiście tutaj to, co ja kontroli skarbowej… Może ja od razu zweryfikuję, że te dane, które były podane z szacunków naszych kontroli skarbowej, one też były prezentowane w ujęciu procentowym, nie tylko kwotowym, który tutaj mogę przytoczyć. Bo procentowego nie pamiętam po prostu, pamiętam kwotowe.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Pani minister…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale też i podkreślę, że ja nie jestem specjalistą od metodologii makroekonomicznej.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Dobrze, tak. Nie będę w takim razie już panią minister męczył…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Proszę, bo się przypomina egzamin z makroekonomii.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

… z zakresu luki VAT-owskiej.

Ale pozwolę sobie jeszcze zadać jedno pytanie. Wśród szeregu działań związanych z poprawą efektywności administracji podatkowej w latach 2014–2017, a więc w okresie, w którym pani również była ministrem, jest powołanie stałego zespołu do spraw kontroli podmiotów powiązanych.

Jakby pani tutaj scharakteryzowała bliżej, na czym to polegało, jakie ewentualnie osiągnięto efekty? Czy osiągnięto…?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, dlatego że VAT nie był jedynym problemem. Innym problemem był CIT i optymalizacja podatkowa, która coraz częściej nam się pojawiała. I widzieliśmy, że to też jest kolejne zagadnienie, którym się należy zająć.

I ten zespół się tak naprawdę tym zajmował. I ja uczestniczyłam w pracach tego zespołu. I jak najbardziej – tak, optymalizacja podatkowa.

Poseł Mirosław Pampuch (N):

Dziękuję. Nie ma więcej pytań. Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję bardzo. Zakończyliśmy pierwszą turę pytań.

Czy pan przewodniczący nie ma pytań? Pan poseł Murdzek będzie miał jeszcze pytania, tak? Tak. Dobrze. Dziękuję bardzo.

W takim razie przechodzimy do drugiej tury pytań. Chciałbym się zapytać pani o tę… te kontrole, które na tych drogach były realizowane. Z tego, co wiemy, to pierwsza… pierwsze te kontrole we wrześniu 2014 r. odbywały się tylko i wyłącznie przez pracowników…

Świadek Agnieszka Królikowska:

A nie w czerwcu?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

A może i w czerwcu, ale w każdym razie…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Czerwiec 2014 r. I może nazywajmy je akcjami, a nie kontrolami, bo to nie były jakby kontrole skarbowe w tym znaczeniu kontroli.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale akcja, to co? Akcja jest dla samej akcji? To mieliście się pokazać, akcja była, a nie kontrolować?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie, nie była to…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To w ogóle wtedy jest jakiś absurd.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, przepraszam, panie przewodniczący, ale po prostu z racji jakby bycia prawnikiem…

Dla mnie kontrola to jest… i nadzorowania tego pionu to są czynności kontrolne, które były określone przepisami prawa, i jakby postępowanie kontrolne... tutaj nie było to. To było tylko zbieranie informacji. To nie jest…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No, ale kontrola to nie jest tylko wydanie decyzji, ale również czynności faktyczne, tak? No, i one też mają miejsce w różnych miejscach.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, ale nie wszystkie te podmioty, te pięć podmiotów, które z tych stu, które były tam…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze.

Akcja, która się odbywała na granicy – pierwsza była bez udziału celników. Czy dobrą mamy wiedzę? Może pani to potwierdzić, dlaczego nie było w pierwszej akcji w ogóle celników?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Oni chyba w rozpoznaniu byli też zaangażowani. Ale nie pamiętam tego dokładnie, w której byli, a w której nie byli. Wiem, że na pewno też nas wspomagali w którejś w zakresie na pewno. Ale…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Pani stwierdziła, że ta akcja jest po to, żeby mieć… zwiększyć wiedzę, mechanizmy poznać, No, skoro miała pani taką dobrą współpracę z ministrem Kapicą, to po co pani musiała ściągać ministrów i robić rzeczywiście akcję?

No, w czasie akcji to się maluje, że tak powiem, trawę na zielono i ministrowie przyjeżdżają, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Po co taka akcja była, skoro pani miała dobrą współpracę z ministrem Kapicą? On pani te wszystkie dane powinien podać, bo on na co dzień, mając do dyspozycji kilkanaście tysięcy celników, a pani miała do dyspozycji kilkaset osób.

Więc po co angażować specjalnie pani podwładnych, skoro minister Kapica te dane powinien pani z rękawa podać?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Po pierwsze, problem był w Vacie, a nie w akcyzie. I tym zajmowała się kontrola skarbowa. I chcieliśmy też rozpoznać tę tematykę i taką akcję rozpoczęliśmy. Było to w porozumieniu z panem ministrem Kapicą i tyle mogę powiedzieć.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Czyli…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Przyniosła ona bardzo dobre efekty.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Również te efekty zostały potwierdzone przez POPiHN. Chyba w ich raporcie za 2014 r. oni bardzo pozytywnie się wyrazili o efektach tej akcji i bardzo ją popierano.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No, ale to pani uważa, że to jest dobra metoda walki z przestępczością, jeżeli robi się takie akcje? A cały czas wcześniej pani podawała, że trzeba stosować rozwiązania systemowe.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, ale…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To jest jedno z drugim sprzeczne.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie jest sprzeczne, panie przewodniczący.

Jest to jedno z narzędzi, które zostało wprowadzone. Jedno z narzędzi, a rozmawiamy o całym systemie. Cały system musi obejmować zarówno rozwiązania horyzontalne, systemowe, jak i poszczególne narzędzia wprowadzone, ułatwienia w pracy, przyspieszenie, optymalizacje.

I to jest właśnie… to było jedno z narzędzi, które zostało wprowadzone, które przyniosło bardzo dobry efekt. W połączeniu również z innymi narzędziami, jak np. i analityka, i te centra kompetencyjne. To był cały szereg rozwiązań, który został wprowadzony.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No, ale nie chce pani teraz wmówić obywatelom i nam, że sposób akcyjny jest jakimś rozwiązaniem czegokolwiek, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale praktyka taka…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Jakie były skutki tych akcji?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Praktyka pokazała, że cały ten szereg rozwiązań, który został wprowadzony… Praktyka pokazała, że w 2014 r. po raz pierwszy zatrzymany został wzrost luki VAT-owskiej i luka VAT-owska spadła.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No, to na ten temat…

Świadek Agnieszka Królikowska:

I to jest… moim zdaniem to jest najlepszy dowód na to…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie, to nie jest żaden dowód, proszę panią, dlatego że mam tutaj opracowanie CASE, czyli Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych. Chyba nie jest raczej kojarzone z obecną formacją polityczną, która rządzi.

I oni podają, że wzrost dochodów z podatku VAT i minimalny spadek luki przez to – był spowodowany tym, że… W 2011 r. to było spowodowane wzrostem stawki. W 2010 r. i w 2014 r. – tym, że rok wcześniej było… jak oni to określili? Związane było z poprzedzającymi je latami o niespodziewanie niskich dochodach z podatku VAT.

Akurat tak się złożyło, że w 2013 r. nagle ze 120 mld w 2012 r. – w 2013 r. było 113. I w 2014 było 124. Więc zaledwie wracamy do tego, który był w 2012 r., bo było nagłe załamanie w 2013 r. Więc to nie był żaden skutek tych akcji. Tylko trochę nadrobiliście tego, co było stracone w 2013 r. – niespodziewanych niskich dochodach. Nawet nie potrafiono tego wyjaśnić, dlaczego w 2013 r. było takie tąpniecie.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, to jeszcze raz podkreślę, że ja objęłam stanowisko 1 stycznia 2014 r. i mogę się wypowiadać za ten okres.

A ja jeszcze raz się podeprę raportem rocznym za 2014 r. POPIHN-u, który bardzo pozytywnie oceniał i on wprost wymieniał tę akcję.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No, ale to jest oczywiste, że sama akcja jako taka może być pozytywnie oceniona. Tylko jakie z tego wynikły rozwiązania systemowe? Jakie państwo wprowadziliście rozwiązania systemowe?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Rozwiązania systemowe są w raporcie, które zostały zaproponowane, które pan przewodniczący tutaj mi przekazał, a ja przekazałam do sekretariatu. W raporcie, który powstał z… To były prace…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To były propozycje, ale co wprowadzono?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale to wprowadzono już… tak, wprowadzono bardzo dużo rzeczy z tego i ja jestem z tego ogromnie dumna.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No, ale to ja chciałbym wrócić jeszcze może do tego wyścigu zbrojeń …

Świadek Agnieszka Królikowska:

Bo większość tych propozycji…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

…bo pani mówi, o wyścigu zbrojeń. No, wyścig zbrojeń to jest dwie strony, które ze sobą walczą. Mamy tutaj państwo i oszustów. I obie wytaczają najcięższe działa. To jest broń atomowa. No, bo z reguły jest w jakiejś broni atomowej.

No, to jakie te atomowe rozwiązania zostały wprowadzone?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale, panie przewodniczący, ja to prezentuję już od…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

W 2014 i w 2015 r., jakie zostały wprowadzone?

Świadek Agnieszka Królikowska:

…od kilku, od kilku godzin.

Dobrze. Po pierwsze, analityka, wzmocnienie, centra kompetencyjne, nowe podejście do analityki. Podejście horyzontalne do badań, do typowania podmiotów do kontroli i wspólnych elementów, jeżeli chodzi o metodologię działań, biura wirtualne przykładowo. Akcje są tylko jednym z tych przykładów naszych działań.

POLFISC, listy ostrzegawcze, współpraca, która była intensywna i która przynosiła efekty. I ona była codzienna na poziomie centralnym, regionalnym i lokalnym. Dwa zespoły, szkolenia, warsztaty wspólne, wspólne akcje.

I tutaj co do wspólnych akcji, to tu też już podałam przykład tej słynnej sprawy paliwowej. Ja… to nie jest jedna jedyna, tylko ona jest po prostu największa. Ona była największa w historii. Ja nie słyszałam wcześniej o czymś takim…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze. I teraz…

Świadek Agnieszka Królikowska:

…że były takie efekty. „ Nie daj się zrobić w słupa”, kwestie związane z obrotem towarami azjatyckimi. My żeśmy mnóstwo rzeczy robili, mnóstwo.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No, dobrze. I teraz tak. Pani minister, tyle rzeczy żeście zrobili…

Świadek Agnieszka Królikowska:

I efekty to przyniosło.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

… i w 2015 r. następuje spadek dochodów w podatku VAT. Zamiast 124 w 2014 r., jak pani mówi, to CASE podaje, że w 2015 r. było 121 mln.

No więc to nie jest wyścig zbrojeń, tylko to są podchody harcerskie.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Robiliście zabawę i macie spadek dochodów, a nie wzrost.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, ale chciałabym wskazać, że to mogą być zupełnie różne rzeczy, o których mówimy, dlatego że wzrost bądź spadek dochodów z VAT-u… jest też ten element gospodarczy. To nie jest tylko przestępstwa VAT-owskie i walka z przestępstwami VAT-owskimi.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

W 2015 r. nie było żadnego spadku koniunktury. PKB rośnie.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Jeżeli, jeżeli…

Tak, ale to teraz pan podaje dane, które są zupełnie jakby niebezpośrednio związane z tematem, za który ja odpowiadałam przez te dwa lata.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

W 2014 r. pani mówi, że już pani rozpoczęła działania, jest zatrzymanie spadku, wzrost dochodów VAT, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie, ja powiedziałam o spadku luki.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No tak, no i… A luka w 2014 r. została zatrzymana, minimalny spadek, a w 2015 r. się utrzymała. Nie było dalszego spadku, a nawet dochody spadły. Więc jakie są korzyści z tych waszych działań?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Realnie była bardzo zatrzymana, dlatego że co roku rosła, a w tym momencie została nie tylko zatrzymana. Ona spadła z 2,9%, ale…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie, no jak… No, jak spadła…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale, panie przewodniczący, mówimy o ogromnych…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

W stosunku do PKB też nie spadła.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale mówimy o ogromnych…

Jak nie? 2,9 do 2,4…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Oczywiście, że nie.

Świadek Agnieszka Królikowska:

…to jest chyba spadek.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To dane… Podam pani dane… zaraz… dane związane z tym, co podało ministerstwo i to były wasze dane. Jeżeli chodzi o PKB… już…

Świadek Agnieszka Królikowska:

W 2013 r. – 2,9% PKB, w 2014 – 2,4% PKB. I to są dane przez międzynarodową firmę podawane w raporcie.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Tych danych, jeżeli chodzi o PKB to jest… są różne. Dla mnie miarodajna jest Komisja Europejska, bo to jest najbardziej miarodajne. I tutaj Komisja Europejska absolutnie nie widzi…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie znam tych danych.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

…spadku. Tak jak powiedziałem, dochody to jest dla mnie… To dochody są ważne.

No, przy tej całej akcji, o której pani mówi, zamiast, mówię, wojny tej, tam zimnej wojny, to naprawdę, wy robicie jakieś podchody. No, podobnie, jak pani się chwali…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale, panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

…tym Złotym Spinaczem, tak? Naprawdę wolałbym, żeby pani miała złoty młotek na tych bandytów, a nie Złoty Spinacz.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale, panie przewodniczący, naprawdę nie ma potrzeby mnie atakować. Ja z pełną otwartością odpowiadam na państwa wszystkie pytania i chcę państwu jakby przybliżyć te 2 lata…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie, ale pani tak dosyć…

Świadek Agnieszka Królikowska:

O tym Spinaczu podałam, to jest kwestia na marginesie. I proszę tego w ten sposób nie trywializować, bo…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale to nie jest margines…

Świadek Agnieszka Królikowska:

…bo panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

…bo pani o tym wielokrotnie mówiła…

Świadek Agnieszka Królikowska:

…jest to przykre po prostu.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

…mówi pani o tych studentach jakby naprawdę… studenci powinni się obrazić. Bo oni przecież nie byli największym problemem polskiej przestępczości.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale to są tragedie ludzkie. Ja powiedziałam, nawet jak trzech udało się uchronić, to dla mnie jest to bardzo ważne.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale oczywiście, że tak, ale nie można z tego robić sztandarowego rozwiązania, które mieliście.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie robię, podałam to jako jeden z przykładów. Podałam to… największym…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No, ale akurat dlaczego ten? A dlaczego pani innych ważniejszych nie podaje?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale podałam. Podałam współpracę w ramach porozumienia i to było bardzo ważne – wzmocnienie współpracy. I drugi przykład to jest analityka, czyli szybkość i skuteczność.

I to były moje dwa cele, żebyśmy jak najszybciej reagowali i jak najbardziej skutecznie. I to…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze, to przypomnę pani podpisane przez panią 30 września 2015 r., zespół do spraw poprawy efektywności zwalczania oszustw podatkowych.

I pani tutaj pisze, że na posiedzeniu omówiono stan zaległości podatkowych: „W skali roku nastąpił skokowy wzrost zaległości w podatku VAT, natomiast w pozostałych podatkach stan zaległości podatkowych jest w miarę stabilny".

Więc w innych podatkach jest stabilnie, a w zakresie podatku VAT stan zaległości dramatycznie rośnie. Dlatego te przychody też maleją.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Dlatego że nie mamy karuzeli CIT albo PIT. Dlatego. Mamy karuzele VAT. I z nimi walczyliśmy.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale jak zwalczyliście, skoro nie możecie, że tak powiem, żadnych środków odzyskać? W tym samym pani pisze tutaj… zaraz… innym tym, że 5% jest odzyskiwanych środków. 5%!

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale panie przewodniczący, to ja jeszcze raz podkreślę, ja nadzorowałam kontrolę skarbową, a nie pion administracji podatkowej, urzędy skarbowe. To jest pierwsza podstawowa rzecz.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Czyli dla pani najważniejsze: wydać decyzję, nic mnie dalej nie interesuje.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, ale… Nie, nie, nie. Jakby odzyskiwanie to jest kwestia, którą tutaj naprawdę… Proszę mnie nie atakować tym tematem.

Ja chciałam podkreślić… Decyzję o zabezpieczeniach jak najbardziej my żeśmy się starali, żeby jak najwięcej zabezpieczać, żeby tutaj być jak najbardziej skutecznym. A kwestie później odzyskiwania tego… Niestety te stoósemki to jest coś… i te kwestie „słupów", które są w karuzelach VAT-owskich, to jest trudny temat. To jest wyzwanie, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Tak, ale mamy… Ale pani dobrze wie, że jest ustawa, która zobowiązuje każdy – czy to jest osoba fizyczna, czy osoba prawna – wystawia fakturę, jest zobowiązana do zapłaty podatku VAT.

I tam nie pisze w ustawie, że jak jest pusta faktura, to my tego nie liczymy, bo nie da się rozróżnić. Pani w 100% wie, że to są puste faktury w tym całym ciągu? Zdarzają się faktury normalne też, tak? Nie da się tego rozdzielić. No, nie da się.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale po to jest kontrola skarbowa…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Wobec tego musimy jakiś miernik mieć. Jest to 50 mld czy ileś. 80 tych mieliśmy pustych faktur, tak? W 2014 r.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Miliardów? Oj, chyba nie.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No tak.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Milionów chyba.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Miliardów. No właśnie faktury puste były w miliardach. To są dane, które też pani podpisywała.

Świadek Agnieszka Królikowska:

80 mld?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Tak.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Dwa tysiące który rok?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

2014 r. i 2015 r. W jednym roku tylko. W 2013 r., ja już tu pani… Nie, nie.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

(wypowiedź poza mikrofonem)

Świadek Agnieszka Królikowska:

Właśnie tak mi się wydaje, że to…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie, nie, ja mówię wartość faktur – 80 mld, tak. A wartość podatku z tego to było 12 mld.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

(wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To w zależności od roku tam – w jednym 12, w drugim 18. Nie można powiedzieć, że to są puste faktury. Podatnik jest zobowiązany, ale jak jest pusta, to my tego nie dochodzimy. Musicie dochodzić każdej faktury.

I po to, żeby… Nawet w tych pustych fakturach ci znikający podatnicy byli w pewnym momencie w posiadaniu pieniędzy, bo oni mieli przecież te konta, więc trzeba było tak działać, żeby jak najszybciej zająć.

Czy pani kiedykolwiek występowała, żeby poszerzyć kompetencje kontroli o dostęp do kont bankowych na przykład?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

I jaki był efekt tego?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tutaj na pewno będzie bardziej można… mogło się odnieść do tego MSWiA, bo ono poprowadziło proces legislacyjny w tym zakresie.

W ramach zespołu my przygotowaliśmy taki… uczestniczyliśmy w przygotowaniu takiego projektu centralnego rejestru rachunków bankowych, ale on już na etapie tutaj… znaczy – na etapie pozaministerialnym upadł.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Na jakim?

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

(wypowiedź poza mikrofonem)

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ponadministerialnym. Ale nie pamiętam dokładnie gdzie, bo ja nie uczestniczyłam, znaczy – wiodącym w procesie legislacyjnym wzięło to na siebie MSWiA wtedy… MSW wtedy.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Czyli premier zdecydował, że nie będzie. Bo ponadministerialny, to nie ma innego …

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

…. szczebla. Jest tylko…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, panie przewodniczący, ja tego nie powiedziałam. Ja tego nie powiedziałam. Ja powiedziałam, że ja nie wiem, bo ja nie byłam zaangażowana bezpośrednio w ten proces legislacyjny.

Ja byłam zaangażowana w proces, w przygotowanie tego projektu, o co mnie pan pytał – czy w tym zakresie my żeśmy występowali. Tak, występowaliśmy i wiem, że niestety nie udało się tego przeprowadzić – centralny rejestr rachunków bankowych. Były też informacje w prasie i na pewno można do tego sięgnąć.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No, ale jeżeli pani była zwolennikiem tego rozwiązania i pani chce, żeby zwiększyć kompetencje organów, to pani nie wie, kto pani to zablokował? Kto nie zgodził się na to rozwiązanie?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja ten pomysł… Znaczy, my jako kontrola skarbowa ten pomysł podtrzymywaliśmy, bo on się znalazł też w tym sprawozdaniu zespołu jako propozycje zmian systemowych. My żeśmy nie ustali…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To w sprawozdaniu wiemy, że jest kilkadziesiąt rozwiązań, które w większości nie zostały wprowadzone, ale pani akurat odpowiada za jeden fragment. Za tę jedną rzecz.

Ja chciałbym wiedzieć, kto zdecydował o tym, że to nie zostało wprowadzone?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Czy minister Szczurek, czy minister… nie wiem, premier?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, ja jeszcze raz podkreślę, to… Gospodarzem procesu legislacyjnego w tym zakresie było Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i tam odsyłam do dokumentacji.

Ja byłam zaangażowana na poziomie wypracowania tej propozycji razem z ekspertami z naszego pionu. Ja później nie prezentowałam tego nigdzie, nie chodziłam na te spotkania. Nie wiem, kto. Nie wiem tego.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale pani minister, tak się złożyło, że ja też byłem wiceministrem. I nie wyobrażam sobie, żebym miał projekt, który chcę wprowadzić, nawet inne ministerstwo go robi, on nie zostaje wprowadzony – i ja nie wiem, kto mi go zablokował. No, przecież to się fizycznie nie zdarza. Musi być ktoś, kto zdecydował.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja teraz nie pamiętam, na jakim etapie on upadł. Na pewno wyszedł z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Wyszedł z zespołu, wyszedł z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. I Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, takie było nasze uzgodnienie, że będzie prowadziło ten proces legislacyjny.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

A wyszedł do kogo z ministerstwa?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Już powiedziałam…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Był po stałym komitecie, czy jeszcze przed stałym?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja nie uczestniczyłam nigdy w pracach stałego komitetu. Nie pamiętam, czy to było na takim etapie, czy na innym, a już na pewno w tym konkretnym też nie. W żadnym.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze, skoro pani nie pamięta, to trudno.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale ta dokumentacja jest cała na pewno dostępna, dlatego że to był… Już nie mówię nawet o materiałach prasowych, ale ona jest w MSW na pewno dostępna.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie no, to że ona jest dostępna, to my wiemy…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Centralny rejestr rachunków bankowych.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

…ale ja chcę od pani uzyskać… Skoro pani była inicjatorem, czy to w pani interesie było uzyskanie takich kompetencji, to po prostu pani wybaczy, ale nie wierzę w to, że pani

nie wie, kto pani ten – mówiąc tak kolokwialnie – zablokował ten projekt. Przecież taka osoba musiała być, która powiedziała, że nie zgadzam się na takie rozwiązanie.

Świadek Agnieszka Królikowska:
Ale na pewno można to znaleźć. No, nie wiem tego, kto zablokował. Ale na pewno jesteście państwo w stanie dojść do tej informacji, bo to było… To jest wszędzie dokumentacja i na pewno na poziomie różnych instytucji…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Ile pani miała pracowników w podległych w departamentach?

Świadek Agnieszka Królikowska:
W samych departamentach czy z UKS-ami?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Nie, w samych departamentach.

Świadek Agnieszka Królikowska:
Niecałe 400.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
A ile Służba Celna miała pracowników?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Nie wiem. Nigdy nie nadzorowałam Służby Celnej, nie wiem.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Ale ja też nie nadzorowałem, a wiem, że jest kilkanaście tysięcy. No, ok. 15 tys. To jest wiedza powszechna.

Świadek Agnieszka Królikowska:
Ale to już mówi pan też o regionach. To ja w całości z UKS-ami miałam 5 tys. pracowników. Kontrola skarbowa liczyła 5 tys.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Nie, chodzi mi… Jacy pracownicy tę kontrolę na granicach prowadzili?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Komórki realizacyjne.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Ale to z UKS-ów czy z…?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Z UKS-ów.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Chciałbym jeszcze nawiązać do tej sprawy gdańskiej. Czy pani znała panią dyrektor UKS w Gdańsku?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Nie no, oczywiście, przecież pracowałam w tym pionie od 2008 r.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Jaka była przyczyna odwołania jej?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Utrata zaufania.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
A to tak się jakoś zbiegło z tą sprawą taśm, że została rozpoczęta kontrola żony ministra Nowaka. Czy to miało wpływ?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Nie, nie miało żadnego wpływu.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
A czy pani na przykład wyjeżdżała na wspólne wczasy z panią dyrektor UKS-u?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Nie, nie przypominam sobie.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
A były panie razem w Bośni na…

Świadek Agnieszka Królikowska:
Nie, nigdy nie byłam w Bośni.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
I nie spotkała tam pani ministra Parafianowicza na tym wyjeździe?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Nie byłam w Bośni i nigdy nie mogłam…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
A w Chorwacji?

Świadek Agnieszka Królikowska:
W Chorwacji byłam raz służbowo na jakiejś konferencji w 2009 lub 2010 roku.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Dobrze.

Świadek Agnieszka Królikowska:
Nie, ale to już odpowiadałam na to pytanie.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Pan dyrektor Przypaśnik, który miał okazję…

Świadek Agnieszka Królikowska:
Przypaśniak.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
…w toku kontroli – Przypaśniak, przepraszam, tak – skuteczność odwróconego obciążenia zeznał, że ono nie do końca jest skuteczne z punktu widzenia potencjalnej kontroli i efektywności dojścia do kwestii, jak faktycznie ten podatek i w jakiej wysokości został odprowadzony z tytułu odwrotnego obciążenia. I to jakby budzi wątpliwości.

Zresztą on też nie… zupełnie nie przekreśla możliwości oszustw, prawda? Czy tak rzeczywiście było, że on nie przekreśla oszustw? Że dalej te oszustwa są możliwe?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Tak.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
A minister Cichoń… zespół, którego pani była wiceprzewodniczącą, 17 marca stwierdza, że brak jest pewności, czy mechanizm reverse charge skutecznie przeciwdziała oszustwom, czy też rozszerzenie zakresu stosowania tego mechanizmu zwiększa skalę wyłudzeń.

Jakie inne rozwiązania systemowe w zakresie ograniczenia oszustw podatkowych wypracował zespół ministra Cichonia, który określał… jak to… złego podatnika? Skoro sztandarowe wtedy – no właśnie, to było takie sztandarowe – rozwiązanie w postaci reverse charge raczej nie poprawia sytuacji.

Świadek Agnieszka Królikowska:
Pełna dokumentacja jest prac tego zespołu w Ministerstwie Finansów. Ja mogę powiedzieć, że z mojego punktu widzenia split payment był takim rozwiązaniem systemowym, który by… Moim zdaniem ono by w dużej mierze…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ja mówię o rozwiązaniach wprowadzonych, a nie które tam były gdzieś w planach. Wprowadzone w 2014 i 2015 r., które obowiązywały. Nawet nie myślę o JPK, który miał obowiązywać, a nie obowiązywał. To, co zostało wprowadzone.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, odsyłam do tego pionu legislacyjnego.

Proszę jakby kwestie te szczegółowe, ja już… Ja naprawdę tego nie śledziłam i przez te trzy lata, kiedy już nie zajmuję się tym tematem i nie wiem ani o efektach, ani co zostało wprowadzone, co ostatecznie nie… Nie wiem teraz.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

A czy posiedzenia kierownictwa były protokołowane? Pani pamięta?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Tam były stanowiska poszczególnych…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

…osób zawierane, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Czy zdarzyło się pani, że decyzja dotycząca konkretnego wiceministra… Bo decyzję ostateczną podejmuje minister, tak, rozumiem?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale w jakiej sprawie?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

W każdej jednej. Jeżeli jest jakiś proces legislacyjny, to kto podejmuje decyzje w Ministerstwie Finansów w zakresie wprowadzenia jakiegoś rozwiązania? Wyjścia poza ministerstwo?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Minister Finansów.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No właśnie.

Teraz jeżeli któryś z wiceministrów uważa, że to rozwiązanie, które ma być wprowadzone, on się z nim nie zgadza, minister decyzję podejmuje, że tak. To co, minister, ten odpowiedzialny, na zewnątrz pisze: „Nie wyrażam zgody na takie rozwiązanie”?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja się nie spotkałam z takim przypadkiem. Ja nie wiem, o czym pan przewodniczący mówi.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

O panią minister Chojny-Duch, tak?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale to ja z…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ona była przeciwna, minister zdecydował, że tak. I ona podpisała, tak? Że rzeczywiście.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, jeszcze raz podkreślę. Stanowisko moje sprawowałam od 1 stycznia 2014 r. Pani minister Chojna-Duch już wtedy nie pracowała w resorcie. Nie jestem w stanie się odnieść do okresu, o którym pan wspomina, ponieważ wtedy nie pełniłam tej funkcji.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie no, chodzi mi o… Przykład podaję. Natomiast, czy w tym czasie takie sytuacje mogły mieć miejsce? No, że…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja sobie nie przypominam takich sytuacji.

Ale też ja co do tego konkretnego przykładu… po prostu wtedy nie pełniłam tej funkcji, nie uczestniczyłam wtedy w spotkaniach kierownictwa. Byłam po prostu dyrektorem departamentu, który się zajmował zupełnie innymi rzeczami.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie no, ale na pytanie innego posła pani powiedziała, że taka sytuacja nie może mieć miejsca.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja mówiłam o sobie.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Że ktoś jest przeciwny, a jednocześnie akceptuje i podpisuje.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, pytanie było skierowane do mnie. Że jeżeli… z tego, co…

Nie wiem, to może w protokole będziemy zobaczyć w stanie, ale jak ja zrozumiałam to pytanie, to pytanie było skierowane do mnie. Że jeżeli ja się z czymś zgadzam, to piszę, czy się zgadzam, czy się nie zgadzam.

Więc powiedziałam, że jeżeli się z czymś zgadzam, to piszę, że się zgadzam. Jak z czymś się nie zgadzam, to piszę, że się nie zgadzam. Wydaje mi się to dość proste.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No tak, ale jeżeli dokument wychodzi na zewnątrz i pani się nie zgadza na przykład, bo rozwiązanie…

Świadek Agnieszka Królikowska:

To piszę, że się nie zgadzam.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

No, a minister kazał pani zrealizować to.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nigdy nie było takiego przypadku, żebym ja powiedziała, że chcę napisać, że się zgadzam, a minister mi mówi, że mam napisać odwrotnie.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie było. Ale czy taka sytuacja może mieć miejsce?

Mam jeszcze pytanie związane z objęciem przez panią funkcji generalnego inspektora kontroli skarbowej. Pani wcześniej doświadczeń w tym zakresie nie miała?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Bycia generalnym inspektorem kontroli skarbowej?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie, nie. W ogóle w kontroli skarbowej.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie no, jak nie – miałam. Ja od 2003 r. zaczęłam pracę w pionie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Zaraz po… tak pół roku po studiach. I przez ten cały okres z wyjątkiem dwóch lat, które pracowałam w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa

Wyższego, zawsze pracowałam w pionie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Zawsze – od 2003 r., od 1 kwietnia.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Mhm. A szczegółowo, czym się pani zajmowała?

Świadek Agnieszka Królikowska:
A to już mówiłam, bo już całą przedstawiłam tę moją drogę.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Nie drogę. Tylko szczegółowo w zakresie… Zadania, jakie pani miała?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Od samego początku?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Nie. Akurat wtedy, jak pani pracowała jeszcze przed objęciem funkcji, tej GIK-u.

Świadek Agnieszka Królikowska:
Od 2003 r.? Nie – wcześniej, tak?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Wcześniej.

Świadek Agnieszka Królikowska:
Audyt i kontrola środków unijnych. Przed samym objęciem funkcji. Pięć i pół roku przed objęciem funkcji podsekretarza stanu.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Audyt to nie jest kontrola.

Świadek Agnieszka Królikowska:
Audyt i kontrola środków unijnych. Ale jest regulowany ustawą… był regulowany ustawą o kontroli skarbowej. I było to jedno z zadań generalnego inspektora kontroli skarbowej.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Czy w zakresie kontroli środków unijnych nie było przypadków też nadużyć związanych z podatkami VAT?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Nie, nie. Tam był problem inny – kwalifikowalności podatku VAT w projektach unijnych. I wtedy tak naprawdę to dużo żeśmy się zajmowali dyskusją z organami europejskimi na temat kwalifikowalności podatku VAT.

Ale to jest zupełnie odrębny temat i to nie ma chyba dla państwa… nie wniosę dość dużo do państwa pracy.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
A czy w Pomorskiej Strefie Ekonomicznej były w tym zakresie wyłudzenia?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Mieliśmy taki projekt. Była taka sprawa, ale tam nie... Nie, nie, tam była kwestia dotacji. Może tam był poboczny wątek badany przez odpowiednie organy, ale wtedy, tak jak mówię, ja w zakresie środków unijnych, grant unijny.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
A czy w zakresie, bo tam POPiHN dosyć dużo pisał do pani. Też i chyba w 2014 r. było jedno z pism do pani, do ministra, chyba, Szczurka i do pani premier Kopacz odnośnie handlu paliwami – że jednak ten problem cały czas występuje i solidarna odpowiedzialność nie działa.

Czy pani wiedziała o tym, że solidarna odpowiedzialność jest praktycznie swego rodzaju fikcją, że nie wystawiano decyzji?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Tak, wiedziałam. Tylko że my też… element prewencyjny miał też... Znaczy, trudno mi jest się odnieść do tego. Tak, wiedziałam o tym.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
A czy były jakieś – czy przez panią, czy przez inne działania...

Świadek Agnieszka Królikowska:
Działała, nie działała. To też się trudno tak odnieść. Nie było jakby tutaj... Głosy krytyczne do mnie docierały – o tak.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
A czy wiedziała pani, że do 2015 r. nie wydano żadnej decyzji związanej z solidarną odpowiedzialnością? W całej Polsce w ogóle nikt nie wydawał takiej decyzji.

Świadek Agnieszka Królikowska:
Wiem o tym.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
No właśnie. To, jak pani wiedziała, to inni też powinni wiedzieć. I co z tego?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Tak, ale jest jeszcze ten element prewencyjny, który też był.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Czyli ograniczono się do prewencyjnego?

Świadek Agnieszka Królikowska:
A plus do tego podmioty kaucyjne proszę pamiętać, że też jakby były na liście i można było monitorować ich działalność. Więc tutaj to jest wszystko… powiązane są elementy. I jakby ocena tutaj… Bardzo bym prosiła z kolei pana przewodniczącego o nieocenianie małego wycinka z większego systemu.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Ja mówię o faktach. To nie ocena, to jest fakt.

Świadek Agnieszka Królikowska:
Tak, też się odniosłam do tego.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
A czy o tym fakcie wiedziała również pani premier Kopacz? Że ten mechanizm nie działa?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Ale proszę skierować to pytanie… Ja nigdy z panią premier Kopacz nie rozmawiałam.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Nie no, ja pytam, czy pani wie. Bo jeżeli pani rozmawiała… A, jeżeli pani nie rozmawiała, to pani powie, że nie rozmawiała pani, dziękuję.

Świadek Agnieszka Królikowska:
Nigdy nie rozmawiałam z panią premier Kopacz na jakikolwiek temat.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Dobrze. Dziękuję bardzo.

Świadek Agnieszka Królikowska:
Trudno.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Jeżeli chodzi jeszcze o kontrolę.

Czy w pani ocenie procedura postępowania kontrolnego oparta o przepisy ordynacji podatkowej to jest skuteczne narzędzie do zwalczania przestępczości podatkowej?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Ja mogę się wypowiadać co do faktów. Jednym z naszych postulatów było odłączenie od procedury ordynacji podatkowej. Zupełnie oddzielna procedura, która nie nawiązuje do ordynacji podatkowej. *(niezrozumiałe)* o tym…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

A to pani stanowisko znalazło jakieś odzwierciedlenie zewnętrzne, w jakiej postaci? Projekt jakiś był złożony?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja myślę, że jakieś dokumenty z pewnością powinny być w Ministerstwie Finansów. Dlatego że my już zaczęliśmy pracować nad... No, to już było niestety późno. Mi zabrakło czasu. Mi po prostu zabrakło czasu. Bo to już był 2015 r., tak myślę, i my się już przymierzaliśmy do takich zapisów, które by oddzieliły nas od ordynacji podatkowej.

I wtedy też jakby równolegle przez pion ten legislacyjny prawa podatkowego były prowadzone prace nad ordynacją podatkową. I my żeśmy na bieżąco też śledzili dostosowanie się ewentualne naszą ustawą do tego. Tylko to już jakby...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale to na tych przymiarkach… Przymierzaliśmy się – to na tych przymiarkach się skończyło?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, nie, nie. To też tak naprawdę też się znalazło w tych postulatach, które my żeśmy zostawili. Znaczy, które zostały wypracowane przez ten zespół ekspercki. Bo tam pojawia się ta kwestia związana z taką bardziej utworzeniem…pójście w kierunku policji skarbowej.

Ale tam też z tego, co ja pamiętam, tam też jest wspomniane odejście od tych rozwiązań, które powinny być typowe dla normalnego takiego podatnika.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

A był jakiś projekt ustawy już przygotowany?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Projekt zapisów. Nie wiem, czy to miało formę: ustawa. Ale projekt już zapisów, ja nad tym pracowałam i już zgłaszaliśmy takie… no, już zaczęliśmy to tworzyć. To już pamiętam. A to się znalazło...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Zaczęliśmy tworzyć a projekt – to jest daleka droga.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, ja podkreślę. To było już późno i to się znalazło w tych postulatach. Zabrakło mi czasu, zabrakło mi roku, żeby to przeprowadzić. Cały pakiet jest, państwo macie w tym opracowaniu. I to wszystko było...

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale pakiet to są pomysły. Pomysły to już były znane od 2007 r. czy 2008 r., 2010 r., kiedy Komisja Europejska o tym wszystkim mówiła, że to trzeba wprowadzić, bo inne kraje to mają.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale, panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To ciągle były pomysły.

Świadek Agnieszka Królikowska:

…w 2007 r. to była zupełnie inna rzeczywistość. To jest tak szybko zmieniający się świat, że… jest tak szybka elastyczność i dostosowanie mechanizmów, że pomysły z 2007 r. nie… No, trzeba było na bieżąco nadążać za tym światem.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Czyli teraz to, co jest w Krajowej Administracji Skarbowej, to co, chcieliście takie coś zrobić?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja nie wiem dokładnie, jakie są teraz w tej chwili te zapisy i też… No, tak jak mówię, ja nie funkcjonuję w tym świecie już, więc nie śledzę tego też.

Tak, pewne zapisy, które tam się znalazły, które ja pamiętam jeszcze z projektu, to tak – one wychodziły naprzeciw temu, co my chcieliśmy zrobić.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Przecież to już niektóre rozwiązania były w 2007 r. proponowane przez zespół w Izbie Lordów w Wielkiej Brytanii.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, proszę mnie nie pytać o 2007 r., bo ja wtedy byłam zupełnie…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale w 2008 r. pani już pracowała w ministerstwie.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, ale zajmowałam się kontrolą i audytem środków unijnych. I Izba Lordów nie zajmowała się tym tematem.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie, ale były już pewne propozycje, które stamtąd płynęły, inne kraje to wprowadzały. A Polska ciągle czekała, ten balonik się tam ściskał.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Przepływ był, tak jak powiedziała, że nawet i rzeczywiście nie tylko międzybranżowo, ale także poza granice. No, to było naturalne, że wypychano do nas, bo u nas… myśmy tego uszczelnienia nie robili.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Panie przewodniczący, jeszcze raz podkreślę, 2007 r, 2008 r.

2008 r. – ja się zajmowałam audytem i kontrolą środków unijnych.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale w 2015 r. nadal te problemy były, bo te zespoły, o których pani mówi, pisały o dramatycznej sytuacji w zakresie kontroli, o wzroście w zaległości w podatku VAT.

Najwyższa Izba Kontroli skrytykowała was, że kontrolujecie tylko „słupy”, a nie organizatorów. To są dane z Najwyższej Izby Kontroli.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale nie wiem, do czego pan się odnosi, panie przewodniczący, do którego raportu, bo…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ja mówię teraz o…

Świadek Agnieszka Królikowska:

O krytyce Najwyższej Izby…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

…Najwyższej Izbie Kontroli, która jeszcze w 2015 r.… W 2016 r. zresztą to było na posiedzeniu w Sejmie, kiedy taka ocena była roku 2015. Gdzie powiedziano wówczas wyraźnie, że w 2015 r. kontrole ograniczały się do „słupów”, a nie do organizatorów. I ta ocena z 2016 r. przeczy temu, co pani mówi.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja nie brałam…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Czy nie? No, to…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja nie brałam udziału w procesie kontradyktoryjnym, jeżeli chodzi o te ustalenia. I też nie brałam udziału w tej kontroli NIK-owskiej. To, tak jak pan mówi, raport był w 2016 r. Ja nie byłam włączona w ten proces już.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale nie chodzi mi, czy pani była włączona, czy nie. Tylko chodzi mi o to, że… Jeżeli pani go nie zna, to panią informuję, że taka jest ocena.

To pani to nigdy nie interesowało, jaka będzie ocena pani pracy? Nawet jak pani odeszła z ministerstwa. W 2016 r. pani jeszcze w ministerstwie była, więc te dane też powinny do pani dotrzeć.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale pracowałam w innym pionie, zajmowałam się rachunkowością wtedy.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie, to my już wiemy, że ten podział to był taki już magiczny. Nikt nie mógł nikomu wejść w kompetencje i skutki są takie, jakie są, czyli…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, ja tego nie powiedziałam. Ja tylko powiedziałam, że ja po prostu się tym nie zajmowałam. Miałam inne obowiązki i pracowałam w innym pionie.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

To już wiemy.

No, ja na razie to mam tyle pytań. Poproszę… Teraz pan poseł Murdzek, tak?

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Już włączam mikrofon.

Pytanie. W pani departamencie, jaka komórka… czy jakie osoby i w jaki systemowy sposób analizowały dobre przykłady z zagranicy? Plus elementy współpracy czy korzystania z pewnych narzędzi, które na poziomie Unii Europejskiej były wypracowywane?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Analizy były prowadzone, i takie śledzenie bieżące, przez Departament Kontroli Skarbowej. Aczkolwiek nie ograniczały się tylko do tego, ponieważ, jeżeli o jakimś rozwiązaniu inny departament wiedział, to również było to przekazywane do tego departamentu.

Czasami…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Ale to było wprost w ministerstwie, czy któreś z tych centrów kompetencyjnych wzięło tę odpowiedzialność…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie przypominam sobie centrum …

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

…wyszukiwania dobrych praktyk i elementów współpracy?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Może był taki moment, że my myślę… ale już nie przypomnę sobie. Znaczy, ale na pewno takie informacje dostawałam z Departamentu Kontroli Skarbowej, to na pewno.

A jeżeli chodzi o centrum kompetencyjne, to nie przypominam sobie, żeby takie było.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

A jak pani ocenia właśnie powstanie tych centrów kompetencyjnych? Dlaczego akurat takie zostały wytypowane? Czy rzeczywiście można uznać, że były efekty ich pracy? I czy pamięta pani minister jakieś wypracowane stanowiska czy rozwiązania przez któreś z centrów kompetencyjnych, które zostały wdrożone w życie?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Centra kompetencyjne… Wcześniej było tak, że jakby koordynatorami jakiegoś tematu, ale tematu, który akurat się pojawiał, był dany urząd kontroli skarbowej.

I tak na przykład Urząd Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy chyba kwestiami złomu, w Katowicach – stali. I to było jakby to, co było w momencie, kiedy ja objęłam stanowisko.

Ten model bardzo się sprawdzał. I w związku z tym, że analityka była prowadzona na poziomie regionalnym przez UKS-y do tej pory, co do zasady, i zajmowała się różnymi branżami, różnymi zagadnieniami, ale w danym województwie, podjęłam taką decyzję, żeby bardziej przejść na ten… na poziom ogólnokrajowy i podzielić się tymi zadaniami. Znaczy, jakby nadal monitorowali swoje województwo, ale nie zmienia to faktu, że dobrze było się wyspecjalizować.

Ta specjalizacja i to przydzielanie wynikało z różnych rzeczy. Albo historycznie… Historycznie – to nie była taka wielka historia. Albo na przykład ze specjalizacji – jakieś kontrole koordynowane, które prowadził dany UKS w danej tematyce.

I na przykład tak było właśnie z Katowicami i tak było z Bydgoszczą, i tak było też ze Szczecinem, który był centrum kompetencyjnym dla paliw. Też również na przykład… A elektronika na przykład tutaj Olsztyn.

I też… Albo też dyrektorzy czy analitycy w porozumieniu z tymi komórkami analitycznymi proponowali, że chcieliby objąć taki temat, jakby w tym się wyspecjalizować i to robić.

Tam chyba Poznań był właśnie, jeżeli chodzi o wirtualne biura, z tego co pamiętam. Tam różne tematy były, ale też i zagadnienia horyzontalne.

Moim celem też było to, że ja chciałam mieć lepszy monitoring danych obszarów i mieć wcześniej sygnał, jak najwcześniej sygnał, że coś się dzieje. To też było związane trochę z tym odwróconym VAT-em, że jeżeliby w jakiejś branży czy w jakimś obszarze to się gdzieś zaczęło nam bardziej kumulować, to chciałabym te sygnały mieć jak najwcześniej, żeby jak najszybciej reagować.

I ja powstanie tych centrów kompetencyjnych bardzo dobrze oceniam, ponieważ jakby specjalizacja w obszarze pewnej specyfiki, na przykład w… czy specyfiki na przykład tych biur wirtualnych, to to już była jakby koordynacja naszych działań w jednym miejscu. I to nie było tak, że na tym… w tym województwie się zajmuje część analityków biurami, a w innym województwie zajmują się też analitycy tym samym tematem. Bo to jest bez sensu, to jest powielanie pracy.

To też wynikało z takiego mojego celu optymalizacji naszych zasobów i optymalizacji naszej pracy. I to przyniosło bardzo dobry efekt, dlatego że ja miałam bieżący monitoring tego, co się dzieje na rynku i mogłam szybko reagować na pojawiające się zagrożenia, na pojawiające się problemy.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Czy jest gdzieś jakiś dokument taki, który mówi o takiej całościowej koncepcji? Że mogła pani ze spokojem powiedzieć: „Tak, wszystkie obszary problematyczne są uwzględnione w tym systemie centrów kompetencyjnych”?

Że ci się zajmują wirtualnymi biurami, ci się zajmują złomem, ktoś tam paliwami, ktoś tam jeszcze… I wszystkie z obszaru właśnie tych problemów, o których dyskutujemy, sprawy są przypisane do konkretnego centrum.

Czy po prostu nie było to aż tak systemowo, tylko trochę jakby związane z tymi okolicznościami? Że któryś z dyrektorów chciał albo coś było jakimś doświadczeniem praktycznym. Czy była koncepcja podziału zadań, tematów?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Może być jakiś dokument z narad albo jakiś dokument, jakaś może notatka, nie pamiętam tego, w Ministerstwie Finansów. Ale to na pewno jest w departamencie, jeżeli była.

Ja… Na pewno musi być jakiś dokument, bo ja to prezentowałam – może jakaś prezentacja – na naradzie dyrektorom, z tego co pamiętam. Takie nasze, jakby moje pomysły i wypracowane w ramach pionu, czyli z dyrektorami.

Ale to też było elastyczne. To nie było tak… to nie była taka formalna rzecz, że: nadaję ci status centrum kompetencyjnego do spraw takich i takich. Tylko po prostu w ramach swoich kompetencji wyznaczyłam…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

No tak, ale później z pism i przepływu informacji wynikało, że jednak byli punktem odniesienia.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, były.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Czy były UKS-y niezagospodarowane, czy każdy miał przypisane jakiś temat specyficzny?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie umiem w tej chwili odpowiedzieć na to pytanie. Wydaje mi się, że… Znaczy, celem było takim, żeby każdy miał jakąś specjalizacją. Ale czy jakiś nie miał?

Mogła być taka sytuacja… Już nie pamiętam, jak było z Opolem, dlatego że Opole nam obsługiwało POLFISC. I teraz nie wiem, czy czasem oni tutaj jakby… Ale też nie… Mogło być tak, że też wspomagali inny urząd w ramach… Co do Opola właśnie mam wątpliwości teraz.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

OK.

Znana była inicjatywa, minister Rostowski powiedział, że był bardzo przeciwny. I nawet jakieś wstępne projekty były utworzenia – może pod inną wtedy nazwą – Krajowej Administracji Skarbowej, jeszcze w projektach do 2007 r.

I później były te przenoszone kompetencje, szukanie było takiego sposobu na podjęcie jak najskuteczniejszych działań. I też nikt nie zaprzeczył do tej pory, że jednak był problem efektywności całego aparatu skarbowego – liczba pracowników w proporcjach do liczby podatników, kwestia efektywności, o której dzisiaj żeśmy rozmawiali. Że jednak jakby takiej satysfakcji, że system organizacyjnie jest najlepszy z możliwych, to było pod znakiem zapytania. Czy tutaj z państwa strony były jakieś inicjatywy?

Jak wiemy, to już nie obejmuje okresu pracy Komisji. Ale uczestniczyła pani później w pracach nad Krajową Administracją Skarbową. Czy rzeczywiście tutaj coś się działo? Bo wiemy, że było opracowanie PwC na temat zmian organizacyjnych administracji podatkowej. Później minister Kapica zlecił opracowanie, w 2015 r., do Międzynarodowego Funduszu Walutowego. W części to były zabiegi związane ze środkami finansowymi zewnętrznymi.

Jak pani to postrzegała i czy tutaj też pani sugerowała jakieś takie perspektywiczne rozwiązania?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ja już po 2015 r. nie brałam jakby udziału w tych pracach koncepcyjnych, dlatego że te pierwsze jakby plany utworzenia i te zmiany główne, i projektowanie tych zmian było w tym czasie, kiedy ja pracowałam w Departamencie Rachunkowości. Czyli w ogóle to jest jakby poza pionem.

W departamencie tym, który się zajmował KAS-em, ja się znalazłam we wrześniu. I tam jakby w małym zakresie kwestie proceduralne. Ale to nie są te kwestie… Ja się…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Ale z poziomu pani pracy czy współpracy… Bo pani mówiła, że tworzyliście zespoły, żeście jakoś tam próbowali tę współpracę zacieśniać.

Pytanie, czy nie można było tego zrobić jakimiś ruchami właśnie tego typu jak później zostało zrobione? Szczególnie że gdzieś tam w tle czy w szufladach pewne rozwiązania sugestie leżały, a kolejne opracowania, jak poprawić efektywność też powstawały.

Czy patrząc na te elementy pani odpowiedzialności, pani pracy, miała pani jakąś swoją wizję bardziej optymalnego zorganizowania pracy całego aparatu skarbowego?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, ja swoją wizję wprowadziłam w życie. To jest ta współpraca. Dla mnie głównym jakby motorem była współpraca pomiędzy… biorąc pod uwagę tę drugą stronę, którą się zajmujemy, z prokuraturą i z Policją.

A to nie ma nic wspólnego z konsolidacją administracji skarbowej. To trzeba by było tak naprawdę… Znaczy, z mojego poziomu…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Nie, mówiliśmy o tej konkurencji z urzędami skarbowymi. Pani mówi, że żeście dobrze współpracowali.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Ale ja nie… nie mówiłam, nie było żadnej konkurencji. Ja tutaj… to jakby kwestia tego elementu, który… o którym tutaj też państwo wspomnieliście, który był wskazywany.

Ale ja się skupiłam na współpracy z prokuraturą i z Policją, dlatego że przestępcami VAT-owskimi zajmował się mój pion, a nie pion urzędów skarbowych. I tutaj jakby…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Współpracując z prokuraturą i Policją, też efekt jest, że część była przyporządkowana efektom Kodeksu skarbowego, część Kodeksu karnego.

Czy państwo żeście śledzili bieg zdarzeń, jeśli chodzi o pracę prokuratury choćby? Czy te kwestie, które dla pani były interesujące, miały jakiekolwiek odzwierciedlenie w raportach rocznych prokuratora generalnego?

Ewentualnie czy patrząc na wyroki sądów, żeście państwo też mieli satysfakcję, że wyście wskazali jakiś problem, jakiegoś podatnika i skończyło się wyrokiem sądowym? Czy ktoś taką analizę prowadził? Bo na końcu jest taka czy taka kara, ale wiadomo, że przestępca nie uciekł systemowo.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak. Ja pamiętam tę sprawę, o której tutaj wskazywałam – tego bezwzględnego pozbawienia wolności, sprawa złomowa. Taka bardzo dla nas istotna, dla naszych służb.

Tutaj już we własnym zakresie organy wydające decyzje, czyli dyrektorzy urzędów kontroli skarbowej, monitorowali w zakresie możliwości oczywiście i tej współpracy. Aczkolwiek to nie było tak, że my byliśmy w stanie każdą sprawę tak prześledzić.

Znaczy, ja sobie nie… jakby gdzieś… Jakby przekazujemy tę sztafetę dalej i my się zajmujemy znowu nowymi. Bo jakby ten świat jest tak dynamiczny i to ciągle nam się nowi pojawiają.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

No, ale warto śledzić. No, choćby…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, warto, ale też proszę…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

… sytuacje takie, że wzrastała, czy może nadal wzrasta, liczba różnych odwołań. Wzrastała liczba decyzji, np. sądów administracyjnych, podważające efekty przygotowanych decyzji. I to w takich ilościach, że nawet, o ile dobrze pamiętam, dochodziło do 50% zanegowanych decyzji.

W związku z tym jakby śledzenie przyczyn, co państwo dostarczacie i jaki jest efekt końcowy, musi być zadaniem, które jest obowiązkowe, żeby czuwać nad poprawą systemu.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, my poprawialiśmy system poprzez te wspólne warsztaty, szkolenia i wymianę informacji zarówno z prokuratorami i sędziami sądów powszechnych, jak i sędziami sądów administracyjnych. Bo tutaj też żeśmy współpracowali z nimi i było szereg takich działań…

Znaczy, z mojego puntu widzenia ważne było, żeby ta nasza praca i dokumentacja naszej pracy nie była powodem takiego formalnego niepowodzenia w sądzie. Żeby ona była jak najlepiej przygotowana. I tutaj też żeśmy dyskutowali o tym i pewne… Ale…

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Czy w tych elementach współpracy były też sądy administracyjne?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak, ja też kilka razy brałam udział nawet w takich spotkaniach.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Jak pani ocenia tę zmianę nazywaną czasami odmiejscowieniem czy brakiem regionalizacji?

Poprzedzane to było takimi elementami kontroli koordynowanych. I później zmiany były ustawowe. Wiadomo, że trochę inaczej wyglądało to w CIT, trochę inaczej – jeśli chodzi o czas wprowadzenia zmiany, jeśli chodzi o regionalizację – przy Vacie. Jak ten mechanizm pani postrzegała i…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Odmiejscowienie urzędów kontroli skarbowej?

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Tak.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Bardzo dobrze.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Czyja to była inicjatywa?

Świadek Agnieszka Królikowska:

To była chyba jeszcze pana ministra Parafianowicza. Wydaje mi się, że to już w tym czasie się pojawiło.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

I to też znajdowało później odzwierciedlenia w jakichś konkretnych wskazaniach praktycznych, żeby ten… jakby te nowe okoliczności prawne…

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, pozwoliło nam to na ogromną elastyczność. To było, to było coś, co… Znaczy, nam pozwoliło… No, po prostu ja już jakby zastałam ten stan rzeczy. To nie jest tak, że jakaś zmiana tutaj była, ale dzięki temu byliśmy elastyczni. Była łatwość po prostu zarządzania zasobami i rozlokowania zasobów, więc możliwości kontrolne.

I też było jakby też robienie… Bo wiadomo, że w łańcuchu jest sytuacja taka, że mogą mieć podmioty siedzibę w różnych województwach. To już nie mówię już o różnych krajach – już uprośćmy do nas, do Polski. I jakby tutaj jeden UKS mógł robić cały łańcuch wtedy. A nie martwić się tym, że jego właściwość miejscowa musi być zmieniona przez GIKS-a. Bo to było wtedy momentalnie, mogliśmy szybko to robić – szybciej na pewno.

Więc to było bardzo dobre. Dlatego mówię – bardzo dobrze oceniam.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

To też miało jakieś połączenia z tym podziałem na centra kompetencyjne czy zupełnie niezależne?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Odmiejscowienie?

Częściowo też. To znaczy, to jest tak naprawdę chyba też pochodna częściowo tego, dlatego że w momencie, kiedy urzędy kontroli skarbowej zostały odmiejscowione, to były takie te kontrole koordynowane. Albo też zajmowały się danym zakresem kontroli w całej Polsce, jak na przykład Bydgoszcz – złom.

Więc tutaj jakby nie tylko zgromadzono w swoim województwie. Ale też jakby wszystkie te elementy łańcuszka, które były rozlane gdzieś tam po kraju… oczywiście we współpracy też często z miejscowym urzędem kontroli skarbowej, ale też mogli sami to robić.

I przez to jakby na tyle mocno ten temat był przeanalizowany i na tyle była duża znajomość, że jakby konsekwencją było, że oni zostali centrum kompetencyjnym.

I jakby później… ewentualnie, gdyby jakiś problem tego typu nam się pojawił, to nadal kontynuowaliby te prace.

I to np. było widać przy stali, kiedy po prętach nagle nam się zaczęły… Już nie pamiętam, jak one wyglądały, ale one były jakieś powyginane. Już nie były tą grupą towarową, która była objęta, czy tam coś tam było zrobione z nimi, jakoś przetworzone, które były nagle się już nie były objęte odwróconym VAT-em.

I tutaj nagle to… nadal to prowadził i monitorował te sprawy, i koordynował rzeczy dyrektor Przypaśniak, pan dyrektor Przypaśniak z Katowic, ponieważ tam było centrum kompetencyjne stalowe.

Więc tak jakby było też monitorowanie konsekwencji pewnych zmian, przepisów prawa. To było mnóstwo rzeczy, które były brane pod uwagę. Ale wtedy miałam naprawdę specjalizację w danym temacie. A nie to, że każdy się zajmował tym samym, ale po kawałku, w zakresie swojego województwa.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

I ostatnie pytanie.

Jak ocenia pani skuteczność, znaczenie i czy powinny się rozwijać tzw. e-kontrole? Bo tak patrząc od 2010 r., to to było kilkanaście… kilkadziesiąt. I one… tak w 2014 też nie były to jakieś duże liczby.

Czy to się nie sprawdziło? Czy powinno zostać zmodyfikowane? Czy po prostu ten rozwój powinien być taki pełzający? Jakie znaczenie ten mechanizm ma?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Jakby tak pan poseł tak może poza protokołem przypomniał, o czym… E-kontrole to w zakresie e-commerce, jakby tych podmiotów działających na rynku internetowym?

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Nie, chodzi o system, czyli praktycznie wykorzystanie już tych…

Świadek Agnieszka Królikowska:

A, narzędzi elektronicznych?

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Narzędzi – tak, tak.

Świadek Agnieszka Królikowska:

To tak naprawdę to z JPK duże były jakby nadzieje wiązane – że to nam zelektronizuje w mocnym stopniu i pozwoli nam na prowadzenie kontroli.

Ale tutaj jakoś więcej się nie… Już chyba zmęczenie robi swoje.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

OK. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję panu posłowi.

Czy pan poseł… Pampuch nie ma?

To ja jeszcze w takim razie chciałbym się zapytać, czy według pani kontrola skarbowa to była ta służba, która powinna być najbardziej odpowiedzialna za zwalczanie przestępczości podatkowej? Czy też powinna być jakaś wyspecjalizowana służba do zwalczania tych skomplikowanych mechanizmów, optymalizacji podatkowej, unikania opodatkowania? Nie zawsze nosiły one charakter przestępczy.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Uważam, że większa specjalizacja…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Mówię o tych 2 latach, kiedy pani była.

Świadek Agnieszka Królikowska:

Tak.

Bez wsparcia Policji i prokuratury nie było możliwe zwalczanie tego procederu, więc tutaj nie może być tak, że to tylko jedna służba, która za to odpowiada.

Za kwestie tutaj… Panie przewodniczący, przepraszam, optymalizacja podatkowa i co jeszcze się pojawiło w tym przykładzie?

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Unikanie opodatkowania. To tam podobne, tak, działanie.

Świadek Agnieszka Królikowska:
My się tam zajmowaliśmy też przez te 2 lata. Aczkolwiek uważam, że jednak powinno… Znaczy, że jakby tutaj ta specjalizacja idąca w kierunku guardia di finanza, takiej policji skarbowej, pozwoliłaby na jeszcze bardziej takie skuteczne… Bo to jest tak naprawdę… po to nam była współpraca z prokuraturą i Policją.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
CBŚP domagało się dostępu do niektórych informacji.

Świadek Agnieszka Królikowska:
Już rozmawialiśmy o tym.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
No właśnie. A ABW miało ten dostęp?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Na tych samych zasadach co CBŚ.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
A czy to w związku z tym, że dyrektorem kontroli skarbowej czy wywiadu skarbowego był funkcjonariusz ABW, to uznawaliście, że nie trzeba wtedy takiego dostępu jemu dawać?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Nie, ja mówię, to jest na tych samych zasadach co CBŚ. Ale też proszę pamiętać, że tutaj CBŚ był bardziej aktywnym naszym partnerem niż ABW.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
No, ale ani jeden, ani drugi nie miał dostępu do bazy danych, które wyście mieli jako ministerstwo.

Świadek Agnieszka Królikowska:
Znaczy, pan znowu nawiązuje, panie przewodniczący, do roku dwa tysiące jakiegoś wcześniejszego, przed moim objęciem mojego stanowiska. I tutaj jakby pan wspomniał, że to pan minister Parafianowicz o tym rozmawiał…

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Tak, oni wcześniej domagali się. Ale czy to później było ponawiane, jak pani była już tutaj tym GIKS-em?

Świadek Agnieszka Królikowska:
Jak ja byłam, to my żeśmy już poszli w kierunku jakby wspólnych zespołów, wspólnych grup, wspólnych realizacji.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Ale to były takie by-passy, żeby obejść brak tego dostępu?

Poseł Mirosław Pampuch (N):
(wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
Nie, pytam się o czas, kiedy pani była wiceministrem.

Świadek Agnieszka Królikowska:
Panie przewodniczący, kiedy ja byłam, zależało mi na skutecznym i szybkim działaniu.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):
A nie próbowała pani zmienić ustawy o kontroli skarbowej?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znalazło się to w… Nie, ustawy nie próbowałam zmienić.

Znalazło się to… Dlatego też, bo my… Już wspomnieliśmy o tym, o tym odłączeniu się od ordynacji podatkowej. I pracach, które trwały w zakresie… które były równolegle prowadzone jakby w innym departamencie nad zmianą ordynacji podatkowej.

My ten… jakby to zagadnienie poszliśmy w kierunku bliższej współpracy i wspólnych realizacji, wspólnych tych… I to jakby nie pamiętam, żeby to było jeszcze jakoś mocno podnoszone. I byliśmy zadowoleni z tej współpracy. CBŚ był naszym najbliższym partnerem.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ale czy pani podobnie jak minister Neneman, jak przyszła do ministerstwa, to, że tak powiem, była zaskoczona skalą tego zjawiska wyłudzeń podatku VAT?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Znaczy, to już powiedziałam, że ja byłam świadoma, czego się podejmuję. Ja byłam świadoma wyzwań.

Oczywiście ja nie znałam takich szczegółów. Ja nie miałam dostępu do tych dokumentów, bo zajmowałam się czymś innym. Ale jakby problematyka była mi znana – mniej lub bardziej. Ale to nie było tak, że przeżyłam szok.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze. Ja nie mam więcej pytań.

Czy koledzy… też nie mają. Wobec tego, czy pani chciałaby jeszcze zabrać głos?

Świadek Agnieszka Królikowska:

Nie, bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję bardzo. Po sporządzeniu protokołu poinformujemy panią o terminie, w którym będzie pani mogła go podpisać. Na tym kończymy ten porządek dzienny.

Dziękuję świadkowi za przybycie.

Innych wniosków nie widzę, wobec tego… Wobec wyczerpania porządku obrad zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.